

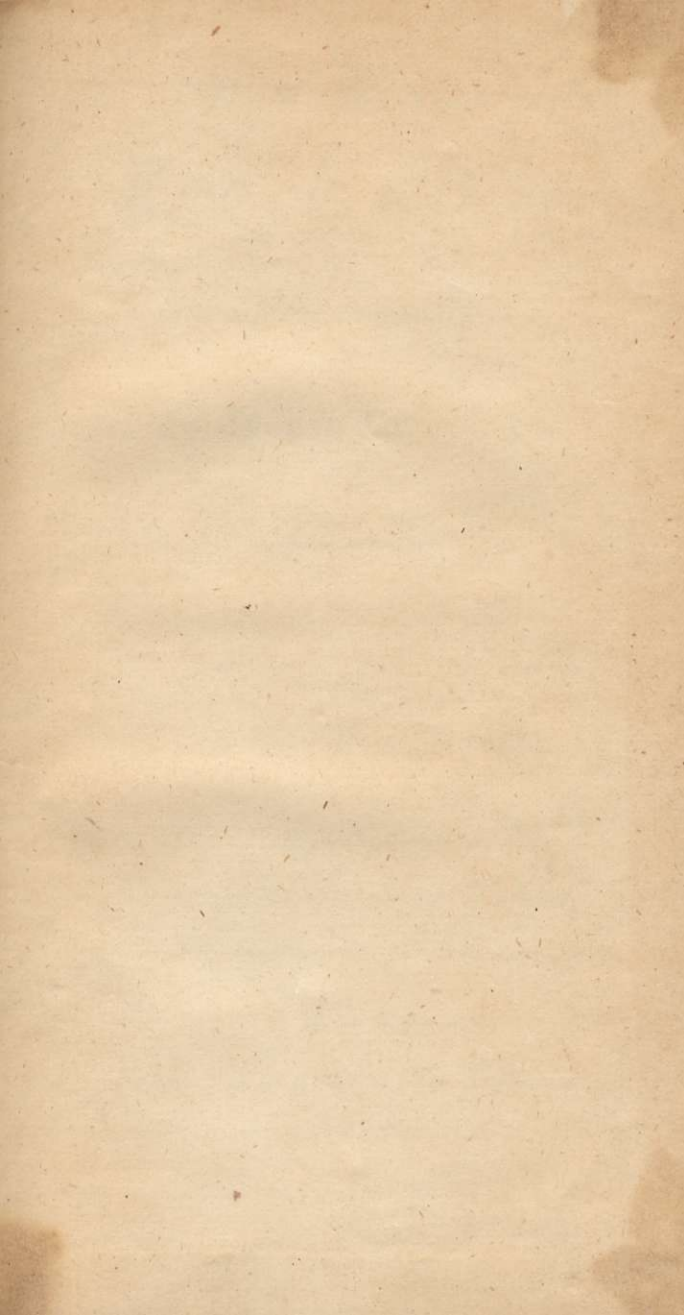

Cramer,
Den brune
Robert.

Den Brunne

BIBLIOTHECA
ANN. HELS.

R o b e r t.

En Spegel för många.

---

af

Carl Gottlob Cramer.

Öfversättning från Tyskan.

Å b o,

Tryckt i Frenckelliska Tryckeriet,

1800.

AGENTS
S. V. S.

Företal.

Djupt i tankar förfånkt, gick jag ensam fram vid vår Saales sköna stränder, och öfverfåg det fält, på hvilket jag — tänkte skörda, til äfventyrs sparsamma frukter, — men frukter likväl. Där voro torra berg, och vildt hopväxte dalar; här funnos törnen, där en mängd stenklippor och afgrunder — men af funda och fruktbara land, danade at emottaga lådeskornet, och under god skötsel bringa de spåda plantor-
ne til mognad, ganska litet! Et forge-moln svåfvade öfver min hjesla och pulsen i hjertat begynte slå alt hastigare och hastigare. Nerverne syntes blifva slappa, och i stället för de fordom så starka fibrernas svängningar, en äng-
llig darrning upkomma. Jag förskräcktes för mig sjelf; ty ännu hade jag icke haft tillfälle, at låra känna mig på den sidan. Frukten och förskräckelse kände jag hårtills endast til namnet, och måste ofta hjerteligt le, när jag fann och affskildrade dem hos andre; hjerteligt le, men också lika hjerteligt beklaga dem; emedan all verdens härligheter, efter min öfvertygelse, omöjligt kunna förfötma deras sömnlösa nåt-

ter, om hvilkas afgrunds-pina, jag kunde dömma af en enda evigt fördömd ställning i min lefnad. Nu syntes jag befinna mig i et lika tillstånd med dem, och blodet ville begynna at hos mig stelna, ty alt i verlden, kan dock icke — när jag försmäktande vid slutet af mödosamma dagar, lägger mig på örat at hvila — betaga en enda sömnlös natt! — Båfvande såg jag mig om. Skämtet och glättigheten, och alla mina annars få trogna följellagare hade lämnat mig, och jag var så ensam, o, så rysligt ensam, at jag hörde mina pulslag ojämt slå, och de tyftaste andedragen, likfom stormvinden brusfa. Modet tilväxer för lejonet tillika med faran. Et lejon är jag väl icke; men mod hade jag redan tillräckligt i mit femte år, då jag inslog fönsterne för en gammal Fru, som hade för vår Far anklagat min äldre Bror, och gifvit honom et slag. Jag bemannade mig alltså, lyftade hufvudet i höjden, och — gick. Ifrån de vilde tilväxte dalarne, anfäcktade mig odjur — små och stora; de små fruktansvårdare än de stora — gnislade sina blodiga tänder — och fräckte rytande sina klor efter mig. — Odjur rundt omkring! — och se! där uppå bergets stälta höjder hade stormarne lägrat sig. Stormar, så fruktansvärdt sköna, som man knapt kan föreställa sig dem vid den yttersta domens tilkommande

Företal.

fullbordan; och såsom bergen vredgande skakade sina hufvud, gånge och brufade det uti molnen, och blixtrade och dånade emot mig, såsom ville det begrafva mig — en matk! — under alla fem verldsdelars ruiner. Ännu en gång bemannade jag mig! Ty, när jag såg åsk-molnet klart i lynen, syntes det icke vara så fast allvare, at fullborda de vredgade bergshöjdernas frångå vilja uppå mig, och den håren af odjur, som så ryfligt röt emot mig — o, den låg måfladels själf i kedjor; eller hvad också icke låg i kedjor, hade en försmådelig noskorg för munnen, eller bromse uppå näsan, at den — icke kunde om den ville. Leende kastade jag min mantel öfver hufvudet, at icke flagrånget skulle förderfva min hy, eller de lätt ljungande blixtrarne affveda mit skägg på kinderne, och — gick min gång. En tid gick så fram, och utom susandet och brufandet kring öronen, gafs intet nytt; men på en gång — hu! då var det liksom jag vid hvarje steg gått i et orm-näste, och den upretade ungen slog hvåfande up emot mig, och llingrade sig om min fot, at jag nästan icke mera visste, hvarifrån eller hvarthån? Hela kullen reste sig emot mig, och mina knän svigtade; mina nerver syntes på en gång slappade — uti hjernan en stor tomhet. Ty man kan undkomma stora odjur, som anfalla på

en öppen väg, högst uppå grånorne af deras bekanta hålor; men hvem kan skydda en ifrån desfa små ormars giftiga bett, som lik hydrahufvudet tiltaga emot vandraren. Emot desfa trötnar ändteligen en Herculis järnihårdighet, och en Ulyssis klokhet suckar i deras snaror. — Detta syntes nu min mensklighet känna, och upfode båfvande sin tjenst åt mit djerfva sinne. Jag var i begrep, at med et modigt språng på en gång tillbaka vandra hela den mödosamma vägen, på hvilken jag redan förarbetat mig genom alla jordens törnen; at uplöka glömskans vålgörande källa, upfriska mig deraf, och uti någon förgäten vinkel af denna beprifade jorden, i sötaste ro bortsläpva all desfs lycka och elände. Då stod för mig, med blodigt ristad rygg, den arma nakna Sanningen! utstött ifrån sitt förra hemvist, de vifes hörsalar, hvaråst allt nu vrides i präktiga cirklar kring eviga tvifvelsmål — uthvislad af hvimmerkantige frihetsbarn, och af de där bofvarne gifslad; — där stod hon för mig! och uti hennes gudomliga öga glänfde en tår, som ännu i evighet skall ropa om hämd; men hårligare genom tidehvarfets moln, hvarest hon stod, strålade desfs gudaglans på desfs bröst. ”Ockfå du?” ropade hon med en röft, som genomträngde mig uti mårge och ben, och med detta rop, som hade kunnat

Företal.

återkalla de döda ifrån grafvarne och de Helige ifrån himmelens portar, genomlopp et nytt lif i hela mit väfende. På en gång stodo åter mina fötter likafom inrotade uti fosterlandet, intet här refte sig mera up, mina nerver utspändes å nyo fulla af styrka, och i hjernan knåpte å nyo åter likfom et urverk. Jag försökte och fatte modigt foten på nacken af den ena ormen, och den hvåfle, vånde sig förgåfves och dog. Til en annan sträckte jag leende blotta armen; han flack, och — det smårtade icke! Då log den Gudomliga, vållignade mig, och försvann. Men jag sträckte min hand til himmelen, och svor honom — tro — tro in i döden. Både skåmt och munterhét kommo sluteligt tillbaka ifrån deras fåkra bakhåll, hvarest desfa lösdrifvare altid plåga vara förgömde, när de se et åskmoln på horisonten, och jag var nu åter utrustad med alt det, som man har af nöden, för at tala et ord i sin tid med menniskjorne, hvars öron få gruffigt äro genom föta smicker förderfvade, at de — nästan icke mera höra något; jag betraktade ännu en gång i ro min förefatta löpbana, med alla desfs klippor och grund, som beklagligt icke många af mine förolyckade bröder blifva varse, fatte mig ner vid min lampa, och — skref.

Här är jag alltså! Mina knån böjer jag en-

Företal.

daft för Gud; om Förstar talar jag med vördnad, ty det höfves ingen underfåte, at annorlunda tala om dem. Endast Gud är deras domare. — Jag är underfåte, och vet, såsom människja i förbindelse, af ingen frihet. Den är, efter min öfvertygelse, den eländigaste dröm, som man under denna Månen drömma kan; men för de små folks-tyrannerne, som äro underfåtare såsom jag, bäfve den, som ej har et godt samvete; jag icke! Och J — små ormar, som slingren Eder i det förborgade, såsom pesten, — o! slingen alt framgent! Edra sår smärta icke; ty — jag har sedt

Sanningen blöda. —

Första Afdelningen.

Robert
i Herretjenst.

Tu spem redicis mentibus anxiiis
Viresque, & addis cornua pauperi.

Hor.

Justum & tenacem propositi virum
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus instantis tyranni
Mente quatit solida, neque Auster.

Dux inquieti turbidus Hadriæ,
Nec fulminantis magna manus Jovis:
Si fractus illabatur orbis,
Impavidum ferient ruinæ.

Hac arte Pollux & vagus Hercules
Enifus arcis attigit igneas,
Quos inter Augustus recumbens
Purpureo bibit ore nectā.

Hor.

Första Capitlet.

Hafven J redan sett den nye Skytten?

F ö r m a k e t,

I Konung Amandus från Sasi flott.

Skattmästaren Harpy och Statsrådet Spar-
rinkopf, uti Samtal.

Harpy. (skakar på hufvudet) Kort, jag
vet icke hvad jag skall göra af menni-
skjerne!

Sparrinkopf. (betänkligt läggande
fingret på näsan) Anten för klokt eller för
dumt, och alltså i hvardera fallet för ofs-
— et noll.

Harpy. (såsom förut) Nollen äro
farliga ting! ytterst farliga ting; min

Herr Bror; ty om endast et enda, ach, om några siffror komma til, så göra de straxt en stor summa — en fördömd skillnad!

Sparrinkopf. Det är vår sak! (föfnöjdt leende klappar honom på axeln) Borttag eller tillägg efter behag såst huru många noll til dina siffror, och siffror til dina noll; också detta måtte foga sig, eller — han är ej mer!

Harpy. (ytterst fruktande) Men — sedan han icke mera är til; min Bror! min Bror! huru många af oss kunna då mera vara til?

Sparrinkopf. O, få tig din backhare! — dock, icke en gång haren blir så hastigt i grund förfagd, som du, ehuru också jagthunden redan är honom på hälarne, utan han tager et modigt skutt, så at alla plötflikt bedragas, vinner tid, rum, ja tiläfventyrs en lycklig irrväg, och — försvinner! Skulle du hafva blifvit sittande bland dina kålhus

vuden, så hade du lugnare kunnat se upp på vårt spel, men — (leende) då den nu en gång kunde få väl räkna —

H a r p y. (som förut) Och har likväl tör hända, förräknat mig i den viktigaste punkten! ty hvaräst rättvisan, såsom hos oss, är så noga räknad, gifver stundom en eländig skytt det olyckligaste utslag.

S p a r r i n k o p f. (stampande med fötterne) Åh, så ville jag, at du dock en gång vore inrotad uti politiska fasta grundsatser! At alltid och evigt vända sig kring usla phantomer, såsom våre mode-philosopher kring sina högvisa tvifvelsmål — det är dock, vid Gud! en verklig uselhet. Så lät oss då först hoptrasla dem, och se huru han slår sig ut; sen ankommer det på mekaniken, at simma i öppna hafvet! Nu — skaffa du endast penningar.

H a r p y. (drar på axeln) Gud förbarme! — Jag ville dock fråga, om Konun-

gen är få böjd, at nedfätta det västliga Allodial landets räntor; ty i detta fall måste jag helt annorlunda lämpa mig; eller går hela vårt politiska inflytande til fanders.

S p a r r i n k o p f. Böjd hit eller böjd dit! Om det skulle gå, efter det han vore böjd til, så måtte vi til slut dansa efter Hof Poëtens pipa. Kort, det går ej an! och dermed Hålla. Må björnarne brumma om de vilja, bita kunna de dock icke. Nu är det nödvändigast; penningar — (något hemligt) Vår politiska credit vid Vätterhauer hofvet tyckes falla, men til lycka för oss och de med oss liktänkande, är hans fändebuds œconomiska credit vid vårt hof nästan hel och hållen förlorad, så at det insolventa tilståndet synes i hans och hela verdens ögon oundvikligt. Du känner hans stålhet, och genom den bör man altså göra alt; Amandus, om han kommer i spelet, går efter vanligheten den jämna vägen,

och uppå den, vet du, komme vi icke fort.

Harpy. Ja, ja, det vet jag väl; men — (fynes fördjupad i tankar) hvarifrån taga?

Sparri kopf. Det må du se till! — min sak är at vigilera, din at räkna.

Harpy. Men min är på papperet, din — i hjernan. Det gör en infam skillnad. Emedlertid, om det skall vara, väl an, så må det vara! — (med et föraktligt löje) och om alt misfleckas, så stikker man det ena i det andra. Huru mycket då?

Sparri kopf. Menar du jag kan få hastigt räkna, som til intet göra en ofs vidrig plan. — Du är Råkenmästare! När du altså räknar tillsammans hans redbara reuener, deductis deducendis, och hvad en man som Matrasso, som vil göra sit Hof en ära, uti nio år kan med all magt förstöra, så kan man lätteligen upfinna den ungefärliga summan.

Harpy. (Skakande på hufvudet) En liten vacker summa! och ännu dertil med stillatigande utfälta sig: at efter nio år, eller som Gud vill, också redan förut, återigen förbjelpa honom ifrån en framtida defect?

Sparrinkopf. Icke annorlunda, och det rättvilligen, enligt alla klokhetsens reglor, i fall vi icke vilje lätta ofs i en ställning, hvarur intet annat än — döden, räddar den mäkt bepröfvade Statsman; ty han har redan låtit förmärka, at han hållre än nånsin förut, vill hos hans Hof utverka hans återkallelse, eller måste något ansefligt honom tilläggas, emedan han blifvit van at behöfva mycket penningar. Betänk nu, hvad vi förlöre, när vi detta förlöre. Betänk, om man kan hoppas af hans Hof's bekanta goda hushållning, at det bifaller någon tilökning åt honom, då vi deremot icke hafve at frukta för hans förlust, så länge det blifver vid denna ställning, emedan

den lyfande rollen, han spelar, smickrar hans Hofs naturliga stålthet, och ingen rätteligen kan tränga sig til hans efterträdare, som icke aldeles förefatt sig at blifva en spitsbof eller tiggare. Betänk detta! — och hvem träffar hämnaden då i anseende til räkningen, så länge denna lyckliga hvirfvel brufar.

Harpy. Ofs! det infer jag altför väl, men icke hvad det til slut skall blifva.

Sparrinkopf. (slår honom för pannan) Och hvad kallar du slutet? När man låter köra vagnen i kärret och fägger: den går icke mer! Men såsom broder Anselm, hemma i sit fredliga hemvist sticker handen i byxläcken — icke så? O! Gud förläne dock ofs alla et så fredligt och saligt slut som broder Anselm!

Harpy. Då är jag aldeles af din mening, och önskar af hjertat, at redan vara aflomnad.

S p a r r i n k o p f. Altså! — den som bäddar väl, han sår väl! Friskt up, lät oss resa våra hufvud tillsammans; vårt politiska hår tyckes mig redan för mycket gråna.

H a r p y. (bekymrad, under det han hastigt afbryter honom) Och — Skytten.

S p a r r i n k o p f. (häftigt) At djefvulen ville dig med din Skytt! — Han skall dock icke upäta oss.

H a r p y. Väl icke upäta, men — bita. Kort och godt, jag blir dervid. Blifver hon också efter vår tanke ännu så god, så erfätter han dock aldrig nånsin för oss den gamle Urstenker! (uti en ljuf erinran) O! när jag tänker derpå! Så snart man endast sade honom Här! eller där, så var det redan så godt som gjordt. Han gaf sitt infama Markatt-anfikte en leende mine, viste mästertligt at lämpa sitt lynne, och nyttja den svaga sidan; och när någon gång en rask hjort framryckte för Konungen — så förgat han, sina

Bönders suckar, och — (stampande med fötterne) F - n ta sådan karl, som vår Urstenker var, gifs dock icke mera under solen.

S p a r r i n k o p f. Deri har du rätt, men — hvad hjälper det? Bit med dina gniflande tänder honom i hans graf, du kan dock icke upväcka honom. Väl den som är beredd uppå alla de strek, som döden eller något annat nödvändigt ondt få oförmodadt som för denne, kan göra! Jag är det! och ler, om det så skall vara, öfver denna lyckan ännu i sjelfva grafven.

(Jägmästaren, Grefve von Brunft, inträder med en mörk upsyn.)

H a r p y. (til honom) För Himmelens skull, bäste Grefve! hvad för en menniska hafven J hämtat åt oss til Hofvet?

B r u n f t. (med förundran) Jag? — J fätten mig i häpenhet? — Hvem då?

H a r p y. (med uppspända ögon) Den nye Skytten?

Brunft. Jag känner icke den människan! men, så hör jag, Uppsyningsman Werneck från Wildenbach, har lämnat Konungen en ny Skytt.

Harpy. Rätt! och denne nye Skytten är redan öfver en timme med honom allena i Kabinettet, under det hans gamle tjänare — vänta.

Brunft. (med et spottigt löje, men stigande rodnad i ansigtet, som han med möda söker at dölja) Omöjligt, mine Herrar! Jirren Er. — Jag vet dock icke annat, än at jag ännu lefver?

Sparripoff. Rätt! Gud vare tack och låf! men äfven så rätt: at vi hafve redan en ny Skytt.

Brunft. Utom mig! Nu, vid Gud, det vore långt kommit, om en Uppsyningsman skulle kunna göra en Skytt utan mig.

Harpy. Och jag säger Er (med eftertryck) han har gjordt honom! — En man med et öga, som synes vilja mer befalla än lyda. —

Brunft. (med vildt löje) Ännu bättre! — Så göres väl behof, at jag anmäler mig hos honom såsom Jägmästare?

Sparriköpf. Utan skämt! Det synes mig, som skulle han icke spela en elak role, om han vore en stor man.

Brunft. (efter något betänkande) Jag vill ej hoppas, at han är den löshalfade unge mannen, jag en gång sett.

Harpy. Säkert är det han; ty superklokhets och ett glättigt väfande lyser från hans ögon.

Brunft. Han hade sednast nedgjort för mig det starkaste Vildsvin i Parken, och när jag deröfver tiltalte honom, fadde han, i stället för at urskulda sig, mig midt under näsan: han skulle ännu framdeles nedgöra flere dylika, emedan de göra Bönderne för mycken skada.

Sparriköpf. Jag sätter up tuffen mot en, at han är den samme, en stor-gapare utan like, just af rätta sorten, som alltid i tredje och sjerde ordet föra

menklighet och ädelmod uppå tungan; ockfå tycker mig, som hade jag redan något dylikt om honom hört.

B r u n f t. Ockfå godt! (utan betänkan- de, med innerlig förnöjelse och tillförsikt) Alt- få — bereder narren sig sin egen ofärd.

H a r p y. Dock icke så hastigt, som de förmodeligen tänka, och det tiläfven- tyrs är nödigt til vårt lugn. Vi måste utspana alt, förrän hans grundfatfer fä- sta rötter.

B r u n f t. Utspanen hvad J viljen. Jag är med honom redan klar. Nu, min Herr Skattmästare! skaffa mig endalt nå- gra tusende daler i min Casfa.

H a r p y. (slår händerne tillsammans öf- ver hufvudet) Gud bevare!

B r u n f t. Intet i verlden hjälper! Vigtiga summor äro redan af Regeringen uppå mig anvista, och jag har icke me- ra den ringaste redbara resourc. Uppå papperet, enligt min nya plan, är det väl en mängd! —

Sparrinkopf. (halfredigt och något affides) Altså åter et blendverk! Ah, ah! när en gång dagens ljus inbryter! —

Harpy. (beklagande) Store Gud! när skall dock en gång penningmakeriet taga flut?

Brunft. När vi icke mera äro tillty så länge denne ebb och flod herrskar, kan man ej tänka på något flut. Eller — vilje vi låta detta eviga minus i min Jagt-Cassa finnas? O då, så fogar jag mig, och ser, hvar hälft timmerman lämnat en öfning; men — om detta icke torde medföra andra förändringar, som kunna hålla dem djefvulft varma? — Det kan jag icke bestämma. Klokheten likmätigt är det, at hålla et allmänt lugn, ty stormen, så hälsofam den stundom är för naturen, nedgör dock, hvad hälft det må vara. När den träffar, klage man öfver sig sjelf, at man icke i tid fatt alla sina krafter emot dess ilar, för än den utbröt, i all sin oemotståndliga grymhet,

H a r p y. (ängfligt) Nå nu då, ja jag vill! vill hjertligt gärna göra allt, hvad i mina krafter står. Declameren blott icke få mycket, at man dervid blir ängflig och rädd. Men — den nye Skytten!

B r u n f t. Tage honom djefvulen, om han vill! Jag gör för det närvarande ej det minsta afseende på honom; ty om det skulle hos oss komma så långt, at man måste frukta för en usel Skytt, så ville jag hellre — bära bojor — än Ordensband.

H a r p y. Gud bevare! men likväl hörer det til en god hushållnings omtanke, at så vidt som möjligt är, hålla ulfven skild ifrån fårahufet.

B r u n f t. Tokeri! — ockfå för ulfven har man snaror! och i grannskapet snärjer han sig bäst.

(Riddaren T a x u s kommer in.)

H a r p y. (til honom) Hafven J o c k f å redan sett den nye Skytten?

T a x u s. Nej! men mycket hört om honom; rätt mycket!

H a r .

H a r p y. (listigt) Godt eller ondt?

T a x u s. Menen J, jag hade tålamod at höra talas så mycket om en gosie?

S p a r r i n k o p f. Och hvem hade då honom prifat? Ädle Riddare!

B r u n f t. (utan at afvakta Riddarens svar) Grefvinnan Makrone! —

T a x u s. (med et brinnande förakt) En qvinnas omdöme om en man — kan det ock vara värdt at nämnas? Qvinno-begrep om männers värde, är ofta så relativt, at man kan taga dem tillika för dygd och last.

B r u n f t. Ah, ah! det var strängt; och man vet dock, at Riddaren T a x u s vet så väl, som en annan, at värdera Könet, med alla dess fel, som så ofta smickra oss.

T a x u s. Riktigt! men Riddaren T a x u s förlorar icke sit förstånd, då han värderar det. Jag älskar fruntimmer, emedan de verkligen äro den skönaste delen af skapelsen, men hatar

dem äfven desto ifrigare, då de göra sig detta ärofulla ställe ovärdiga. Är talet om en fin känsla, o! då lämna all aktning för et fruntimmers omdöme; men om manna-värde? — o! huru kunna de vilja känna och värdera något, hvartil de uti hela deras sköna circumferentse icke hafva et enda sinne? — Nej! säger jag, en man har för mig berömt honom, som ganska fällan egentligt prisar eller tadar, emedan menckjorne — i synnerhet Hof-menniskor mera fällan förtjena beröm än tadel. — Jag är nyfiken at lära känna honom. Är han ännu hos Konungen?

Brunft. Så hörer jag! — För öfrigt vet jag också ej det ringaste om hans existence.

Taxus. Aha! och deraf den kalla ton. Ni är förtörnad, at man förbigått den första instancen.

Brunft. (leende) O! icke det ringaste! ty det vore för mig nog klent;

men — J bedragen Eder, Ädle Riddare, grufeligt bedragen! — (klappar honom leende på axeln) Hvad häligt man också för Er sagt om honom — på min ära! J finnen en högst gemen menniskja! —

(Skytten Robert kommer ifrån Konungens Cabinett.)

Taxus. (rårker honom handen) God dag, Skytt! Jag har hört mycket godt om Er.

Robert. Och jag mycket sedt om Er, Riddare Taxus. — (ärligt och hjertligt gifver honom handen) Beder om Er vänskap!

Taxus. (omfamnar honom) Se där! — gå din gång; ärlige man! Och — när du behöfver — så räkna uppå mig.

Robert. Tack! — (synes nu fört blifva Jågmåstaren varse, som med i kors slagne händer stöder sig på et fönster, och går med en anständig bugning til honom) Godt, at jag redan träffar Er här, Herr Grefve! — Jag skulle tala med Eder: at Hans Majestät nu i denna morgon skall jaga i Minauer-parken.

Brunft. (utan at ändra sin ställning)
Så! och hvad vill han där jaga?

Robert. (haftigt) Hvad rör det? —

Brunft. (med en mörk upsyn) Råttor och möfs; högst en eländig hare.

Robert. (med et filla löje) Jag har sagt Konungen, at han torde finna där några goda hjortar.

Brunft. (spotiskt) Har han? — (något hotande) Akta sig endast, at han icke läger åt honom för mycket.

Robert. (som förut) Förstar och Konungar kunna icke veta för mycket! —

Brunft. Så? — (spotiskt) Men, at jag må fråga, hvem är han egentligt?

Robert. Den få kallade brune Robert, och efter en stund Hans Majestäts Lif-Skytt.

Brunft. Så! — nu skall jag väl angående Jagten sjelf tala med Hans Majestät.

Robert. Ganska väl! — och jag skall toga anstalt, at J finnen alt i bälta

beredskap. — (med en hastig bugning) Välkommen efteråt!

(Går bort.)

Taxus. (öfverljuddt leende) Hahaha! min Grefve! är det den ringa menniskan? Ej, ej, ej! Jag tänker, jag tänker: den ringa menniskan skall ofta nog göra hufvuden varma.

(Brunft, Sparrinkopf och Harpy se uppå hvarandra tankfult.)

Brunft. Nu, detta går i fanning för vida! — där står jag, och mig synes snart, som vore jag öfverflödig. (skakar på hufvudet) Ej, ej! Brunft; då måste du annorlunda lösa ut!

Harpy. För mig darra alla lemmar af förskräckelse!

Taxus. Icke för mig! ty — jag har et godt samvete.

Sparrinkopf. Vinet gäfer! Tänk blott: ocklå vi gäfte och tycktes vilja fönnerslita oss i den första tjenste-ifvern, tils vi lärde känna, hvad til vår frid hör-

de. — (med et kallt och stilla lōje) Lāt honom frusa!

Harp y, Endast han icke flår botnen ur tunnan.

Taxus. Ja, ja! man har exempel, godt folk — sen Er före. Det löjliga af faken kunde göra Ert lidande fullkomligt; ty — det är en ganska ringa människja!

Brunft. (något förtörnad) Jag märker väl, Riddare! J viljen flöta mig med det uprepade ordet: ringa menniskja; (går troffigt under ögonen) Vet en J hvad, som kunde oroa mig?

Taxus. (leende) Gud bevars! hvad skulle jag veta, jag som bryr mig F-n om Edra händelser, allenast min häst löper fort, och vinhandlare-skurken mig icke kommer åt örat — (klappar honom på axeln) Likväl råder jag Er i välmening: Arrangeren Edra anfigten annorlunda! ty — ty också för Edra dumaste hundpojkar måste detta, under et hädiskt trots

förborgade drag af förlägenhet, vara stötande; och — (drar honom något på sidan) talen icke så trotligt med mig!

B r u n f t. (hetigt) Och huru skall jag eljest belvara Edra flickord?

T a x u s. Som J viljen! — få eller få! — ty J kännen mig i det fallet.

(Konungen, A m a n d u s, kommer ifrån sin kammare, aldeles i jagtklädning. Efter honom Kammartjenaren S c h m o l l.)

A m a n d u s. (til Jågmåstaren) Ännu här? Brunft! — Har icke Robert tillagt Er, at jag vill jaga?

B r u n f t. Det har han. Men först och främst kunde jag icke straxt finna mig vid denne för mig obekante unge mannens flyktiga tal, och sedan syntes hela saken mig vara et missförstånd, emedan jag var öfvertygad, at Eders Majestät skulle finna litet eller alsintet Divertisement i Meinauer-parken.

A m a n d u s. (leende) Säg häldre: Det gjorde Er ondt, at jag denne gången hade sjelf valt mig en Skytt, och i

anseende til Divertisementet — lät det nu få vara. Han har sagt mig: några hjortar skola finnas där, som göra underfåtarena mycken skada. (tilfreds) Divertisement nog, om vi bortskjute dem! — (räckande handen åt Riddaren) Du följer oss dock?

Taxus. (ganska förnöjd) Ingen ting häldre än på en sådan färd! —

(Konungen, Taxus och Jägmästaren gå ut.)

Andra Capitlet.

Regera är visserligen bättre, än — lyda.

(Ännu på det förra fället.)

Sparrinkopf. Det let fördömdt myndigt! Just så med en Monarks fannna stillhet och lugn, som känner sin styrka. Nästan tror jag, det faller honom in: at vilja ensam regera såsom Konungen från Nordia. (med et hånligt löje) Du? — Endast skada, at du icke så länge blir den du tror dig vara, eljest vore vi olycklige! Nej, vid Gud och vid Djefvulen — Nej, det torde icke komma dertil; vi måste herrska. — Han måste nyttja oss! Måste djupt känna, at han behöfver oss! eljest — o! fördömd, evigt fördömd vore den tanken! eljest måste vi

Ännu alle på våre gamle dagar — (gnifflande) lära at lyda! — (efter et kort betänkan-
de, modigt) Harpy! du har inga pennin-
gar för Matrasfo! — ingen fyrk! — Må-
ga våra saker med Westerauer Hofvet
blifva så förvirrade, som de vilja; des
bättre! Ännu vet jag ingen utväg; men
det vet jag: uti de största förvirringar ar-
rangerä sig aldrabäst sådana angelägenhe-
ter som våra.

Harpy. (ytterst ångfligt) Men hvem
förläkrar oss om en lycklig utgång?

Sparrinkopf. (med et vildt löje)
Hvem förläkrar Er mot ulven, när han
går ut på rof? Kommer en starkare öf-
ver honom; så kämpa ännu hans sista
darrande nerver och han dör med blodig
hämnd! —

Harpy. (båfvande) O, ve! det klin-
gar icke väl, — och — Skytten?

Sparrinkopf. Ler öfver våra rui-
ner af hjertat! — men (med knytnåfven up-
lyft mot himmelen och gnifflande tänder) förr
icke!
(Går hastigt bort.)

Schmoll. (som hela tiden stådt med öppen mun, och med förundran betraktat honom) Jag är ännu intet flug!

Harpy. (med en djup suck) O! världen, som uppå dylika faker icke i sin lefnad blifver klok! Et dumhufvud dör lyckligast!

Schmoll. (skakar på hufvudet) Et språk, som förekommer mig så fällsamt, som et klokt ord af vår evigt besupne Hof-Poët. —

Harpy. (går tankfull fram och tillbaka) Ja, tiderne ändra sig, och vi med tiderne! — snart skall ordningen ock komma til dig och dina likar, at J upspänner andra strängar, eller — för ärlighet måsten uthungra.

Schmoll. (leende) Til mig? — Då måste redan matkarne för hungerns skull hafva upfrätt eder alle, eller vid edra uthungrade lik ömkligt sjelf uthungra! — (klappar honom på axeln) Man förstår sig äfven ock få på den finare Politiken, så väl som J mine Herrar!

H a r p y. Det vet jag! och hvad den fanna tonen af det menckliga lifvet och de små mafchinerier angår, ftundom äfven bättre; men — (betänckligt skakande på hufvudet) Skytten! — Skytten! —

S c h m o l l. Aha! nu märker jag förft, hvarest det gnager Er. Men, må han det förföka, denna Schveizer - oxen, må han förföka at räna med djerfvere panna emot våra Regerings grundfäften! — Lät ie, om han icke, förr än vi det märke, lik en driftig Kammarfogel, som obekant med verldens konfter, flyger genom den genomfkinliga fönfterfkifvan efter ljuset, flöter hufvudet fänder! —

H a r p y. Det tror jag icke! Om jag ock alt trodde; ty han lefver och röres, fåsom man nog tydligt fer, under den högfta protection.

S c h m o l l. (leende) Under den Högfta? — du menar; under Konungens protection. — **H a r p y!** (med en medlidande upfyn) du jämrar dig hjertligt! — Huru

länge lefver du ännu vid Hofvet, at du ännu i sanning synes få oryggligt och fast tro, såsom en Bonde på sin Präst: den som lefver under Konungens protection, lefver under den högsta? — Ja! nästan kunde jag blifva rädd, såsom du och dine likar, om jag icke — hade gamla käringar i min fold.

H a r p y. (hastigt uplifvad) Denna tanken, en verklig stråle uti natten. Sch moll; men om ockfå denna blir om intet?

S c h m o l l. Hum! hvilken man under solen darrade icke åtminstone en gång i sin lefnad för qvinnor? — Lät ockfå denna vara et undantag från vanliga människor, så är han det dock icke ibland dem, hvarest det åtminstone gäller.

H a r p y. Undermenniskja! du gjuter et nytt lif i min kropp. — (rårcker honom hastigt handen) Och kan jag räkna aldeles uppå dig?

S c h m o l l. Så länge jag kan räkna uppå Er och på det, hvad själen är

för et spel? Ja! — Förstån J mig? Jag gör, genom qvinnor, hvarje kraft, som kunde verka emot Eder, magtlös. Det är det första! men — (med en rörelse i handen, liksom han räknade penningar) du skall icke tillbinda munnen på oxen, som tröskar! — Det är det andra budet uti vårt hedervärda gilles lagstaflor; ty intet i verlden är sjelfständigt, utan beror på en viss solid grund. —

H a r p y. Rätt! — J men skjor äro nu en gång aldeles som djeflar. När man allenast en gång har dem under beting, så blir man ej mera fri från dem, om ock saligheten är i fråga.

S c h m o l l. (leende) Det förargar dock Er, J store Herrar! at J ej kunnen allena rusta! — Ja, när vi låte oss få förgäfves och för intet bruka til mulåsnor för edra infällen, och påkörare för edra samveten — ja, då vore det väl rätt! men — betänken dock, at vi äro äfven så kloka som en människja.

Harpy. (skakar hufvudet) Ja väl, kloka! och om det ock vore endast som en höna, som aldranhällt krafiar på sin egen fophög. Och J — skrapen häldre håret från hufvudet, om man icke skulle lärt sig konsten, at afskära Edra klor.

Schmoll. Tyft! tyft, Herr Skattmästare! hvad det lilla kraffandet å vår sida beträffar — deraf har ännu intet land blifvit fattigt; — och i anseende til kloernas afskärning — (klappar leende honom på axeln) Herr Skattmästare! — äre vi ännu alle, Gud ske lof, hebbregda.

Harpy. Gör din sak! — (får honom handen) och då någon annan korsfar vår väg, träffas vi.

Schmoll. Alt oväder! på korsvägarne stå också stundom — galgar.

Harpy. Rövare! — men säg mig endast, huru tänker du komma åt denne nye gunstlingen.

Schmoll. Hum! — (efter något betänkande) om jag rätt påminner mig, så

har han för en tid sedan haft en händelse med Grefvinnan Makrone. Detta måste jag efterspana! — Då för tiden var detta menskjobern för obetydligt, at jag skulle derpå gifva akt; nu kan det til äfventyrs blifva en grund til alla mina operationer. Har händelsen väl aflupit, eller icke, lika mycket! När man endast först och främst undanrödjer en svag fida, så är redan hälften vunnit. —

H a r p y. Ja, ja! Vet endast djefvulen, at en armer syndare spelar eller super, så har han ockfå honom viit i sina nät. — (räcker honom handen) Där har du mig! — ty min svaga fida har du redan förekommit.

S c h m o l l. Och J hafven min! — Förstån J mig? — Jag är äfven så svag, på mitt fätt,

H a r p y. Godt! Barnmorskan förstod dig, när du kom från moderlifvet, och med sina små händer så flitigt sammankrassade halmen i tvättbunken.

S c h m o l l.

Schmoll. (leende) Hum! — småfaker! J kraffaden, som jag har hört, hela halmtappen tillammans, och med en prophetisk anda ropade Barnmorskan: det blir en Skattmästare!

Harpy. Kom denna eftermiddag i mitt Cabinet. Lät se, hvad som finnes.

Schmoll. Jag behöfver för det närvarande tre tusende gyllen. Och om jag just icke behöfver dem — förstån J mig? — få är på gränsen et litet frällegods til at köpa — förstån J mig. Det är blott i nödens tid, at man vet, hvart-hän och hvartil. — Om jag just icke behöfver dem — J kännen min billighet!

Harpy. Ja, ja, räfvens billighet, som äter up hönsen för Bonden, för at bespara deras foder. —

(Tråder af.)

Schmoll. (allena) Du må kalla det hvad du vill! Vi vilje icke strida om namnet, då vi äre ense om faken. —
(går några gånger fram och tillbaka, tyckes va-

ra i djupa tankar och rycker på axeln) Hjelper ingen ting! — När en gång alt kraf-
 far på hans högar, få är förnjelsen på
 nog orätt ställe. — Bygga de höge Förmän
 sig Riddaregods och luftflot, hvars prakt
 täflar med de största Fursta - palats, och
 — om desse icke äro aldeles blinde —
 kunde öppna ögonen uppå dem i många saker;
 välan, få skall väl ockfå åt en trogen
 Handtlangare, som utom desls altid gör
 det svåraste arbete och ofta måste risque-
 ra öron och näsa, något fattigt frälse-
 gods tilfalla. All ting föder en rikligen!
 — och endast fruktlös — är döden!

(Går bort.)

Tredje Capitlet.

De, som ljufets strålar fly,

Må i mörkret famla!

Dock, — vid ljufet, hvilken syn!

Se! de bära alla — flöjor.

Efter desfa præparatorier, måtte väl många Läfare, som mycket interesferat sig för min hjelte, blifva bekymrade om honom; men det gifves visse menniskjor i verlden, som aldeles icke kunna ruineras, om ockfå alla naturens krafter och machiner skulle förena sina evigt förstörande och icke åter uppbyggande krafter til deras undergång. En af denna sorten var Robert,

Dylige menniskjor äro merendels af naturen bestämde til stora företag, så at

man icke förgäfvess kan, redan i första åsynen förespå något ovanligt om dem, och de invecklingar, uti hvilka de komma, — och som skulle, om icke aldeles förskräcka hvar och en annan, dock åtminstone fätta uti största förlägenhet, synas gifva deras själ allenaft ny och starkare eld och åt hela machinen en besynnerlig spänstighet. De le, då andre bäfva, stå uprätte, såsom de härligaste ekstammar, då andre måste buga och kröka sig, för at ärligt framfläpa sina kroppar genom verlden, och herrska utan at vilja, där andre med en trälaktig fruktan lyda, eller, genom tusende finom tusende eländiga cabaler, bygga sig uppå redlighetens och mensklighetens ruiner, en långt mera hatad än usel thron. Men detta gör: de gå sin väg såsom Gud, ädelt och skapande! Förstöra icke, utan utrota endast ogräset; verka, då andre drömma.

Robert hade ingen ting annat sig til beröm, än desä glänfande egenskaper

af en lifaktig, verksam man. Hvarken rang eller börd utmärkte honom, och utan dem hade han förlorat sig ibland de allmänne hvardags-menniskorne. Hvar och en kände honom såsom Furst Hans Werneck från Wildenbach son, och någre drogo uppå näsan, när det taltes om hans egentliga härkomst. Sedan Wernecks första Fru blifvit död, och Robert skulle af hans sednare Fru blifvit på en resa, som hon gjorde med Furst Camill von Rio di Gava, född, ville detta icke så noga inträffa, efter Adam Riefens Räknebok; men alt detta hjälpte icke! Så snart Robert sjelf upträdde, tänkte ingen mera, hvarken uppå Furst Hans Werneck von Wildenbach son, ej heller uppå Adam Riefens Räknebok, utan alle sågo och tänkte blott på honom. Han ensam tänkte minst på sig sjelf, hade ingen ting mindre i sinnet, än at vilja väcka upmärksamhet, utan gjorde såsom han gjorde, emedan, efter hans tanke, ingen tycktes kunna

göra annorlunda, och allt måste vara så och icke annorlunda.

Robert hade icke tilbragt något enda ögnablick vid någon af desä orters Academier, och alltså icke ufelt plågat sig med högvisa tvifvelsmål och mörka critiker eller förklaringar, och likväl visse han, så väl som någon annan under solen, til pricka urskilja hvad sant och falskt, godt eller ondt är. Detta hade honom, näst det funda förnuftet, hans lärare i Christendomen, en ärlig Sockne-Präst, hvars goda lampa beklagligt brann under skeppan, redeligen lärdt, och hvars naturligt goda hjerta, lät honom alltid, utan långt betänkande, välja det bästa. Ingen enda förlägenhet störde derföre hans snilles stilla flygt, och en lycklig följd deraf var, at han begrep all ting långt lättare än hans Kamerater, långt förr än desse, blef mästare i de konstler, som hörde til hans yrke. Mange gingo af höflighet för honom tillbaka, andre afundades honom — endast få kunde hata

honom; ty det kom honom aldrig uti sinnet, at, i anseende til desse företräden, förhäfva sig öfver dem, emedan alle de grunder, hvarföre menniskjor pläga förhäfva sig öfver hvarannan, voro honom aldeles obekante,

Sällan felade Robert, när han anfatte någon hjort, eller taxerade träd, och det föreföll honom främmande, om någon derföre berömde honom; ty efter hans tanke måste man icke kunna fela, när man med allvare och ordning går til väga i en sak. Felade någon af hans Kamerater; så var han vift den ende, hos hvilken man ej såg det minsta löje, som hade förrådt den hemligaste lust til en annans skada, utan han visste fast mera hvarje gång så urskulda et sådant fel, at hvar och en som hade gjordt löje, syntes vara öfvertygad, at han sjelf hade felat. Detta tilvann honom et allmänt förtroende, och en så fast broders kärlek, at hvar en hade (för at bibehålla et allmänt uttryck, som man ofta

hland dem hörde) låtit flå ihjäl sig för hans skull.

Ingen var, uti lediga stunder, munttrare än vår Robert, ingen mera med själ och hjerta vid glada fester närvarande; men de kunde icke urarta til utsväfningar; eljest kunde han genom intet i världen bevekas, at det minsta dervid deltaga. Ockfå kunde han omöjligt, såsom andre fine likar, hela dagarne njuta et finligt nöje, och utan afleende på et alfvarsammt göromål, som honom väntade, forglöst låta sig af dels ljufliga ström bortföras. Nej! nöjen och glädje-fester nyttjade han icke som handtverk, utan endast til vederqveckelse, och när stundom alla forglöst ifrån världen, samt hvar och en annan fysfla, hvartil människjan genom sin bestämning anmanas, sinned uti et mästerligt rus, var Robert på en gång försvunnen, och den som sökte honom, fann honom i sit eller uti någon annans göromål, vid hvars försummelse han kunde förutse eller endast be-

fara, at den skulle förorsaka den glada brodern någon olägenhet.

Korteligen, han var en man, uppå hvilken en vän och förman, i hvarje lefnadsstånd så väl, som i hvart och et anförtrodt ärende, kunde räkna; men icke allenast kunde räkna deruppå, at han skulle uppfylla sin plikt, utan at han skulle göra det utöfver allas väntan. Ty för denne mannen var det icke nog, at blott göra sin skyldighet, utan han gjorde alltid mera til, som var et tydligt bevis ej allenast uppå hans goda vilja, utan ock hans styrka, vid högre värfs utförande. Alt hvad han gjorde, var så väl uttänkt, och han visse alltid at gifva de rättaste grunder til sina fria gärningar, visse til och med långt efteråt, at til pricka bestämman, hvilka de driftjädtrar varit, hvarifrån han så och icke annorlunda då gjordt, churu til äfventyrs med tiden redan sakernas ställning och omständigheter så förändrat sig, at han vid detta ögnablick kunnat helt annorlunda

handla. Man kunde nästan, efter desfa yttranden, fluta til et godt men långsamt genie, hvilket hans företräde, hvars inre värde jag icke vill misškänna, allenast har at tacka en stilla och beständig upmärksamhet. Men han upförde sig dervid ganska snällt, och gaf oss derygenom et bevis, at dock stundom naturen afgår från sin regel, och framställer oss människor, som tänka och handla snällt och eldigt, men dock dervid med sådant lugn och stadga, at det skulle göra den abstractaste Philosoph en ära.

Det är väl en märkelig skillnad emellan människor af enahanda kraft och snille, så snart de tänka och handla i förbindelse med andre eller för särskildt interesse; då hålla de fastaste metaphysiska grundsatser icke profvet, och människornas mäkt eftertänkta regler och finnelaget motstrida hvarannan. Ovaraktigaft äro de i sådana förbindelser, där alt far med en ostadig vind, på det präcktigaste Intets flyktiga yta, och de kringdrifne af

en evig ebb och flod, til flut knappast känna stranden, där man tänkt stranda; jag menar — vid Hofvet. Alt röres och verkar här efter et vist interesse! Det må sen vara uselt Prästgäll, eller — et mildt löje; kort, man äflas, och det med en girighet, som, Gud förlåte mig, den eviga saligheten deraf berodde. Härtil behöfves et fullt skakadt mått *Stoa*, at bibehålla sin philosophiska liknögdhet, för at icke låta sig irras uti omdömet om människor och deras finnelag; ty detta interesse liknar i detta hänseende nästan kärleken — den förändrar hela människjan. En feg gör den modig, en frosfare nogräknad, en knogare flösaktig, et dumhufvud til flug. Hjelten förgäter sit lagerrika mål vid den sköna flickans bröst, och sjelf den Vise — suckar vid en gatnyms fötter. Hvem kan då blifva klok om människjorne, när halfgudar äro med i spelet? — Så bekommer ockfå genom Hof-interesset, så tillägandes, hvarje fiber en ny och motstridig svängning, och

den opartiske åskådaren känner ej mera sin broder, med hvilken han legat i moderlifvet.

Cajus, som en tid var så rädd, at en oförmodad fusning af det minsta blad, kunde bringa honom ur hans ställning, så at han til hela kroppen darrade. — Cajus, som en tid var så ärlig, at han rodnade uti hela anfigtet, när det föll honom in: man kunde tro, at han hade sagt en lögn. — Denne Cajus har nu et mod som et lejon, och ser sin Furste så klart i ögonen, då han säger honom den gräsligaste lögn, såsom vore det aldeles emot hans natur, at kunna ljuga; och detta har han tilvänt sig, sedan han blef öfvertygad, at han endast på detta fått skulle inställas i syflan, hvarest han redan så länge förgäfves suckat.

Sempronius tänkte fordom så snällt och eldigt, som någon sin en annan människja under solen kan tänka, och verkställighet följde deruppå så hålligt,

som slaget efter blixten; men nu — O! huru trögt vrida sig hans tankar omkring et evigt ofäkert Intet, som han annars i fönnen skulle riktigt igenkänt, och urkiljt. Han förkastar tusende gånger, innan han en gång väljer. Det gör, han är nu alltid osäker, som han förut icke var. — Och sedan han nu ändtligt med möda valt — o! huru rädd och bätvande går han icke til verksälligheten? Jag ville slå vad: han vet sig nu fällan få säker, som han förut alltid sig visste. I fanning måste det vara en högst fatal sak, när uti någon enda hjertas vinkel ännu någon rest af gammal redlighet stannat, och uti sådant ögnablick, då något bör företagas, som sig aldeles icke dermed sänjes, söker at af alla krafter försvara sin gamla rätt. — Deraf den tröghet i tankar! — deraf den oro och ombytthet i valet! — deraf den bätvande vid utförandet! —

Vår Robert visste af alt detta intet; ty han hade och kände intet enda

interesse, utom sit hjertas ro, hvars enda grund ligger i medvetenheten, at hafva handlat väl och rättfäffens. O! at detta vore för hvarje menniskja den ljufvaste, lärrikaste erfarenhet! Vi skulle se oändeligen mindre nedfallna kinder, hålliga ögon, skygga blickar, för hvilka jag alltid hjertligt förskräckes, men tackar min Gud äfven alltid af hjertat, at jag icke är en af desse olycklige, hvars upsyn samvetet så bortskämt. — Uti Roberts tankar, val och gärningar kunde alltså ingen af dessa furier sig inblandas; och deraf den snabba eld i hans tankar! — deraf den ståndaktighet i valet! — deraf den ljungeldsnabba och oryggeliga trygghet i hans gärningar! —

Nu är han vid Hofvet; lät se, om han förändrar sig! —

Det vore til äfventyrs mer än öfverflödigt, at här utbrista i declamationer öfver hans ungdoms-historia, Och hvad

märkvärdigt innehåller väl en Jägares ungdoms-historie? — Uti ödemarker född och upfostrad, hade han för litet föremål kring sig, vid hvilka hans snilles och hjertas fria drag kunde visa sig. Alt, hvad man om honom härtils vilte, och som gjordt honom märkvärdig — var hans snilles eld i tankar och omdömen, och snabbhet samt beständighet i sina gärningar — derom har jag redan talat, och hvad annat annors märkvärdigt med honom förelupit, sedan han kände mer än lycka — at skjuta en hare, det skall på sin tid och ort komma; men för det närvarande lämne vi honom, såsom han är, til sin öde. Han må för öfrigt hafva upväxt från en Pilt, eller Gud vet, huru eljest hafva upkommit, det bekymrar äfven så litet, som gunstlingarnes sneda ögon; kort, — han är här!

Konungen — så berättar man uti residencet — hade lärt känna honom, på en jagt uti Wildenbacher parken, och betygat sådant välbehag til hans person

och öfriga goda egenskaper, at han på stället lålvade honom, at göra hans lycka. Någre fätta det til: han, nämligen denne Robert, hade då uti et farligt ögnablick för Konungens fötter nedgjordt et vildsvin, som hade anfatt Konungen, och skulle förmodligen farligt hafva skadat honom. Andre: han hade, då han stod bakom Konungens vagn, med sin bössa i fria luften, under vagnens framfart, skutit en falk, som flög midt öfver vägen, så at denne föll Konungen i famnen — och Himmelen vet, hvilka alla fanna eller icke fanna Jagt-anecdoter voro, hvarigenom han skulle hafva fatt sig i så stor nåd. Kort, när den gamle Skytten dog, och redan många Hof-Skräddare och Skomakare en gång tänkte väl brandskatta sine clienter, blef på en gång denne aldeles obekante unge man kallad från sin ödemark, för at intaga den salige gamle Blauftrumpfes ställe. Väl drogo de kloke i Hofvet deröfver på munnen, och kunde alsintet begripa, hu-

ru det kom til, at en så blodung men-
 niskja skulle bekläda denna så vigtiga
 post, til hvilken fordom endast de måst
 öfvade Jägare hade haft hopp. Man lu-
 tade sina hufvud tillsammans, berättade
 hvarandra historier om och öfver den
 nye Skytten, så sköna och underfamma,
 som Troll-sagorne, och uti Bönstugorne
 och vid Toileten herrskade ingen leds-
 nad, men man vet redan, huru sådant
 folk är fimmadt, när de icke kunna nå-
 got begripa. Deras otålighet är utan
 gräns! och när de icke annars kunna
 hjelpa sig, så upspinna de en vidskeplig
 lögn, och tro til slut sig sjelfve så vitt
 och fast, som om Prästen det hade sagt
 på Predikstolen.

Det naturligaste vid hela saken var,
 at Robert måste bekomma en mängd
 af fiender; ty han innehade en plats, där
 egentligt ingen tordes stå, som icke var
 funnen bepröfvad och godkänd, samt blif-
 vit med beröm anmäld. Men hvad be-

kymrade det honom? — Konungen hade åt honom sagt: Du skall vara min Skytt! och ifrån detta ögnablick var hans enda tanke och endaste omsorg: huru han skulle begynna at bestrida denna post med ära och nytta. När han egentligt borde upvakta, underdånigst tacka för en nådig anmälan — ehuru hvarken han eller någon annan visste deraf et ord — och anmäla sig til nådig åtanke — detta alt visste han icke. Han tänkte, at han var Skytt, och dermed väl. Det första hade sin fulla riktighet: Skytt var han! men — i anseende til det andra, var det få en sak; åtminstone var det icke väl; ty hvad låter sig icke få lätt arrangeras genom en Konungs vilja, som det första, det är: Konungen kunde säga: Robert skall vara min Skytt! och — han var det; ty ingen kunde eller tordes något säga emot Konungens vilja, om ock Robert icke kunnat fånga en Vacktel. Väl kunde han äfvenså säga: och lät mig hafva honom i fred! Men — om de

detta gjordt — var en annan fråga. Näs-
 snubbor torde de väl icke gifva honom;
 men det gifves ock en mängd af stilla plå-
 gor, i synnerhet vid Hofvet, som smärta
 ännu djupare än snubbor.

Långt ifrån hafve vi redan hört hans
 fiender brumma; lät oss betrakta dem
 närmare och se, huru han flår sig igenom.

Fjerde Capitlet.

För sådant folk och tiggeri,
Bevara oss milde Herre Gud!!!

Djupt uti Minauer - parken kringdrefvo undertiden de vilde Jägare, för at skaffa sin Monarch en god jagt och en förnögd dag. Deras skymrar och schecker hade redan enahanda färg, såsom flugor lågo och vankade deras kringdrifne hundar trängtande, och ingen Jägare hade mera en torr flik på sin kropp; men det ville nu en gång icke gå, det ville ej lyckas, måtte de också begynna huru de ville. — Solen närmade sig til Horizonten och **A m a n d u s** hade ännu icke gjordt et enda skott. Et mörkt moln begynte sväfvva om hans hufvud, och et gladt löje uti hans följeslagares upfyn; ty så kunde

och måste ju den nye Skytten, som hade (mig eller dig rör det ej) fatt sig dem uppå näsan, på en gång halsbrytas. Endast den ädle Riddaren T a x u s — beklagade honom. R o b e r t kom. Hvar och en trodde, han skulle kasta sig för Konungens fötter, och tusende gånger bedja om förlåtelse, at han — gjort et obetänksamt steg, och fört Konungen på en ort, hvaräst ingen eländig hare, mycket mindre en frisk hjort, lät sig höras eller ses; men — han kom med et öfvervinnerligt lugn i sin upsyn, som endast det stora medvetandet af en god sak kan lämna. "Denna gången har du fäkerat irrat dig," ropade Konungen til honom, och tycktes mera le åt honom, än blifva ond. "Nej! sade R o b e r t, jag har vist icke irrat mig, eller måste jag icke vara värd at hafva et enda öga i hufvudet. Försvundne kunna icke hjortarne vara; men — huru det tilgår, at vi icke sedt dem — vill jag icke veta. Endast en nåd utbeder jag mig, innan

Eders Majestät förklarar mig inför sit hela Hof för en Skurk och Dumhufvud." —

A m a n d u s. (med et honom eget nådigt löße) Och detta vore?

R o b e r t. At jag ensam får föranstalta och göra ännu en enda fri jagt.

A m a n d u s. Här? hvaräst redan alt är bragt ur lugn? — här ännu en jagt?

B r u n f t. Vanfinnighet! Eders Majestät. — Den unge mannen tyckes mig sjelf icke veta, hvad han vill.

A m a n d u s. (til Robert) Och hoppas du verkligen, at ännu något för oss framvisa?

R o b e r t. I fanning! På andra sidan om denne kulle, ligger ännu en tjock skog, som synes mig hafva blifvit fredad. Vill Ers Majestät endast hafva den nåden, at ställa sig på en liten högd, hvaräst man kan öfverse hela dalen? — Jag har redan uthuggit et skärm för densamma.

A m a n d u s. Ja nu få! få vilje vi
då ännu en gång förföka, —

B r u n f t. Ja, ja det kunne vi; ty
dagen är nu en gång förlorad,

R o b e r t. (med en skarp blick) Ända
hittils! — (til Konungen) Eders Majestät
skall ännu se hjortar! —

Gunstlingarne sågo bestörte på hvar-
annan, och Herr Grefve von Brunft,
tycktes deras anstalter träffa; men R o-
b e r t erinrade Konungen; at han hade
utbedt sig, at ensam få göra denna jagt,
för at ock ensam — såsom han uttryckte
sig — bära skulden och skammen af et
så mislyckadt försök, och samtliga Jä-
geriet af det Kungliga sällskapet erhöll
befallning, at blifva invid Hans Maje-
stät. — Alla hundar voro på Konungens
anordning tillbaka skickade, och han en-
sam smög sig med någre förtrogne Bön-
der i skogen. — Någre redlige Upsy-
ningsmän, som ännu ville tränga sig med,
dref han nältan med våld tillbaka, för

at icke — efter de hade hustrur och barn — göra dem olycklige.

Knapt var alt på sin post, så skramlade det i den yttre skogen, liksom Guds stormvind hade brutit alla träd i tusende stycken; tolf de bästa hjortar, som någon sin varit sedde i denna skogs-parken, bröto fram, och Konungen hade det nöje, at med egen hand nedfälla tre af dem. —

”Huru kommer detta til,” frågade han sine Upsyningsmän och Jägmästare, sedan jagten var til ända; men alle voro förstummade. Endast Brunft hade den djerfhet, at upgöra en berättelse, som skulle synas lik et urkuldande. —

”Huru kommer detta til,” frågade han förnöjd Robert, när ändteligen ockfå han hade efter hjortarne framkommit ur skogen. ”Det kan jag icke säga!” svarade han, utan något skymfande löje, hvilket visserligen hvar och en annan i hans ställe nu skulle hafva låtit märka; ty

det tilhörer icke en underfåte at döma
öfver sine förmän, —

Solen gick ner; och hela det värda
fällskapet red stilla och tanfult tillbaka
til Residencet, —

Femte Capitlet.

Uti den mäkt föraktade Snäckan, ligger
stundom den skönaste Pärla.

Heidambecks Residens,
uti Grefvinnan Makrones Förmak.

(Grefvinnan Makrone sitter, uti en lätt
hvardags-drägt, vid et Nattduksbord, flö-
dande sig vårdslöst uppå sin arm, och sy-
nes vara förfånkt i djupa tankar. Framför
henne sitter Hof-Poëten, Herr Sirius,
som synes hafva läst för henne, vaklande,
och slutligt stilla infömnad.)

Makrone. (utan at se sit värda fällskap)
God natt, Herr Orpheus!

Sirius. (med trög tunga) Tack! —
likaledes!

(En lång och djup tyftnad råder, under hvilken Sirius med sit framhångande hår of-
ta kommer ljuset för nära, så at flamman
itänder det. Han märker icke det, än
mindre Grefvinnan.)

M a k r o n e, (ännu alltid i den första
ställningen, utan at se up) Hvad är det som
lucktar?

S i r i u s, (utan at veta, at hon talar
fant, under det han förstått helt annat) Jag!

M a k r o n e, När nu redan de skö-
na snillen begynna at stinka, huru skall
det gå med de förhatlige?

S i r i u s, (lallande i drömmen) Och du
vaknar, sköna stjerna! höjer dit gyldne
hår ur molnet — uprinner härligt från
din höjd! —

M a k r o n e, (under det hon hastigt
blickar, och ser, at han redan afbränt hela
framdelen af hufvudet; med yrt löje) Och du
säfver, alltid törstade åfna! — förbrän-
ner dit gyllene hår vid mit ljus! — (sprin-
ger np, och håller sig för näsan) Pfui, hin!
öfver Poeten! —

Sirius. (känner på hufvudet) Rätt!
— men vid min odödlighet, gudomliga
Grefvinna! jag afvundas Er detta ögnablick;
ty det måste hafva gifvit en ordentlig skön scene:
Skalden Sirii hufvud — i lägor.

Makrone. Har du intet sedt en sådan scene?

Sirius. Til snillet ser jag mig ofta glänfa ibland mit tidehvarfs skalder, såsom där mine bröder i Norden, bland Himmelens stjernor; men — at med et dödligt öga se en så gudomlig scene; o! hvilken namnlös glädje!

Makrone. Då bör du endast gifva akt, när Hof-Smeden sveder et svinhufvud. — Jag kan på ära försäkra dig, det gifves icke i hela verlden två hvarandra så lika ägg, som — desä bägge bilder. —

Sirius. (raglande) O, du trefalt välfignade svinhufvud! Skulle jag utropa och säga, så snart jag det säge; var häl-

fad uti din ståt! Kort är din varaktighet uti menklighetens förgängliga dagar; men du skall blifva uptagen uti mina vapen, för barn och barnabarn.

M a k r o n e. (för sig) Men det är icke värdt at begytna med de lärda vidundren! — Nej, han blir icke en gång ond, ockfå om man, tror jag, spottade honom i synen, (förtrytsamt) och jag hade dock nu få hjertlig lust at tvista. — (cil Sirius) S i r i u s! men har du ingen finnesrörelse?

S i r i u s. (står up, och ställer sig i en pathetisk ställning för henne, uti en talares pomp och med gesticulationer.) Lidelser äro häftiga ilrömmar; som kullstörta de fastaste danmar af förnuftet, och likfom höstvinden brufar öfver åkerstubben, brusade älven öfver bedröfliga ruiner af den förstörda menklighetens ädlaste krafter,

M a k r o n e. Hönshufvud! — Jag vill icke veta, hvad lidelserne äro; om du har sådana, vill jag veta, at jag kunde reta dem och tvista med dig.

Sirius. Nej! Lidelser har jag icke; men — (med en artig bugning) böjelser,

Makrone. Til at supa och såfva! (tar en full vinflaska från bordet, och kastar ut från fönstret.) Där! — måtte daggmaskarne af mit ädla Tockayer få rus; — du skall törsta!

Sirius. (ser henne med en färalik upsyn full af bestörtning) Nådiga Grefvinna! Ni fönderfliter en del af min varelse, —

Makrone. (leende) Och det tiläfsventyrs ännu den bästa (efter en lång paus, under hvilken hon outhärligt betraktar honom) men dina böjelser måtte väl äfven få litet vara gagneliga som dina lidelser. — Så trät dock! —

Sirius. Hvarföre då? — gudomliga Grefvinna! hvartil träta? då uprörer man endast den hvilande gallan i magen, och förderfvar smaken (kysfer hjertligt hennes hand) J kunnen dock icke längre än högst fem minuter uthärda, och lämnen sedan mig en annan lång stund. — (förtroligt) Skall jag kalla på Källarmästaren?

Makrone. Nej, säger jag. En hel stund skall du törsta och icke sålva!

Sirius. O, ve! — Gifves det et helfvete — törsta och vaka är det för mig!

Makrone. Du har förtjent det; — Tänk dock den bondaktigheten! — Den stocken fätter sig i min närvaro fram, och — sålver! Kunde du väl göra mig och mit kön någon större fottise? —

Sirius. Edra ögon voro förut tilluana — (ömt) o, de sköna gudomliga ögon! — huru hade jag eljest kunnat somna?

Makrone. Verkligt? — också då du dervid måste törsta?

Sirius. (rycker på axeln) J veten, ärlighet är hos mig det bästa! Dock — ofta gränfar himmelen nära til helfvetet — (svärmande) dock icke så nära som, at se Er och — nödgas törsta! För öfrigt vågen et vad, hvilket Ni vill, uppå en half evighet: om jag skall insomna bredvid Er och en flaska vin?

Makrone. (med et spottigt löje) Syndare J alle! Såren och förtörnen en ända til blodet, och — tänken at med et ufelt smicker godtgöra det? (häftigt) Gå ifrån mina ögon! — Jag tänkte du är förhatligare än alla; men — hälle.

Sirius. Förhatlig är jag! — det fåger mig hvarje spegel, när jag olyckligtvis flundom kastar ögonen derpå; men — det måste också mine fiender tillstå — jag har en ädelt skön själ!

Makrone. (kallfinnigt och flyktigt, under det hon tankfull går i rummet fram och tillbaka) Den har jag icke haft äran at se!

Sirius. Nej! — (med innerlig förnøjelse) I mina verfer?

Makrone. (med et kallt löje) Är ock själen i dina verfer?

Sirius. (skakar på hufvudet, och går å fida, ty det fidska synes göra honom ondt.) Nådiga Grefvinnan har i dag grusligt elakt lynne!

(Lång och djup tyftnad. — Grefvinnan går häftigt i rummet fram och åter, och Sirius stöder sig på fönstret och biter tån-
derne.)

Makrone

M a k r o n e. (hastigt) Hvad hette dit verk, hvaraf du förut ville läsa en grundritning för mig?

S i r i u s. (kommer glad tillbaka springande) Aëteon och Diana! — (med en mycket låfvande upsyn) en Guda - Hjelte - och Hund - historie.

M a k r o n e. Pfui Hin! ockfå nu en Hund - historie? — Hvad skolen i sköna snillen ännu alt utkläcka.

S i r i u s. Gifven mig nåd! det är ju fällsamt, skönt och nytt! — Guda - och Hjelte - historier hafve vi förut en mängd, min sköna Grefvinna! men i hela vår Litteratur ännu icke en enda — Hund - historie. Där blifva alla hundar införde talande. — Himmel! hvad det måste göra för upseende! Jag säger Er, om man icke åter spelar mig den fördömdaste cabal, så måste detta verk blifva bekrönt vid Academien! —

M a k r o n e. Det tror jag själf! — med horn! — det förekommer väl utom-

def's mycket om horn deruti, som jag påminner mig; icke få?

Sirius. (ställer sig i positur, och talar i en talares ståt, och med gesticationer) **A-tæon** var en berömd Jägare i Österlandet; — Tänken endast: en sonson til den store Cadmus!

Makrone. Jag är icke bekant med denna familjen. Alltså väl af Adel?

Sirius. Det vill jag mena! — Hans farfar på fäderne sidan var Apollo sjelf.

Makrone. Tyft, tyft! — när Gudar kommo med i spelet, så var det väl alltid icke så riktigt med deras rena Anor. Nur? — och vidare? —

Sirius. (som förut) En gång förvillade han sig vid jagten, uti en åt Diana helgad skog och kom olyckligtvis til en källa, där hon med sina Nympfer badade sig; derefter föll denna kyska Gudin-
nan uti en sådan vrede, at hon bestänkte honom med vatten, hvarigenom han

förvandlades til en hjort och af sina egna hundar ömkligt sönderrefs.

M a k r o n e. Men det var också infamt impertinent af din Diana! — Nej, i fanning, detta straffet hade han icke förtjent. —

S i r i u s. (i full glädje) Stora snillen möta hvarannan! (drager et papper ifrån fickan) Hören J snart, huru likstämmigt med Er, hunden Melampus, som höll et liktal öfver sin förolyckade Herre, deröfver förklarar sig. (låser)

Ja, usle! du som hornen fick
och spåkte på din kropp,
du har dock dusfinet af horn,
och fruktat fåfångt någon skam;
det ju — din maka icke var. —

M a k r o n e. Skönt sagdt! — öfverhulvud måste det hafva varit en ganska angenäm sak at bära horn; rätt väl, at det är afskaffadt!

S i r i u s. (i förtjusning) O! skönt, skönt; Aldeles af mit hjerta stulet! Hören J blott, hvad hunden Oribalus, som

öfver detta bedröfliga tilfälle; håller til flut sin philosophisk-politiska betraktelse, fäger; men — vifen J nåd — (leende) han är stundom en fin fatiricus! — (låfer)

Men vore detta mode ännu
uti sin fordna magt,
man skulle knapt se dagens ljus
för sådan skog af horn;
— man derfor' dem å fido lagt.

M a k r o n e. (med et bifallande löje)
Det var starkt; min vän!

S i r i u s. (haftigt) Och skönt, och högt! Tänken blott det höga i ordet: Hornskog! — De gamle Skalder kalla hjortens horn *rarnes*, på Tyfka: grenar; Sen J huru jag utförer denna bilden, då jag vill uttrycka mängden af sådane grenar? — hornskog! (med et getsprång) Denna enda bilden måtte föreviga mig, ock få om jag intet annat skönt hade sagdt. (eldigt fattande henne i handen) Gudomliga Grefvinna! och det alt få naturligt, såsom det ej kunde annorlunda vara; ty

kvad låter sig lättare och naturligare göra af grenar än — en skog?

M a k r o n e. (leende) J Skalder äro dock et narraktigt folk! Et menskjebarn blamerar genom detta enda uttryck sin hela samtid, och har desutom en glädje deröfver, som hade det gjordt den största hjeltenham! — Menniskja! Tänk dock endast, om din dikt, som Gud förskone, skulle komma til efterverlden — hvad måste våra barnabarn och deras barn tänka om — hornskog?

S i r i u s. (ytterst tilfredsstald) Ja, det är äfven det skönsta, när man ockfå säfom Skald är en ärlig man, och uti all synbar fullhet gifver läsaren idee til en bild, som han skall göra sig om en frånvarande sak, så at den aldeles icke felar kan. —

M a k r o n e. Tage Er Bödeln, med Er ärlighet och synbara fullkomlighet! när det, som förvärfvar Er et stort namn, måste [icke på vår bekostnad. Jag prisar

den behaglige Gosfen, som utan afseende på verld och efterverld, betäcker vår af Er smickrade svaghet med den Christliga kärlekens mantel,

Sirius, (uti talare ställning, demonstrenderande) Den Christliga kärlekens mantel, är — är — är — (stammande) är — en mantel! — (förtjust) en gudomlig Allegorie! — ty hvad är mera träffande i afseende til täcka eller öfverhölja, än en mantel? — Så kalla våre store Skalder, dunkelheten, som — som — som (raklande) är en följd af ljusets brist, — (pathetiskt declamerande) *nattens mantel*, ty den likasom — (håftigt) nej, nej! icke likasom, utan verkligen betäcker den flumrande naturen, och jag vet mig icke i hela verlden uptänka någon skönare och riktigare bild, än denna, men — i detta fall — (drar betänkligt på axeln) skönaste Dödliga! huru ondt gör det mig at motsäga Er! — men i detta fall, — så skön ock allegorien är, skulle jag uti et tillämpadt fall icke betjena mig deraf; ty

— tänken blott! äfven nattens mantel förborgar och betäcker stundom det infamaste furtum af en förhatlig spitsbof, och — äfven få här — den Christliga kärlekens mantel. Gudomligaste Gudinna! bevisen mig den nåden at förstå mig, få skolen J finna, at det är det tänkbaraste falsum, som den interesferta phantasiën kan göra sig, och tänken —

M a k r o n e. (ond, afbryter honom) At du är den impertinentaste flyngel, som solen skådat! — det är det billigaste, som jag kan tänka. — (med et brännande förakt) Det ömkligaste mixtum compositum af säckpipa och apa, läger mig den största sottise under näsan, och vill demonstrera för mig, hvad jag skall tänka. — (går til sösnret.)

S i r i u s. (skakar på hufvudet) Ej, ej! det var starkt; men — skönt sagdt! (lägger fingret på näsan) et mixtum compositum af säckpipa och apa! — väl något oriktigt i förbindelse af ideen; men — hum! när alt det skall vara riktigt, som våra

sköna snillen nu fäga? — dock, vid Pan, skönt (hastigt, under det han tager en skriftaf-la ifrån fickan) detta måste jag mig notera! — (under skrifvandet) Är just med så star-ka tankar, som med det gamla vinet. Man kan dermed göra mycket gammalt slag til godt. — (sticker taflan i fickan, och ställer sig vid sidan af kammaren, hvarest Grefvinnan, med en mörk upsyn, kommer från fön-fret tillbaka) Om Eders Excellence icke i dag hade elakt lynne, så hade högst den samma vist fallit på den tanken — det naturligaste och bästa —

M a k r o n e. (tvär, utan at se på ho-nom) Och hvad vore det?

S i r i u s. (med en djup suck, bedjande) At jag törstar!

M a k r o n e. (far hastigt leende up, så-som från en dröm, klappar händerne, och sprin-ger tillbaka) O, du eviga hvirfvel af vin och dårskap! — Altså: när du är imper-tinent, så törstar du?

S i r i u s. Aldeles! ty då är jag just

få til mods som J, når J hafven elakt lynne. —

M a k r o n e. Godt! — (fåtter sig) få lät ofse, huru länge din törst och mit elaka lynne håller ut?

S i r i u s. (med höflig bugning) O! jag ber underdånigast! Jag föker äfven häruti icke det ringaste högmod, för at förbehålla et vad; ty det vore en sann caprise, hvartil jag i min lifstid varit en fiende. Nej, nej! — jag är fullleligen öfvertygad, at Edert lynne är mästarinna öfver min törst, gifver mig hjertligt til fånga och — beder endast om nådig tilgift!

M a k r o n e. Det heter: om en flaskka vin. —

S i r i u s. (störtar til hennes fötter) Funnit! — O! detta Gudomliga Snille! hvilken tanke är väl henne för djup, at hon ej skulle den genomtränga?

M a k r o n e. Sätt dig! och lät mig

först tala med dig några ord af vigt; ty du synes mig vara något förnultig.

Sirius. Då jag nu, ach! på en stund ingen droppa druckit? — vid Jupiter! J bedragen Er; ty vinet gifver min själ endast den sanna svängning, at genomtränga de finaste tankar, och rätt urskilja ting, som i törstens stund äro alt för höga för mig.

Makrone. (befallande) Sätt dig! läger jag; och vänta af min nåd, hvad öfver dig sker, och beslutit är.

Sirius. (sätter sig) Jag sitter, skönaste Dödliga! men — Gud vet, at ingen fördömdare i helfvetet kan sitta på glödande kål!

Makrone. Desto bättre! — (med bitter stränghet) Känner du den nye Skytten?

Sirius. O, ja! (gladt) En god, ja den älskvärdaste man! — (full med hemlighet) Jag skall framdeles göra en vers om honom!

M a k r o n e. Deri gör du väl, och
 infinnerar dig härligt hos Konungen, ty
 — han är defs gunstling.

S i r i u s. (förtjuft) Han förtjenar det,
 den gudomlige R o b e r t! och — under
 denna månen har väl icke någon Konung
 eller Förste så säkert kunnat anförtro sit
 hjerta åt någon som denne.

M a k r o n e. Menar du? — (med et
 spottigt löje) Han skall dock äfven hafva
 sin svaga fida.

S i r i u s. O! hvilken man har det
 icke, så snart det ankommer på fruntim-
 mer, at förringa honom? —

M a k r o n e. (med bitter ovilja) Man
 märker det nog, at du törftar! — men
 i grunden kan du hafva rätt; ty när vi
 föke fel och svagheter, så är under so-
 len intet visfare, än — at vi finne dem.
 Emedlertid, min käre S i r i u s! ockfå u-
 tan at föka — ty hvad kunde jag hafva
 för et interesse dervid, at hos denne
 dock obetydliga menniskjan upföka defs

fvaga fida? — Sirius! är icke kärleken också en fvag fida?

Sirius. (springer up, och ställer sig i talare-positur för henee, gesticulerande) Kärleken är den fötaste skänk af Gudomen. Då han hade bildat menniskjan med all sin själs och kropps styrka, fann han, at hon väl skulle vara stor — men icke lycklig; då inblåste han kärleken i hennes väfende, och hvarje darrande nerv fjöng henne tack; ty nu först vifte menniskjan at värdera sin storhet, när hon hade skicklighet at vara lycklig. — (uti förtjusning) O. kärlek, kärlek! hvad vore alt utom dig? — Hvad pectarn är för Gudarne, det är för en älskande kysfen af hans flicka! — Det är införlifvadt med menniskjans väfende (i förtjusning) såsom odödligheten med Gudomens väfende! —

Makrone. (med et hastigt löje) Och doch en fvag fida!

Sirius. (utan hetta) Nej! det med-

gifver jag Er aldeles icke, skönaste Gudinna! om öck en evig törst stode i motsats. Än mer: jag bevifer min sats genom det tydligaste exempel; det är: — (flår sig för bröstet) genom mig sjelf. — Jag är dock vist en af de starkaste andar under solen, om icke den alraftarkaste (klagande) och dock — oändligt kär.

M a k r o n e. (leende) O, hvad tuffan! — man uptäcker alltid nya qualiteter hos de sköna snillen — Sirius! (ser honom stint i ögonen) Sirius! du är ockfå verkligen kär?

S i r i u s. (suckande) O, ja! — skönaste Gudinna! och det hel och hållen, (i hänryckning) Den minsta nerv hos mig är — kärlek!

M a k r o n e. (säfom förr) Ej, ej! det är grufveligt! och, — tör man fråga efter det lyckliga föremål, uti hvilket du är så aldeles kär?

S i r i u s. (drar på axeln) Verlden ber mig, om jag läger.

Makrone. (hastigt, med et spottigt löje) Altå visserligen — i dig sjelf.

Sirius. (något bittert) Det äre vi alle! Ty emot ingen äre vi mera efterlåtne, i affeende på fel och dårskaper, än emot oss sjelfve; och — efterlåtenhet är altid et af de första rätta kännetecken til kärlek.

Makrone. Nu, nu! blif allenast icke åter lika grof; jag är beredd, at gifva dig rätt. Vill du endast tilstå, at kärleken icke altid i det mått, som någre starka andar, som icke tänka få biligt som du, påstå, är en svag sida. (ömt leende) Men — om nu ens hjerta fästet vid en flicka eller hustru, som är för vida uphöjd öfver hans sphaer, än at han kunde smickra sig med hoppet at äga henne? — **Sirius!** huru då?

Sirius. (förvirrad ser på henne) Då — är det en olycka?

Makrone. Rätt! dock altid en olycka, som han ådrog sig genom egen

fvaghet, då han obetänksamt fäste sig vid den, som ögonstenligt ej var skapad för honom och han för henne. (löstigt) Sirius! och under det han förvillar sig i denna olycka, under det han med för mycket spända nerver arbetar och tänker på den ena, och med för matta nerver på en annan, är han då icke böjd til alt, hvad man kan vänta af den svagaste människja, när man förhåller någon gång hans uprörda phantasi et gyckleri, som synes stå i förbindelse med hans lif-begrep, eller närmare tvinga densamma til verkställighet? Icke få? Menar du det icke?

Sirius. (med en from upsyn, förundrande) Jag vet väl icke hvad J-talen; men — J hafven rätt! Jag skulle kysa F-n, om jag derigenom vunne hoppet, at få omfamna afguden för mit hjerta.

Makrone. (leende) Och så elakt är det dock icke, hvad jag menar. (kommer närmare, och fätter sin hand på hans axel) Jag vet, dig undgår ingen tanke, om du

ock synes fjelf icke mer hafva någon; ingen blick flyger obemärkt förbi dina ögon, ehuru den redan förut vänder vår Guda-hjeltes heliga vin-fnille i flygtiga hvirflar. — (betraktar honom skarpt) Hör! — R o b e r t tycker om en flicka! —

S i r i u s. (utan at förändra sig det minsta, uti dumdriftigt lugn) Så!

M a k r o n e. Du var lärare i et vift hus, innan du kom til Hofvet.

S i r i u s. (uti en ljuf erinran) O! — de voro til äfventyrs de lyckligaste dagar i min lefnad, (aldeles hänryckt) Härliga människor! — Härliga löfhyddor!

M a k r o n e. Du har ännu bekantfkap där! har — förmodligen för visfa hemligheter, som icke interessera mig, — alltid utomordentligt nöje njutit. —

S i r i u s. Jag vet at värdera den oförtjenta nåd, hvarmed hela denna familje altid bemött mig.

M a k r o n e. (leende) Aha! du törstar — (hon ringer, och en Kammartjenare kom-

kommer in) En flaska Tokayer - vin! —
(Kammartjenaren går.)

Sirius. (torkar munnen med utmärkt förnöjelse) Nu, Gud ske låf! det elaka lynnet är lyckligt förbi, och straxt äfven afgrunds - törsten!

Makrone. Du har då ingen förnuftig tanke, få länge du törstar, det infer jag nu altför väl.

Sirius. Det vore bättre, J hadn det längesedan infett; ty min strupe är, få fant Herren lefver! nästan förtorkad.

Makrone. (har under tiden stigit up, och går trallande i rummet fram och tillbaka,)

Vinet — hopfafa!

Vinet — trallalla!

Vinet är et specificum &c.

(med vildt löje) Icke fant! Det är den rätta ton, at lulla dig til sömns.

Sirius. Nej, få länge jag hörer denna ton, och ser Edra ögon — (figure-
rande) Aldrahuldaſte Gudinna — är det

Robert.

6

icke för en äkta Ätling af den hulde Bacchus, at tänka på någon fömn.

M a k r o n e. (affides, med et märkeligt löje) Det vilje vi vänta.

(Kammartjenaren hämtar en flaska, ställer den leende framför Sirius på bordet, och går bort; — Sirius tager snålt uti flaskan.)

S i r i u s. O! du trefalt välfignade Gudadryck! som af tiggare gör Konungar, och Vise af dumhufvuden! var mig hjertligt välkommen! — Du, du allena öfverträffar kärleken. (leende) Uti den skönsta Flickas armar törstar den raske sup-brodren; men — af dig förgäter han den segrande blicken, som qualde honom i märgen, och ler, — hahaha, — ler den stolte i ögonen. —

M a k r o n e. Drick, drick! — eljest risquerar du, at jag ännu en gång kastar flaskan ut för fönstret.

S i r i u s. (ångfligt) Det bevare Gud! (håller hastigt in, och dricker) Så! — (skryker sig på magen) O! huru välgörande ström-

mar det genom hela väfendet! — huru det rufar! — huru det bränner! — huru det uplifvar! — (håller åter in och lyfter den fulla bågaren up, med svärmaktig hånryckning) O! du jordens lyckfialighet — förena dig med den lycklige Skaldens väfende, och uphöj honom til odödligheten! — (dricker).

M a k r o n e. (för sig) Nu är det tid at kasta en blick på denna förhatliga villervalla af klokhet och dumhet! En minut fenare — få vet jag icke mer. (fätter sig ned och lägger åter förtroligt handen på hans axel) Altså känner du, som jag märker, den nye Skytten redan ifrån långa tider tillbaka?

S i r i u s. Lefve han! (svänger bågaren och dricker) Korta voro våra vänskapsdagar; (uti ljuf erinran) men — skönt!

M a k r o n e. (lifligt betraktande) Du skall dock utan tvifvel förnya dem här?

S i r i u s. (svärmaktigt) Jag skall trycka hans hand til mit hjerta, och säga: Vän! du är nyfkommen på et haf, hvil-

ket jag redan flere år, i trots för alla
 def's klippor och sandbankar, lyckligt
 och med ära genomfeglat; — fråga! om
 du något icke vet; klaga, om dig nå-
 got trycker; stormar det, få kasta dit
 ankare i mit hjerta, Det är ömt för de
 ljufva känslor af menskjors fällhet; men
 en klippa i nödens tid! —

M a k r o n e. Skönt! — O Sirius!
 och då skall du bekomma et inflytande,
 hvilket de störste män vid Hofvet skola
 dig afvundas, skall blicka in i den natt,
 som för det skarpaste statsöga varit oge-
 nomträngligt, och af de största Hof i
 Europa, skall du mer smickras, än den
 förste Ministern; — (drager sig något tilba-
 ka) jag sjelf skall buga mig för dig! —

S i r i u s. (torkar sina ögon) Ni vill
 blända mina ögon med en ovanlig glans?
 (ser på henne skarpt) Men — jag ser dock!
 — (dricker).

M a k r o n e. (leende) Jag ser ockfå,
 at du — är en apa! — ty hvad är na-

turligare än alt detta, få snart du är en vän til din Konungs gunstling? (med en halfbruten suck) Och — hvad för en gunstlings? — En mans, som drager til sig oemotståndligt allas hjertan.

Sirius. J hafven rätt, ädla Fru! — det är ordenteligt, som han kunde trolle.

Makrone. (med nedflagna ögon, half klart) O, väl! Jag måste sjelf tilstå, at denne sköne Jägaren fordom icke var mig likgiltig. — En vifs ädel storhet herrskade i hans väfende, at man ej kunde öfvertyga sig, at han var född til *tjenare*, och — jag älskade — (far up på en gång, båfvande) för Guds skull hvad har jag sagt? — (fattar håftigt hans hand) Du har intet hört! — Sirius! — fordra belöning, hvad du vill, Sirius! — du har ingen ting hört!

Sirius. (med trög tunga) Hvad alt kunde jag nu fordra? — (dricker) och har dock i sjelfva verket intet hört, u-

tan — *Ord*; ty — (dricker) Ert alfvarer är det dock icke!

M a k r o n e. (tilfredsstald) Du är dock den capitalaste karl, som jag känner! — förstår mig på den första vinken, och — (halfredigt) jag hoppas, du skall ännu lära känna mig bättre.

S i r i u s. Rätt! — (dricker) Det hoppas jag också! — ty af missförstånd kommer i verlden ingen ting annat en gång, än — olägenhet.

M a k r o n e. (smickrande, under det hon fäster sig brevedid honom) O, huru kunde vi lefva så lyckligt i verlden, om vi alle förstode hvarannan? — Hör! (lätt och skämtande, under det hon förtroligt kastar ena armen om honom) Men huru långt må *R o b e r t* hafva kommit med de fruntimmer — du förstår mig — hvilka han gjorde en höflig upvaktning?

S i r i u s. (opartisk) Hum! man gör stundom et fruntimmer en höflighet, emedan man — (dricker) just icke bättre har at göra.

M a k r o n e. Beklagligt plägen J detta! Men denna — (skakar leende sit huvud) och den underbara qvinnan — (spotskt) om hvilken verlden icke talar sig mätt; — o, nej! käre Sirius! med sådana människor är det annorlunda beskaffadt. —

S i r i u s. (dricker) Det kan vara! — ty det gifvas visia djup i menckliga själen, som aldeles icke kunna utgrundas.

M a k r o n e. Rätt! Men at du icke skulle hafva kommit til fanningen, derom må du ej öfvertyga mig. (affides) Du har ännu icke nog druckit! — (hon ringer, och Kammartjenaren hämtar en ny flask) Så? — vet du redan hvad jag ville?

K a m m a r t j e n a r e n. (leende) Hvad kunde Eders Nåd nu eljest hafva at befalla?

M a k r o n e. (leende) Du synes mig väl känna mit fällskap.

K a m m a r t j e n a r e n. (då han borttager den toma flaskan, och sätter den fulla i stället) Det är min skyldighet! — (går bort).

Sirius. (ser bakefter honom på fidan)
Hvad? — talar det menskjobarnet ocklå
om skyldighet?

Makrone. Med vida större rätt,
kanske än många andre, som låfva mig
mycket med sköna ord och hålla intet.
Hans upsyn låfvar icke mycket, ty det
är hjertans fult; men hans hjerta är godt
och järnfäst hans trohet.

Sirius. Så? — Nu lå lät då se en
gång, om hans hjerta emot mig är godt,
eller — (under det han öpnar den fulla fla-
skan, och håller in) om han kanske missta-
git sig. — (dricker) Nej! — vid Jupiter!
mannen är ärlig. Jag tänkte han skulle
göra såsom våre skriftställare, som alltid
väl utarbete de första banden, men med
fortfättningen — (skakar på hufvudet) ej,
ej! — med fortfättningen pina grusligt
Publikens smak och tålamod. — (dricker)
Äkta Tokayer - vin! —

Makrone. (leende) Han vilte nog,
at du vid den tredje, fjerde flaskan väl

plägar förlora jämnvigten; men icke smaken. —

Sirius. Det låter höra sig! — Och alltså vore han dock nu, som så många människor, för orsaker ärlig, och icke af natur? —

Makrone. Det angår mig ej. Nog; han är det, och dermed är jag tilfreds.

Sirius. Jag är ock för närvarande, ty han har hämtat äkta Tokayervin. (dricker) Men likväl en mächtig skillnad emellan at *vara ärlig* för *orsaker* — och *vara ärlig* af *naturen*, eller — (med trög tunga — flammande) af öfvertygelse, och en medfödd innerlig känsla af rätt och orätt; ty — (figurerande) är någon af visfa grunder ärlig, det är: är han derföre ärlig, emedan han vet at man hänger spitsbofvar i galgen, och eljest pryglar andra flynglar, så är han det vitt icke mer, så snart han befinner sig i samma ställning, at kunna undgå denna obehaglighet; men är han af naturen ärlig, det är: glädes i hjertat öfver

hvarje god gärning, och affkyr en ond, få — få — få — är han — (flammande) är han — af naturen ärlig! — (dricker). Kort, alltid bättre är den menniskjan som fruktar för sit samvete, än den — som fruktar för jagtpiskan.

Makrone. (med yrt löje) Gamle Schol-fuchs! af hvad för fort är du?

Sirius. (dricker) Jag? — (med en pathetisk gesticulation) Jag är af naturen ärlig.

Makrone. Då har naturen fäkert misstagit sig, eljest hade hon något bättre infattat din själ.

Sirius. O! — den skönaste pärla ligger ofta i det mäkt föraktade skal!

Makrone. (leende) O, pfui! öfver sådan pärla! — (lått och skämtande) Men drick du endast, drick, sköna Pärla, och berätta mig hälre något om Robert, och något dylikt, förstår du mig?

Sirius. Aha! — jag förstår Er väl. J viljen göra af Er underdåniga apa en

complett fäckpipa, som måste ljuda, när J fatten uti? — Menen, at jag skulle för Er vin - flaska blifva en hundsfott emot min vän, emot Gud och hela verlden, och låta Er genom mina af Er spiritus förvända ögon se mig i hjerta och själen? — Hörfamme tjenare! — (skjuter glas och flaskka tillbaka och rusar up) Och måtte jag evigt törsta! — fördömd vare den droppa vin, jag mera hos Eder dricker! — (med en höflig bugning) ty — jag är af naturen ärlig. —

(Raglar bort.)

M a k r o n e. (ensam; ser länge efter honom, full af förundran) Altså bedragen? — (efter et kort besinnande, hastigt) Hum! man låte honom löpa! —

(Går bort i en kammare bredevid.)

Sjette Capitlet.

Det bränner på alla gator.

Såsom det nu plägar gå, när något, som ingen kunnat drömma om, händer vid et Hof, hvarest allt är förnagladt och drifves genom hemliga och endast för den förnämre delen bekanta maschinerier; alla studsa — alla itadna, ty allt är genom en obekant Agents mellankomst derangeradt, och tvifla, som billigt är, på sin maschins rätta gång. — Härtills hade allt, under Konung A m a n d i milda regering, hvilken det gjorde ondt, när han skulle tala med någon annorlunda än kärleksfult, fortgått efter sin art uti den bästa gång, hvar och en hade känt den andre til alla defs hemliga behof och affigter, och icke lagt honom det ringa-

fte i vägen, emedan han en annan gång, — ockfå icke ville hafva något hinder i vägen för sig, ingen — ej en gång en Köks - Gosse var ombetrodd, än mindre förordnad, som icke alle hade känt och funnit skicklig. Nu upstod midt ibland dem i hast en menniskja, om hvilken de icke hade fått den ringaste kunskap, en menniskja, om hvilken ingen med den strängaste efterfrågan kunde veta, hvad man hade til at låfva sig af honom. Det var dem ganska underligt! — Alle flydde til fruntimren och hoppades af dem få höra tröst och hopp; ty när ockfå den förste Statskloket står med öppen mun, och vet intet mera än — at den intet vet, få äro dock alltid fruntimren i lugn, och disponera ofta uti en lycklig stund den skickligaste plan til återställande af det flydda lugnet, hvarpå redan den förste Stats-Minister tviflat — när alle män försmägta i politiska och moraliska kedjor, få herrska *desfa!* — Men nu inträffade et utomordentligt fall, at ock-

få könet var i förlägenhet, och icke en gång mera visste, hvad ton det skulle föra, för at åtminstone visa en utvärtes stillhet. Sjelfva Grefvinnan Makrone, som til trots af hennes i högsta måtto visnande skönhet, likväl alltid ännu, i grund af sina förra förbindelser, hade det största inflytande; sjelfva Makrone begynte at förtvifla! i det hon, med all sin magt och list, icke en gång var i stånd at fångla den usle Hof-Poëten! — Bistra utfigter til döden! ty hvad skulle männen hoppas, när fruntimren förtviflade?

Under tiden red, gick och for den nye Älsklingen med den godhertade Konungen i den ljufvaste ro dagligen kring landet, förde honom på en ort, som man med järnflit härtills hade hållit förborgad för Konungens öga, gjorde honom upmärksam uppå ting, som efter Gunstlingarnes kloka föranstaltanden, aldrig för en menniskja, än mindre för honom kunnat blifva kände, som trodde alt godt

om alla menniskjor, och i synnerhet om dem, som voro honom närmaft, och skaffade för sin lifböjelse, den nämligen at göra godt, otaliga tillfällen, at visa sig i all defs välgörande storhet. Genom detta fällsynta beredande af tillfällen, hvaraf icke många gunstlingar kunde berömma sig, tilvann han dagligen mera förtroende och fatte sig inom kort tid, få fast i sin Monarks kärlek, at denne ej mer tycktes kunna lefva utan honom; ty han ansåg sin Robert såsom skapare af den ljufva förnöjelse, med hvilken han nu efter så mången ädel gärning, kunde lägga sig til hvila, och älskade honom ockfå af denna höga orsak. —

Välsignad vare hvar och en gunstling, som af sådan grund blir älskad af sin gode Monark! — Välsignad med folkets hjerteligaste välsignelser, som tränga fram öfver molnen, och — af ingen förbannelse tillbaka dundra, til den Allsmäktiges öra; välsignad för barn och barnabarn! och helig och oförgätlig hans

Vördade åtanke för hvar och en medborgare, ehuru ockfå redan länge den tidigt mognande blom-höfvan kastar lagrar uppå hans gärningar i den tylla kretsen!

Om det med rätta kan tillräknas *Amandus* som svaghet, at han fattade för mycket hastigt förtroende til visse människor, som visste nalkas hans hjerta på et godt sätt, det må endast de hårdhertade maschin-människor försvara, som så gärna uttränga alla känflor från en Furstes hjerta, låta endast högmodet herrska, och vilja göra detta endast — lik en känflolös trumhinna — til det eländigaste echo af sinnligheter; Icke jag! Jag ärar en Furste, hvars snille äfven som börd uphöjer honom öfver folket, men den *känstlofulle* — tilbeder jag! ty endast denne är den sanne Guds afbild i sin natur, lik solen — skapare af lyckan! — Det är väl en högst farlig sak, när en Furste eller Konung med
förha-

förhaftad godhet och sorglöst förtroende, utan föregången noggrann pröfning, öfverlåter sig til en, som förstår den lätta konsten, at smyga sig til hans ynnest, och jag bäfvar alltid för millioner, när jag detta ser; ty fällan är det, som egna interesfet icke leder dylike människor, som eftertrakta den ytterst farliga lyckan, Fursta-nåd, och under sköna moraliska charlatanerier, hvarmed dylike människor merendels söka at lyfa och förblinda et kortsynt öga, fördöljer sig oftast et illfundigt hjerta; men — til ära för menskligheten vare sagdt, — detta sker dock icke alltid! och et erbjudet förtroende, är i mina ögon vida större Furste-dygd, än et afskräckande misstroende, ty detta afhåller ofta den ärligaste man ifrån, at nalkas sin Furste, och planen til många sköna gärningar dör under suckar i hans bröst.

Lät alltså alltid tio bafvar en tid til sin fördel nyttja deras Furstes godhjer-

tade förtroende; o! detta är dock intet emot vinsten af en enda ärlig mans öpenhjärtighet.

Vår Robert befann sig i detta sista tillstånd: at vara en ärlig man, hvars synbara och osynbara nytta öfverväger en hel här af små bofstycken. Han tycktes känna det, och en synbar munterhet genomströmmade hvarje dag hans väsende; ty det är i sanning icke ringa, at för en sådan Konung, och för et helt tackfamt land vara en sådan skapare til lyckan; men — han förhåfde sig icke, utan gjorde — när han tiläfsventyrs i dag hade farit i största pomp med sin Konung i Residencet Heidambeck, följande morgonen på en jagt sin skyldighet — såsom Skytt.

De kloke i landet, som hade dragit öronen til sig på et fördömt fätt, och villigt hängde kappan efter vädret, skådade högt up, och ansågo det för et under, hvad slutligt skulle blifva af den-

ne Skytten. Vid hvarje namns- och gala-dag spitsfode man öronen; än hette det, han skall bekomma den härligaste tjenst i landet, än, Konungen skall åtminstone — uphöja honom til Adelskap; men — alle, som hoppades eller fruktade detta, och Gud vet, hvad annat de ännu tänkte, hade sig — bedragit.

Et helt år hade förflutit, och var Robert — ännu alltid Skytt.

Det föll sjelfve Konungen flutligt in: han syntes ej det ringaste göra anspråk på något bättre underhåll, då likväl hans nuvarande tjenst, var ehuru til nöjes, likväl med de itörsta befvärligheter förbunden; och när en gång på hans namnsdag äretecken rundt omkring utdeltes och befordringarne blefvo kungjorde, frågade han leende sin Robert, som stod ganska förnöjd på långt håll: och du? Robert! — du har nu öfver et år varit hos mig, och jag påminner mig icke ännu någon enda begäran af

dig? — huru kommer det til?" — För-
 nöjd svarade Robert: "Jag behöfver
 intet." — Då räckte den gode Konun-
 gen honom handen, och han var i detta
 ögnablick mera än alle de *Befordrade*.

Andra Afdelningen.

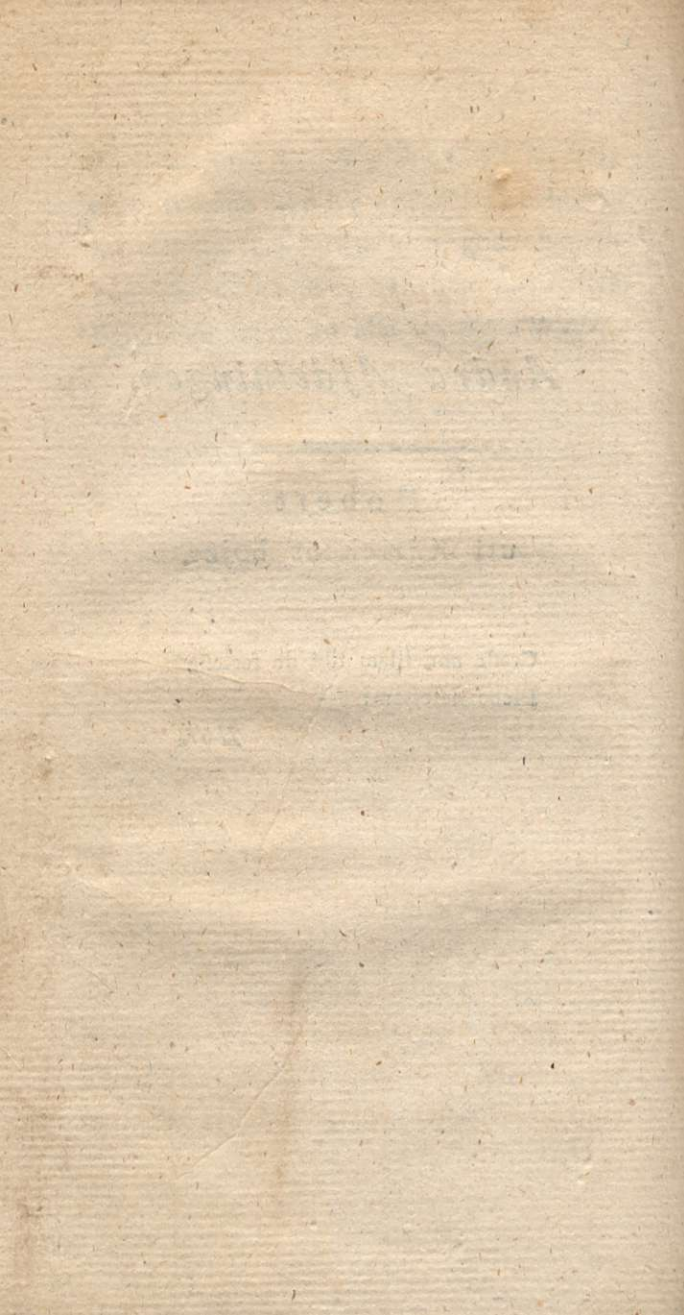

Robert
uti Kärlekens bojar.

Crede non illam tibi de scelestæ
Plebe delectam! —

Hor.

Sjunde Capitlet.

Men hvilken behagliga villa,
som könet ej mågtigt kan stilla!
I gråt sig ju alla förena
och sucka — och klaga,
ty alla de jaga
med flämtande hjertan den *ena!*

Et fruntimmer måste hafva något at *älska*, något at *önska*, något at *se*, något at *sucka!* — Detta synes verkligen vara så nödvändigt för detta kön, och liksom til en annan natur förbytt, at et fruntimmer utan suckar är äfven så stor sällsynthet, som — med förlåf til at säga — en hund utan loppa. Huru kunde man ock lå annars förklara det täta elaka lynnet, den ofta påkommande hufvudvärken, det uprepade åderlåtandet,

och öfverhufvud den ständiga medicineringen, hvarigenom detta kön, redan ofta ifrån det tålfte året, fätter de dermed tilfredsstälde Doctorer och Apothek i god förtjenst? — Lät ock vara, det är hvarken för fruntimren eller de älskade föremål så mycket alivare dervid, så måste det dock gifva åtminstone et spelverk för hjertat, och jag tiltror mig at påstå, at detta är dem så oundärligt, som för mig — en pipa tobak. Det första utfall af detta behof sker vanligtvis, efter all ovedersägelig erfarenhet, uppå Herrar med Uniform, som til tidsfördrif uti deras långsamma garnisoner och kringom fälten, låta sådana angenäma spelverk naturligtvis sig väl behaga, och föka åtminstone så länge underhålla, tils tiden eller omständigheter slutat dem med någon stundom romantisk skön catastroph, eller åtminstone förändrat dem. Men under en lycklig constellation, eller när dessa med könets kärlek fynnerligt välsignade Herrar äro redan för starkt be-

fatte, gör också den qvinliga naturen här et vedantag, och hedrar äfven stundom en ärlig *Uniformsherre* med sin ömma kärlek. Det gifves elakt folk, som vilja veta ännu närmare bestämman de omständigheter, i hvilka detta plägar ske; men — som förut är sagt, de äro elaka människor! — Jag läger och påstår aldeles intet annat, än hvad jag beklageligen har af egen erfarenhet.

En sådan epoch måste det utan tvifvel varit denna tiden uti Residencet Heildambeck, at nämligen samtlige Uniformsherrarne af den betydliga garnisonen voro fullkomligt intagne, och alltså hvarken tid eller möjlighet var, at höra de försmäktande flickornas och törstade hustrurnas suckar; ty man vet från denna tiden en stor hop exempel af borgeligt lycklige, hvaraf korrt förut och efter voro ganska få, och — sjelfve den evigt törstade Hof-Poeten, tillägger sagan, hade kunnat blifva lycklig, om han haft flere minuter, derest han icke antingen

för törst eller besupenhet var til kärlek aldeles oskicklig. —

Äfven vår Robert — dock hos honom var det icke påtagligt, emedan fagan kallade honom den *sköne* Robert — också vår Robert, hade den lyckan, eller såsom man häldre och rättare måtte säga, den olyckan, at erhålla Damernas i Heidambeck odelta bifall, och blifva förfölgd af önsknigar, som skulle hafva gjordt en annan i hans ställe til den lyckligaste dödlige. — Det var sant, då man honom såg, trodde man sig se en Furste; ty hans mannlige sköna ansigte hade et stilla majestät, och hans ögons eld var så förbländande, at man trodde sig böra nedslå sina ögon för honom, i synnerhet när han noga såg uppå en, eller alfvarligt talte eller tänkte uppå något. Hans kropp syntes hel och hållen vara nerv, hvarje rörelse så kraftfull, at han syntes kroska alt hvad han vidörde, och i hela hans väfende herrskade en vis naturlig bravour, som hos visse

Herrar måste stundom erfättas genom en martialisk uniform. Hvad under alltså, at Damerna hoppades i honom finna en man den de ofta beklagligt förgäfvades fökt! — Men hvad i synnerhet utmärkte honom bland människor, var — en fällsynt ståndaktighet i själen, som framlyste utur hans ögon, och i synnerhet från hvarje hans förefatfer och gärningar. Derföre talte han också med Furstar och tiggare lika öppet och oförskräckt, ty han var öfvertygad, at han alltid talte med en människja, och hans tal var så bestämmt, at ingen syntes kunna hafva något deremot. Hans gång var en ädel hjorts stälta, fasta, stilla gång, när denne med känsla af sin styrka i striden för lif och död, går emot sin fiende, som synes vilja göra honom hans snabbhets ära och lycka stridig. Hans steg voro ej afmätta, såsom en Dansmästares, men de liknade en Hjertes ouphörliga steg på slagfältet. Den som mötte honom på gatan, och ej hade et fullkomligt godt samve-

te, undvek honom helt vift, ty hans lugna blick och gång var naturligtvis för desse broflige hjertan aldeles odräglig. Han var artig, men alltid med värde; behaglig, utan at smila, underdånig, utan at vara slaf. Aldraminft bemärkte man hos honom den alltid leende uplyn af en för fit interesfe tjenftaktig bof, hvilket i mit tycke få lågt nedfätter en mans värde, at jag hjertligt beklagar det ögnablick, i hvilket en vida nyttigare menniskja i början hade kunnat blifva befordrad. Ingen vid hela Hofvet lydde strängare och med större förnöjelse, än han, och dock — när han på det strängaste och til pricka lydde, syntes han ovilkorligt herrska. Detta kände alla menniskjor, endast icke han sjelf; ty under solen gafs nästan ingen menniskja, som satte mindre förtjenft på sig sjelf, än han. Äfven få litet kände han det intryck, som han vid förfta ögonblicket af fit framträde hade gjordt på det vackra könet, utan hölt de amouröfa anligten,

som från alla sidor framtedde sig för honom, för gamla fällsamma vanor eller hänryckningar af en elak nerv-feber, och var midt under alla de suckar, som förföljde hans hjerta, den lugnaste främ-ling.

Fruntimren lågo stödde uppå sina sköna armar i fönstret, då han på sin yra Arabiska häst flög kring gatorne, så at det gnistrade från stenarne, och liksom elektriserad var den, hvars längtande blickar mötte hans, då han någon gång på sidan om sin häst, och oförmodadt låg up. Dock skedde detta ganska fällan, at han också af en händelse låg up, ty bar det framåt, så var han vanligtvis så tankfull, at icke en gång det vackra könets varelse, tror jag, föll honom in; bar det tillbaka, så var han mästedels betäckt med damm och svett, och — längtade väl icke såsom andre, som redan bortflöit sin ungdom och bästa manna-krafter, efter hvila, men också icke efter lekverk, hvarvid hans hjerta omöjligt kunde intereslera,

Då alla såfvo eller fråsfade, låg han med sin förtrolige, Konungens andre Skytt, R o h r, antingen på djurgårdens högsta backe, eller i den Italienska lustparkens djupaste ödemark, bakom det gamla slottet, och blåste på valthorn sin aftonvisa; men — ach! Inart voro desse Jägare icke här mera ensamme; ty det blef et mode, at spatsera i månskenet, och både fruar och flickor fleto sig lösa ifrån det mäkt lyfande buller, för at höra den sköne R o b e r t blåsa sin aftonstämma. Orten, hvarest han sig uppehöll, liknade altfå nästan en förtrollad nejd uti Gudinornas rike, hvarest, under den ljufva phantasiens välde, det naturliga människo - förståndet måste tyftna. Hvert man hält kastade ögat, vandrade där ensam fruntimmer, höljde i hvita slöjor, under de tjocka ekträden eller de alltid klagande asparnes förtroliga sus, såsom nattens skuggor, och ingen flydde för den andre; ty hvar och en trodde sig i det silfverljusa månskenet, endast se sin egen

skugga. Sällan — ty, ehuru det äfven är lika ljust at förja i fällskap, som at ensam förjande glädas, hvem fann det icke i detta fall, där alle voro medtäflarinnor, högst farligt, at göra äfven sina bästa vänner förtroende af sina önskingar? — Sällan framsmogo tvänne ömt klagande systrar, samdrägtige i sorgen, och i hvarandras armar inneslutne, eller framsnyftade tilhopa sina monotoniska tårar i den forlande bäcken, som framstörtade från den sköna högd, där, liksom denne negdens välgörande Genius, vår Robert i en helig ensamhet vistades.

För hvar och en annan skulle desfs egenkärlek hafva framhviskat den ofelbara orsaken til desfa syner, endast vår Robert anade icke det ringaste deraf; ty hans minsta fel var egenkärlek. Hans otro öfver denna punkt i läroboken öfver kärlekens philosophie, gick så långt, at han til och med blef ond, då en gång hans vän Rohr, vid et tilälle som af kärleken kan förklaras, sökte at göra

honom deruppå upmärksam. "Blygs! sade han med en mörk upsyn, R o h r! äfven du vill smickra mig?" — "Nu få må Hin taga mig," utbrast den hetlige R o h r, om jag förr är stilla än du sjelf blifver derom öfvertygad, det må då röra dig så mycket det vill; ty flutligt kunde du anse mig som falsk." Och han uphörde verkligen icke, förrän R o b e r t ändteligen tillstodde honom, at förskaffa honom et äfventyr, men blott i den afssigt, at öfvertyga honom, det han hade orätt. Längre kunde man ej få tillfälle dertil, emedan nätterne voro för ljusa — vid skördetiden; ockfå foro de den första delen af denna tid, uppå jagt kring landet, och R o b e r t — syntes redan förgätit det. Men R o h r erinrade honom detta på samma sätt vid deras återkomst, och han anstaltade i en af de första nätter et äfventyr, som skulle hafva hänryckt hvar och en annan ända til den tredje himmelen.

Vid Hofvet var en stor Gala, och såsom vanligt vid sådana dagar, frosfode i privata hus alla som frosfa kunde. — Robert hade vid Tafeln sin post bakom Konungens stol, och äfven här feltes det honom icke tillfälle, at bemärka blickar, hvaraf man redan kunde hafva nytta; men han trodde icke en gång sig sjelf, och så blef alt fruktlöst och utan nytta. Så snart på denna dagen Tafeln var slutad, såg Robert sig om efter sin Rohr, ty nu roade sig Herrskaperne i spelrummen och Betjeningen i vinkällaren, och — hos fruntimren. Men den sköna naturen kallade honom ut, för at njuta et lyckligt företräde. "En härlig afton!" skallade en röst nära til hans öra, midt uti trängeln af de fram om hvarandra gående. Han såg sig om; men kunde ej märka, hvarifrån detta ljud hade kommit, åtminstone syntes honom alla Damer, af hvilka han var omringad, altför förnäma, än at han skulle gissa på Robert.

någon af dem. ”Får man i dag höra dig!” skallade det åter; och nu först visste han säkert, at det gälde honom; men hvem som frågade, kunde han ännu icke urskilja, uti det allmänna buller, och svarade ovillkorligt et äfven så allmänt Ja! —

Det var för honom dock en fällsynt händelse! en händelse, som nästan öfvertygade honom, at R o h r hade rätt. Men desto mer skydde han nu en fullkomlig öfvertygelse, och var fast i sit beflut: icke i dag — och ej mer i desse negder låta se och höra något af sig; men R o h r som redan väntade honom på trappan, drog honom med sig bort, utan at höra på hans urfäkt, och innan han kunde rätteligen öfverlägga, hvad som bäst vore, voro de redan på ort och ställe. R o b e r t stapplade denna gången ovanligt ofta, och R o h r, som dock på långt när icke var så kunnig at blåsa, måste i dag ofta gifva efter, och dölja hans fel; men hans vän var icke heller nu så trä-

get vid valthornet, utan tänkte alltid up-
 på den smickrande rösten han hade hört.
 Han visste väl nogsam, at äfven i den
 första kretsen gafs varellser, som för et
 sinnligt interesse pläga all ting våga,
 och i detta hänseende, som han uttryck-
 ligt hade undantagit, behöll han alltid
 rätt, och öfvertygade sin vän, at dessa
 Romantiska nattvandringar kunde få väl
 angå någon annan som honom; men —
 då det nu verkligen icke var detta fan-
 nolika, utan det andra möjliga fall, i
 hvilken förlägenhet satte han sig icke?
 Han, för hvilken intet i världen öfver-
 träffade hans hjertas lugn? — Emedler-
 tid var det en gång låfvadt — det an-
 gick åtminstone icke lifvet; — alltså flog
 han alt ur sina tankar, och öfverlämna-
 de sig utan vidare inkaft, til sin väns
 önskan. —

De gingo, såsom vanligt, tillbaka på
 den enfamma stigen, som förde igenom
 en doftande natt af fruktträd, och fram-
 om sväfvade til höger och vänster halti-

ga skuggor. ibland hvilka i synnerhet en utmärkte sig med sin majestätiska gestalt. Nero, Roberts lifhund, en stor svartgrå Vildsvins-hund, som ej lämnade honom, flog an, då dessa skuggor liksom på vädrets vingar fladdrade fram, — endast hans oemotståndliga herres "Tyft!" afhölt honom, at han ej grep til — och i ögnablicket afköt Rohr sin bösfa i luften. Med et högt skri försvann den majestätiska skuggan, och — syntes falla ned; Robert — ty så var det aftalt — Robert sprang efter, fattade den bäfvande skuggan i armen, bad tusende gånger om förlåtelse, at hon genom hans hunds plumphet, och hans väns oförfiktighet blifvit så förkräckt, och — så vidare, såsom vid sådana tilfällen et ord gifver et annat, när man har en sak på spåret. Emedlertid bragte Rohr den ärlige Nero til tyftnad, smög sig med honom bort på en gångstig, och öfverlämnade sin vän til den ljusvaste öfvertygelse; men denne, högst bekymrad för

hvarje flickas goda anbud, och i synnerhet för en sådan Gudomlig varelse, dröjde knapt få länge, som de bägge hade nödigt at på något sätt komma sig utur den inbördes förkräckelsen, kom då med henne i stillhet vandrande på den öppnaste väg, och satte henne i des s vagn, som hade stadnat något aflägsset från ingången til skogslunden. Vagnen rullade fram, och härmed var denna farliga farce til ända, om hvars utgång en annan tör hända, hade låfvat sig de sällsamaste ting. R o b e r t endast vilte ej begagna sig deraf, ty hans hjerta var der vid lugnt, och utomdes plögade han icke tala med någon fru eller flicka om kärlek,

”Är du nu öfvertygad,” frågade honom R o h r, sedan de träffades vid flotsdörren; ”Fullkomligt!” sade R o b e r t, och tryckte hans hand. — Af detta korta afbrutna svar, märkte R o h r, at denna händelse var honom nog vigtig, för at deröfver skämta, och — man talte ej mera något ord derom.

Ottonde Capitlet.

Men — modige Jägare! hvadan? ach hvadan?
midt uti sinnets lugn
denna så enfamma klagande ton?
Har dock en qvinna,
driftig och mågtig som hennes Gudinna,
losfat sin brännande pil
djupt i dit stålbevåpnade hjerta?
Säg, modige Jägare! Säg!
hvem är då den sköna, hvars blickar
segrat så ömt uppå dig?
Säg! — och hvem af så många, som fordom
hoppades vinna
lyckan at blidka det järnhårda ödet,
har nödgats förtvifla?

Det var nog fällsam! Jag tror svårli-
gen, at fruntimren varit så upmärksam-
ma, om salig Doctor Luther sjelf stält
sig uppå Canzeln, och predikat Evange-
lium för dem, eller om en flicka med en

spillerst ny hufvudbonad kommit i kyrkan, som — vid Roberts förändrade ton på sin valthorn, hvilken syntes hafva vida större intryck på deras hjertan, än den Fransyska Revolution på Europas jämnvigt. Man måste betraktat det från hvilken sida man ville, så blef det alltid en märkelig händelse, som förtjente den första upmärksamhet; ty en ringa sak skulle hos en man — sådan som denne var, i alla fall förändrat ingen ting — icke en gång tonen på hans valthorn. Och denne var likväl på en gång så förändrad, at man alsintet mera kände densamma. Fordom var det lätta jagtstycken och glada toner han blåste, och dessa blåste han desutom med en naturlig lätthet och et lugn, at man hade kunnat svära derpå, han var den lugnaste dödlige; Nu — o, huru var alt förändradt! — Et rörande Adagio, en klagande Aria, ömma Serenader, och andra dylika hjertat rörande tonkonstens stycken, voro nu de, hvori han lät sig hö-

ras; och alt detta med en förtjusning, som man märker hos den man, som tyder — sit hjertas språk. Hade hvar och en haft tusende öron, skulle den hört med alla, för at inhämta egentliga förståndet af desä ljufva klago-toner, och kunna lämpa dem uppå sit hjerta med desä behöf och lidelser. Men til den allmänna otålighetens första smärta, blef det en lång tid endast — toner, som man kunde förklara som man ville. "Han har vist icke kärleks-febern," sade de män som gärna hade förklarat det til deras fördel; "men han märker kanske, at han icke kan hålla sig i jämnvigt, i anseende til oss; och begynner at spela en lindrigare stämma; eller — förjer öfver sitt feltflagna hopp, och klagar för skogarne och foglarne sin smärta, hvilka icke kunna — bele honom;" — men fruntimren belogo i all stillhet männen, och roade sig innerligt öfver deras vanliga godhertade blindhet, ty de, få-

som vanligt veta allt, visste äfven detta vida bättre: han var kär!

Måste djefvulen hafva sitt spel! — och fruntimren hade rätt.

Ja, ja! de hafva också ett väderkorn såsom raphöns-hundarne; vädra up den djupa känsla, och se själfva gnistan, som tör hända först efter åratal brister i låga. Irra de sig stundom, så ligger skulden villt icke hos dem, utan i de förändrade omständigheter, som i sanning icke stå i deras magt, eller vilja de med flit irra sig; ty hvem skådar i detta labyrinthfulla hjertas djup? Hvem känner alla de hemliga planer och fina sammanbindningar af maskinerier, til hvilka förmodligen en sådant irring hörer. — Vi männer äro för mycket ända fram, för att kunna följa fruntimrens hemliga intriger! och så är och blifver könets sinne och hjerta för oss alltid och evigt den farligaste gåta. — Emedlertid var det icke ännu fullleligen afgjort, och

kunde ännu disputeras *pro* och *contra*, då han ännu icke hade uttryckeligen förklaradt sig öfver orsaken til denna märkeliga förändring; men småningom blef det alt ljufare och ljufare — (spordt! och huru klingade då den vifan i grundspråket, som han nu ständigt blåste? — A-ha! fruntimren voro helt och hållet öra, ock männen skakade på sina hufvud. Varmt och ängsligt, fullt af väntan på händelser, som skulle komma, klappade de förras hjerta, bekymmer- och tankfullt refvo de sednare sin hjesfa, och tänkte: ej, ej, om denne skall begynna göra jagt med edra ägtenskaps-rättigheter — hvad skall det då blifva? Men alt det halp icke; det var nu en gång så, och kunde icke vara annorlunda, hade de också derföre ränt hufvudet uti väggen. Mätte de hoppas och frukta hvad de vilja; at det dock en gång skall med honom, som med så många i verlden blifva annorlunda. Til deras största oro,

och til outfägelig glädje för könet, — blef det dervid. När han ock någon gång på några minuter föll i en annan ton — förrän man det förutfåg, var han straxt tillbaka i den ton, som, efter det man nog gärna hörde, hans hela hjerta uttryckte, och blåste sin kärleks- stämma (från Amphion) som på vårt modersmål lyder sålunda:

Lik den snö som furun täcker,
 ömma flicka! är dit bröst!
 pilar i mit hjerta väcker
 blott din blick och tjufta röst.

O hvad tjusning, ljuftva smårta!
 drufvans saft ej liknar dig;
 men du saknas för mit hjerta —
 sköna flicka! — tilhör mig!

Där hade man nu uplysning! och den som icke af denna text kunde liksom med händerne påtaga det; at han var pinkär, måste i fanning både til kropp och själ varit förnuglad. Männerna tänkte med fullt alfvare på sina fästens forti-

sification, och underfökte all ting noga, hvarest minor kunde anläggas; men fruntimren — uppå en ärolull capitulation, och många sågo sig om efter et fäkert ryggvärn för sin dygd; ty när *denne* gick til storm, så gälde det vist lif och död, och at mot honom uthärda en belägring — var väl icke at påtänka. Detta, öfver hufvud sagdt, var fruarnas och flickornas tanke! Endast de, som efter all mistning af egenkärlek, icke befunno sig vara af de omnämnde qualiteter — såsom til exempel, i anseende til snön som täcker lurun, där det syntes något skrytsamt, eller det högädla rådet hade förvändt, o. s. v. och alå aldeles icke kunde på sig applicera en enda tanke af denna sängen; endast desse snörpade på näsan och tänkte: *han är en narr!* —

Afgjordt var det således, at han älskade; fulleligen och oemotståndligt afgjordt, enligt Damernas enstämmiga omdöme, som dock måste väl känna kär-

lekens symtomer, och tör hända kände det bättre — än sina plikter. Någre visfas omdömme, enligt hvilkas ensidiga mening han vore *en narr*, blef ännu obekräftadt; ty — ehuru jag rätt gärna tillfår, at man merendels är en narr, när man är kär, så är det icke nog afgjordt; at det *altid* skall inträffa; men i synnerhet kunde hos denne mannen, som så väl utmärkte sig uti hvarje annan manna-egenkap, et undantag gälla. Nu var ännu den stora frågan: *uti hvem?* En fråga, som omöjligt kunde besvaras, utan en egen uttrycklig förklaring, besynnerligen då i denna punkt, ganika ofta det yttre skenet bedrager, och stundom oförmodadt ljus härutinnan upgår för en man och hustru, som rycker dem med förskräckelse ifrån den blinda trons lyckliga natt. — *I hvem?* älfå; det var nu den stora frågan, som med pilens snabbhet flög ifrån hjerna til hjerna, ifrån mun til mun, och vida mera slysfellate

de klokes hjernor vid Hofvet, än det närgränsande Hofvets krigs-rustningar, jämte den naturliga och högstnödiga frågan dervid: *emot hvem?* ty uppå föremålet för denna kärlek, fatte de gode männen, för hvilka — beklagligt, det icke ankom på et par horn mer eller mindre, hela sit politiska hopp. ”Denne djerfve menniskjan, tänkte de, nöjer sig vist icke med et föremål af sin sphær, utan svingar sig högre up, såsom örnen öfver de lägre höjder, för at göra sit näste på den högsta klippan i solens gran- skap, och har et drifligt företag i hufvudet. Se där, för våra önsknings den härligaste tummelplats! — dagligt måste han se de skönaste hopp, dagligt måste de synas mer och mer närma sig honom uti sin förtrollade glans, och dock alltid längre bort skilja sig ifrån honom. De mäslockande bilder måste dagligt förtjus- sa hans phantasi, och de skönaste utlig- ter reta hans sinnen, så at alt hos ho-

nom lefver, som nånfin kan emottaga re-
 telle, och — äfven hans järnfasta trohet
 går förlorad. *Sålunda är han vår!*” —
 Det enda, hvarföre de voro räddade, var,
 at det föremål, som haft lyckan at af ho-
 nom blifva utvaldt, icke måtte vara nå-
 gon känslfull narr, som plägar förlora
 förståndet tillika med hjertat; dock äf-
 ven häröfver syntes de snart tilfredsstäl-
 la sig, emedan rundt omkring, så vidt
 de betraktade deras lysande cirkel, intet
 föremål fanns, som de kunde tiltro en
 sådan dårskap. Men ibland fruntimren,
 som för det närvarande, då deras eget
 aldranärmaste interesse dervid berodde,
 icke bekymrade sig om männernes Stats-
 angelägenheter, herrskade et verkligt mord-
 spectakel; ty hvar och en trodde sig va-
 ra den lycklige, hvars segrande blickar
 hade träffat denne Konungens sköne älsk-
 ling. Hvar och en stod för spegeln och
 ransakade sin skönhet, om den svarade
 mot det ideal, som man syntes göra sig

efter hans kärleks-fång, eller trödde sig redan hafva funnit, och när, vid alla öfriga goda egenskaper, naturen, tör hända vid något elakt lynne, hade begåfvat någon af dem med icke synnerlig hy — o! då tvådde man sig med de aldrafinafte och kostbaraste vatten, för at åtminstone tvinga sig til en idee om snö på furu-hympeln, och man spelade och kastade sina blickar så länge fram och tillbaka, tils man hälft någorlunda kunde hoppas, at de skulle öfverträffa den klaraste cristall. — Men det löjligaste af alt var, at hvar och en redan yfdes öfver alle de andre, emedan den var fullt och fast öfvertygad, at hon ej kunde fe-la. Fru Secreterarinnan höll det icke mera för sin skyldighet, at upvakta Fru Hof-Rådinnan, och den sköna Fru Hof-Rådinnan fann icke mera för godt, at bibehålla en skyldig respect för den gamla värdiga Ministerinnan. Det artiga hönset,

let, Herr Hof-Furirens dotter, fåg med innersta tillfredsställelse Hof-Marskalkens dotter öfver axeln, ehuru hon för kort tid ännu hade burit påsen; ty — såsom det icke kunde annorlunda vara — då den sköne Skyttens kärleks-blickar fästades endast på henne, des s suckar flögo endast til henne, och sällheten af hans lif endast af henne berodde. — O! hvad behöfde hon längre tid lyda, då hon snart skulle blifva *herrskavinna*? *Herrska*, med honom, som redan i tyfthet beherrskade Konungen och snart, utan tvifvel, hela Hofvet. Til och med den föta Skräddare- och Bagare-flickan, åt hvilken han någon gång sagt en artighet för hennes romantiska blåa öga och des evigt trånande blick, eller för des rundade behag, som under den rubbade slöjan blefvo synbara, när hon leende från sin bod hade räckt honom en semla, den han vid förbiridandet ville sticka hos sig til frukost; — äfven denna drömde nu

om den sköne Skyttens kärlek, och om en storhet, som ofta nog oförmödadt — blifvit i Romaner funnen, ty — desä voro deras speculationer, — när denne sköne Skytten ville höja sig och spela en role, måste han hafva penningar, och til äfventyrs var denna synbara brist, en af de viktigaste orsaker, hvarföre han ända tills nu icke upstigit högre, än man efter alla omständigheter hade trodt. Medgifvit alltså, at det dock vid Hofvet gafs mera bländande skönheter, med den fan-na känslan af all ting under solen, än vid femmel-böden, (hvarom man likväl ännu en lång tid icke var öfvertygad), så kunde dock ingen neka, at det såg nu alltför vanskligt ut; ty vid den utom-ordentliga prakt och kostnad, som hvar och en var nödsakad at göra, som ville spela en role vid Hofvet, eller eljest stod i någon slags förbindelse dermed, gafs det uppenbarligt färre familjer, som icke kunde dö ut, om de vil-le, utan at de ringaste stridigheter före-

fölle vid deras qvarlåtenskap, än — bland
 ikuldenärer, som äfven så löjligt, på be-
 kostnaden af sin egen hud, tviflade der-
 om, såsom tvänne Ickornar om en tom
 nöt. Deras fäder deremot, som vid den
 tredje eller fjerde flaskan vin, då hem-
 ligheter icke mera pläga vara säkra, flo-
 go på sina förkläden och sade: Jag har
 penningar! — Ha! desse kunde på en
 gång gifva tit öde en svängning. Detta
 såg han, såsom en klok man, visserligen
 redan förut; och det felte endast en för-
 klaring, som kan hända blott af fruktan
 ännu uteblef: at förolämpa några visfa
 dem interesfanta hus. Under hopp, at
 detta småningom måste gifva sig, jämte
 fädernas fruktande betänkligheter, för
 hvilka det dock, vid all deras lyftnad
 til penningar och deras befarade förflö-
 sande vid Hofvet, omöjligt annorlunda
 kunde vara, än ytterst smickrande, at be-
 komma Konungens älskling til måg, för-
 häfde sig den ena slickan öfver den an-
 dra, alt efter som den ena framför den

andra trodde sig skapt, at tilfredsställa denne allmänne älsklings behof, och fökte, för at desto bättre lysa, genom allahanda små intriguer förringa den andras förtjenst, och ådrog sit eget hjerta den hatfullaste skamfläck. —

Så blef det sköna fällskapsband fonderflitit, familjer och hjertan åskilda, och en långvarig dödsflummer, kallsinigt förhållande i umgänget, och en afskyvärd afvoghet rådde nu i alla fällskap, som för hvar och en man af känsla voro ytterst odrägliga, och derföre icke annorlunda än tvunget besöktes eller gäfvos.

Men framför alla, likväl i en stilla triumph, såsom rosen framför alla blommor, höjde sig skönt och anständigt som den; en ung enka — Friderika von Thalen. Denna — ty hon allena trodde sig kunna svära uppå, at han skulle från hela fruntimmers hopen välja *endast henne*; ej derföre, som ansåge hon sig sjelf för den skönsta, hvilket dock hela

Hofvet då för tiden anfåg, utan emedan en vifs ofelbar känsla fode henne: Den ädle Robert kan icke annorlunda välja, än någon hennes like; och — *Fri-derika var ädel*: Hon bespottade väl icke de andra, såsom många gjorde med henne, mycket mindre föraktade hon dem med et ännu mera färande löje, hvilket hos desfa oädla vareller var et utomordentligt mode; men hon utmärkte sig bland alla genom et besynnerligt lugn, och — det syntes göra henne ondt, at alla desfa skulle få förgäfvets önska och hoppas. Detta gaf hennes af naturen redan ytterst angenäma väfende en hel annan flämma, och om man förut funnit henne skön och outfägeligt behaglig, var hon det vift nu. En blygsam rodnad spridde sig på hennes kinder, när hon såg honom, och ofta var hon ända til tårar rörd, när hon hörde talas om honom; ty hvem kunde tala om honom, utan at berömma honom? Och detta beröm gjorde hennes hjerta, som obeskrifligt älska-

de honom, så godt, som daggdropparne
 åt blomman, då de gifva des förtorka-
 de fakter en ny näring.

Hennes gemål, den bekante Edel-
 volf von Thalen, hade knapt några
 dagar lefvat med henne; ty straxt efter
 deras förening, måste han anträda sin
 beskickning til Hofvet i Lirancour, hvar-
 est han året derpå — utan tvifvel af e-
 laka bofvar, som Abbener, emedan han
 ej ville låta bruka sig til sin Konungs
 och Fäderneslands förrädare — oförmo-
 dadt dog genom en på några hundrade
 ark så skönt och så lärdt som ovederfäg-
 ligt bevist slagflus, Edelvolf för-
 tjente länge at förjas, och efter fem år
 hade Friderika ännu icke förgätit
 honom. Hon lefde i möjligaste enlighet,
 och bibehöll vid det farliga Hofvet et
 odelt beröm för sin oförlikneliga dygd.
 Hon hade ofta redan kunnat gifva sig,
 ty hon var endast aderton år, när hen-
 nes man dog, och hade — väl icke nå-
 gon stor, dock tillräcklig förmögenhet,

men — hon hade en son efter sin Edelwolf, i hvilken hon såg och äskade hans bild! För honom måste den blifva far, som hon skulle kunna älska likafom hennes Edelwolf. Sådan syntes för henne Skytten Robert vara! Och då först, när modershjertat hade blifvit derom ölvertygadt, då först valde hennes hjerta som hustru. — Det var et skönt ögnablick då hon valde.

Hon måste nästan dageligen vara hos den unga Drottningen, och äfven hennes lilla Edelwolf blef efomoftast, med henne kallad til Hofvet, til sällskap för Furstens af Arnstein lilla Prins. Här hade hon ofta redan sedt den nye Skytten, och — likafom hon fruktade för honom, hade hon alltid undvikit honom. Äfven visste den lille Edelwolf alltid så mycket berätta om honom, när han kom hem, at han alltid blef för henne märkvärdigare; ty Robert, som alltid måste vara närmaft Konungen, var alltid den första och sista tillflykt för Gosfar-

ne, när de någon gång uti sit spel behöfde råd eller hjelp, och han halp och rådde dem alltid få väl, at de med hjerteligaste förtroende höllo sig til honom. — En gång förde hon et litet arbete af Drottningen til et Gallerie, som var invid Konungens kammare. Hon gick tylt derigenom, emedan hon visste, at Konungen plögade på denna tid njuta sin middagshvila. Alt var likfom dödt, ty hvar och en, som måste vara omkring honom, då han vakade, nyttjade alltid desfa minuter; Se då! — där på en länsstol låg hennes Edelwolf i Roberts famn, hade kastat sina armar tätt kring hans hals och bägge såfvo få roligt, som om de icke under solen kunnat hafva bättre lägerställe til hvila. En farlig scene för hennes hjerta! — Hon smög närmare och stod länge, med utbredda armar, likafom förtrollad; o, huru hade hon kunnat skilja sig från denna scene! En kyss af bägge! tänkte hon; Fader och son! — och redan böjde hon sig bälvande,

men full af en brinnande kärlek ned til dem — redan kände hon de såfvandes ljufva andedrägt på sina brinnande kinder; snart hördes et lindrigt buller uti den nästa kammaren — til äfventyrs Konungen sjelf — och hon flydde. Såsom en törstade hjort, som redan nedstigit til den svalkande källan, för at dricka, förgäter af förskräckelse för Jägarens nära skott, sin brännande törst, och bäfvande flyr genom buskarne, så flydde den skrämde *F r i d e r i k a* bort til Galleriet. Hennes Konungliga vän såg uppå henne, at något måste hafva henne mött, och frågade, med den henne vanliga nedlåtenhet, efter orsaken. Oskyldige själar hafva fällan hemligheter! — *F r i d e r i k a* målade för henne de älskade såfvandes bild så skönt, at den känslofulla *L i l l a* (så hette Drottningen) sjelf blef nyfiken at se det. De gingo, och funno dem verkligen ännu såsom *F r i d e r i k a* hade dem lämnat. Där stodo de bägge, fördjupade i brinnande känslor; — ty

bägge — voro qvinnor! godt och ädelt, få at sjelfva den svartaste afvund hade måst med gniflande tänder gå förbi dem och tiga; men dock — qvinnor. Vål hade Lilla en Gemål, den hon, såsom han förtjente, älskade framför allt; men — inga barn! och hvarefter längtar et känslofullt fruntimmer — äfven en känslofull Drottning — mer brinnande än efter barn? Hon såg här det sköna såfvande barnet, med den himmelska oskulden i dess anlete, hvars retande drag, fömnen ännu förhöjde — ingen oädel tanke irritade sig i hennes rena själ; endast hennes hjerta flödade, och hon böjde sig ner til barnet och kyste det. Barnet rörde sig i fömnen; men ingen af de såfvande vaknade; Robert, som måste hafva känt barnets rörelse, tryckte honom fastare til lit hjerta och så somnade de bägge åter roligt in. Uti Friderikas öga stod en känslofull tår, ty ömmare och sorgfälligare kunde, enligt hennes känsla, ingen far vakande trycka sin

son til sit hjerta, än denne hennes Edel-
 volf i fönnen. — Lilla vinkade le-
 ende til henne, at ockfå gifva den sköne
 låfvande en kyfs, för den forgfällighet,
 med hvilken han ockfå i fönnen va-
 kade för hennes son; men den rädda
 Friderika tycktes icke vilja våga
 det, och — under tiden hörde man det
 lindriga knarkandet af en dörr. Fri-
 derika förkräcktes, men flydde nu
 icke, ty hon var med Drottningen. Al-
 lestädes såg hon omkring sig; alla dörrar
 voro tillutna och icke det minsta at se
 eller höra. "Det har varit vinden!" så-
 de Drottningen; "men — hvarföre för-
 kräckas vi?" — Hon skakade leende
 på hufvudet, förnöjde sig ännu några
 minuter med sin Friderika, öfver
 desfa sköna låfvande, och gick sedan vid
 hennes arm tillbaka til sit rum.

Detta var det ögonblick, då Robert
 ouplösligt, som det syntes, flöt sig til
 Friderikas hjerta! Han, som var så
 aldeles far för hennes Edelvolf. Vid

deras återkomst i Drottningens rum, up-
 täckte denna deltagande vän öppenbjer-
 tigt sin böjelse för den sköne Jägaren,
 och de kommo deröfver uti et sam-
 tal, fullt af allvare, hvars flut blef den
 förfäkran, at hon (Drottningen) ville an-
 vända alt, för at gifva denne sin Gemåls
 Älsklings dunkla öde en sådan vändning,
 at Edelvols von Thalen enka äfven
 såsom Dame af rang, icke mera skulle
 hafva betänkande at gifva Skytten Ro-
 bert sin hand.

Ganska tilfredsstäld med denna förkla-
 ring, gick vår Friderika ifrån sin Ko-
 nungsliga vän, och gjorde ifrån denna
 stund vida mindre hemlighet af sin kär-
 lek för den präktige Robert, än få mån-
 ga andra Damer, hvars högtbepriade
 dygd dock var en grimace.

Nionde Capitlet.

Hvem fridde som du? Hvem fridde som hon?
Förgåfves den vise, den sköna, och hjälten,
Stridde så tappert på brännande fälten,
Mot fienden, sig och en rådande ton!

För älskande hjertan är kärleken smärta!
Den ljumme ej faknar din segrande mäkt!
O! djupt är dit intryck, älskande hjerta! —
Kring Polen har kärleken bojorna lagt.

”Kom, Wolf!” ropade en dag derup-
på Friderika, då hon kom ifrån Drott-
ningens kammare, för at gå til sit hem,
och gick fram om en liten lustgård,
hvarest Robert med hennes son i fam-
nen så alfvarfamt och förtroligt talte,
likfom uti de viktigaste Stats-ärender.
— ”Ach! jag kan omöjligt ännu gå med
dig hem, älskvärda Mor! sade Gosfen;
Robert berättar för mig om de elaka

Adelsmän, huru de vänligen plägar få jämmerligen misshandla de arme Bönderne, som utom des bo uti lerhyddor och måste äta tort bröd och dricka vatten; så at det är värddt medlidande; tils ändteligen en god Furste kommit, som — (glättigt) ach, älskade Mor! har spänt de elake Adelsmän för plogen, at de måste plöja; och sen har han alltid ridit brede vid dem med piskan; och när de icke velat gå rätt — (springande och figurerande) Heifa! huru han piskat de elaka Adelsmännen! —

F r i d e r i k a. (leende) Ej! — hvad alt vet du icke redan, och det är rätt väl, på det du icke äfven må någon gång blifva en sådan elak Adelsman; men kom nu, kom. — Det blir snart mörkt.

G o s f e n. O! det gör intet, älskade Mor! Gå du ensam. Min käre Robert hämtar mig sedan dit, när det är afton.

F r i d e r i k a, (leende) Välan! om du

tror! — (med en haltig blick på Robert)
Men löp icke åter allena på gatan, så-
som sitt!

G o s f e n. Då jag flogs med hun-
darne, menar du? (förröjd) Men jag slog
mig dock igenom! gäller det?

F r i d e r i k a. (som förut) Men —
huru? Det har du redan förgätit? Flyg-
tige?

G o s f e n. Det var endast kappan,
som de litet hade fönderrifvit!

F r i d e r i k a. Endast det nu icke
går på samma sätt med kappan.

R o b e r t. Sörjen icke, nådiga Fru!
— Sörjen icke! — Han är hos mig.

F r i d e r i k a. Deruti ger jag Er äf-
ven et bevis, at jag icke förjer, då jag
vet, at han är hos Er. — (känslofullt)
Han är mig alt! och jag lämnar honom
icke gärna et ögnablick ur ögonen; men
— då jag vet, at han är hos Er — är
jag tilfreds. (halfredigt, under det hon båt-
vande ser sig om, likasom någon måtte höra)

Sägen mig: huru kommer det til, at jag då är så tilfreds, när jag vet at min enda lycka är i Edra händer?

Robert. Emedan jag är så lycklig, at af Er anses för en ärlig man.

Friderika. (med en liflig handtryckning; hastigt) Och för ännu mer! —

Lätt och skönt, såsom morgonstrålen, med brinnande kinder och ögon, flög hon vid desfa ord kring luftgårdens gyllene spjällplank, likasom hon blygts för sit känslfulla hjerta, som nu hade smygt sig på tungan, och öfverlämnade Robert til en ström af tankar, som kastade honom omkring, lik et lätt rör. En gång, då han fann henne i den Italienska parken — ty hvarföre skulle vi ej tillå det, då det var denna Friderika, som hans Nero och skottet af hans vän, hade i småskogen förskräckt? — Det gjorde honom hjertligt ondt, at han måste förlora henne bland den allmänna clasen af fruar och flickor, som af en allmän lidelse sväfvan-

vande från et föremål til et annat, egentligen icke sjelfve veta, i hvilken hamn de hälft måste hvila; nu var han nästan öfvertygad, at han hade irrat sig, och gladdes äfven så hjertligt öfver denna upptäckta villa; men ännu hjertligare gjorde det honom ännu ondt, at han icke kunde vara den samme, som vore i stånd at upfylla detta känslofulla hjertas saknad. Detta var den fröm af tankar, som kastade honom omkring, och dock fästade hans känsla endast på en enda punkt. Lilla Edelvolf erinrade honom altid på det ömaste, at fortfara med sin berättelse, och fann honom i dag nog vidrig, så at han altid stadnade, och när han, på des enträgna begäran, ändteligen åter ville begynna, visste han icke, hvar han stadnat. O, gör, gör, älskade Robert! ropade han ändteligen uti sin barnliga otålighets utbrott; Gör, at du blir färdig, ty det blir snart aften! — men härmed, hvilket dock efter hans

tanke skulle vara en vigtig anmaning til möjligaste skyndsämhet, ändade han be-
la sin historie; ty han som egentli-
gen icke bäfvade för något, var dock
rädd för denna afton — *för denna afton*
som skulle gjordt mången annan til den
lyckligaste människja.

Solen gömde sig redan bort, och af-
tonstjernan blinkade uppå Friderikas
skorstenar, så skönt och smickrande, som
fordom den understjernan, hvilken förde
de Österländske Vise til den hyddan, hvar-
äst de skulle finna den bästa och vifaste
af alla människjor; men Robert skakade
på hufvudet, ty hans hjerta var honom
mer än afton - och understjerna, och det-
ta — *bade honom redan ledsagat*. Han
tog sin älskade unge vän vid handen och
gick. Så går den ärlige mannen emot
en fara, som han icke kan undvika, u-
tan at blifva en skälm. Hjertat blöder
hos honom deröfver, at han måtte *til*
intet göra det som han önskat *upbygga*,
och under det han stöter dolken genom

hjärtat på fienden, upstår i ögat en kämlofull tår; ty hos honom strida motfatta krafter, med lika magt, *krafter*, som omöjligt vid sådant ögnablick kunde förnas eller jämföras.

Han fann Friderika i hennes trädgård. — Trädgården låg i en vacker ödemark, och var hel och hållen dertillgjord, at emottaga en älskande — uti lycklig eller olycklig stund; men han fann henne icke i en Gruppe efter Guido Rheni Venus, han fann henne i en ädel kvinnas ställning, hvars hufvud och hjerta arbetar för sin lycka och de sinas välfärd. — Hon hade skrifvit bref, och låg — med hufvudet stödande på sin sköna blottade arm, något tillbaka böjd i sin länstol. — Hennes tjocka blonda lockar hängde öfver hennes sköna arm och något derangerade bröst, och uppå hennes mer allvarsamma än sorgsna anligte, hvilade en djup eftertanke. — Ingen theatrical förkräckelse, när han inträdde, ändrade denna ställning uti en, för hän-

da, ännu fördelaktigare, ty hon var fullligen obekant med det fina coquetterie, hvarigenom man förgäfvets sträfvar, at för alltid fångfla männers hjertan, och följde blott sit hjertas naturliga kallelse; en kallelse, som väl kunde föra henne felt, men ej på irrväg. — Hon sammandrog den något rubbade halsduken, och ville upståga, för at emottaga honom, men han hindrade detta sednare, genom något lättare fleg til henne, kyste hennes hand, och en öm tryckning af den samma bjöd honom sitta ner vid hennes sida. —

En lång djup tyftnad herrskade hos dem, såsom lugnet efter et oväder, när den fredlige solen åter framträder från molnen och speglar sig i de vederqvickande regndropparne på den darrande fädeshalmen. — En man, såsom Robert, hade mod at våga alt; och dock hade han icke för hela världens skatter det nu vågat, at draga sin hand ifrån hennes — den låg ännu fast slingrad i hen-

nes famn. Ingen nerv rörde sig i handen, ehuru hvarje nerv var af känsla betagen; ty hvar och en fruktade det afgörande ögnablicket af en förklaring. Ögat var fästadt vid öga, blick uppå blick, och ingen af bägge förändrade denna riktning, af äfven samma fruktan; men et stort lugn herrskade i desla blickar, ty de voro bägge oskyldiga och redliga. Noga syntes hvardera vaka öfver sit andetag, ja öfver det hemligaste pulsflag, för at icke genom det minsta gifva utslag i en sak, hvaruppå til äfventyrs det framtida lifvets lycka berodde; men äfven denna lugna blick, med hvilken hvardera fästade sig vid den andras öga — äfven detta andetag, detta sorgfälligt bevakade pulsflag, och dock den lindriga märkbara bäfvan i hela deras väfende, — O! det var et tal, som jag gärna önskade öfversätta för mine läsare och läsfarinnor, i fall jag ej befarade, at bokstafspråket måtte vara vida svagare och det förra dervid oändeligt förlora, —

Jag beder den goda känslofulla hustrun eller flickan, at ställa sig i Friderikas — och den ädle mannen och ynglingen i Roberts ställe, och hoppas — hafva nog sagt.

Under denna stillhet hade Gosfen upklättrat til dem, trängt dem emellan, och hölt med sin lilla arm bägges hals så fast omlindad, at det hade kostat möda, at dem åtskilja. För bägge voro desla banden för ljufva, at använda denna möda; men äfven för bägges hjertan var denna scenen för mycket rörande, at längre kunna fördraga det. — Deras andetag blefvo hörbarare, pulsarne snällare och hvarje nerv bäfvade af en känsla, hvilken de bägge ännu icke kände. — Så ljuf och så bitter! — så skön och så förkräckande! — så väl och så fasande! — Robert hade sig först slitit från Friderikas blickar, och var med sin pannan sjunken på hennes axlar. Nu kände han något på hennes kinder och såg hastigt up. — Uti Friderikas ögon herr,

skade et lugnt leende — et sådant ungefärligen, med hvilket en döende Christen ser verden för sig försvinna: men öfver kinderne runno hennes strida tårar. Han blef bestört; — och fruktansvärdare kan icke striden vara i en ädel qvinnas varma hjerta, när uti förförelsens stund en stark natur kämpar med tvaga drömbilders moral, än denna strid nu var uti Roberts hjerta. En kraftig handtryckning — en eldig blick — et framstafvadt "Friderika!" så vände han sig med en tung andedrägt bort, och betäckte sit brinnande ansikte med näsduken. — "Uffe Edelvolff!" sade Friderika fakta til sin son; "ser du det? han vill icke vara din far?" — "kan icke vara det," ropade Robert; flöt henne och hennes son ifrigt til sit hjerta, kysste tårarne från hennes kinder, och — sprang bort.

Länge vankade han omkring i trädgården, och syntes vilja undfly sig sjelf. — Uti hans sinne herrskade en smärtfull

förvirring; ty denna uprörde hans finaste känslfullaste nerver. Hans hjerta var i det starkaste upror, men hans förstånd bibehöll derunder et fällsamt lugn; ty hela denna striden rörde det icke. Endast hos en mindre ädel hade det kunnat blanda sig deri, och då hade det visserligen varit afgörande för det säkra, för Friderika. — Detta förstånd återstälde ändteligen genom sit mäktiga inflytande på hjertat, lugnet uti det samma, och Robert var likfom å nyo född: han hade redan öfvervunnit! — Intet kan öfverträffa en hjertes känsla, som öfvervinner sin fiende utan drabbning. Robert fann sig i denna ställning. Han hade öfvervunnit! och dock kunde hans motståndarinna omöjligen vid et farligare sår blöda; ty han hade icke nedtryckt henne. — Et sår smärtar vida mindre, när man ser, at det gör densamme ondt, som måste gifva ofs det! — vida lättare försvinner smärtan af et irradt hopp, när man finner sig öfvertygad om des omöj-

lighet! Och i denna öfvertygelse, gick Robert lugnt tillbaka til trädgårdshuset, för at säga: *Farväl* åt Friderika; men han såg henne redan i månkenet komma sväfvande emot sig; ty hennes stig voro icke den förjandes, utan den lugna frimodighetens. "Våra hjertan hafva gjordt oss inbördes ve," sade den leende och tog honom i handen; "käre Robert!" De må förlåta hvarannan! — människjo-hjertan äro fällsamma ting, och bibehålla til en viss punkt, sin envishet. — Denna punkt är förbi! och så lät oss omfämma vår ton, kärafte Robert! — (förträffligt slingrande armen omkring honom) "*Låt oss vara vänner.*" — Roberts snille beundrade Friderikas stadga, och hans hjerta — förente sig med hennes lidande, som dock omöjligt kunde hafva helt och hållit öfvervunnit sinnet, med all dess stadga. — Hon såg honom så klart i ögat, at han omöjligt kunde misskänna hennes själ i denna blicken. — Fastare omslingrade han det Konungliga

fruntimret, och tryckte hjerteligen vän-
skapens kyss uppå hennes läppar. —
"Jag skall taga med mig en löfen," sade
han hastigt, "för at kasta någon i Edra
armar, på det jag ej må behöfva mera
tala et ord öfver denna stunden." — Hen-
nes löje gaf honom tillstånd dertil, och
de skildes — såsom vänner.

Tionde Capitlet.

Cabalen, likfom Guldets flaf,
med öppna gapet går at håmnas;
och fjelfva kärleken ej lämnas;
han finner där fin öppna graf.

Argus hade hundrade ögon; jag fäger:
Cabalen måste hafva tusende! ty hvem
skulle väl hafva trodt, at någon annan,
än den för kärleken så gynnande månen,
som så mycket ser, skulle hafva sedt
denna scene; och likväl hade, — him-
melen vet huru — Cabalen sedt det,
och knapt var den följande morgon i sin
gryning, så gjorde hon de möjligaste an-
stalter, at deraf draga sin fördel. —

Kammarherren Salamander — äfven
en af de många onyttiga kreaturen i et

Hof, som af de *klokare* tåltes blott derföre, at blifva brukad i nödens tid, och för at nödgas låta sig brukas til alt, för at dock vara något — utaf de dubbelt eländige kreatur, som icke äro i stånd at stifta det minsta goda, utan grufligen mycket ondt. — Herr Kammarherren Salamander, en af de förste, äldste och i frigaste tilbedjare af vår Friderika, var också nu den förste, som betingad af de altid färdige konstmästares stora hop, för hvilkas ögon Robert var liksom et törne, skulle höra och se uti deras hjertan, huru sakerne nu stodo, på det man kunde öfverlägga, på hvad sätt man borde begynna, för at draga nytta deraf. Han begynte det efter sin art, så flugt som möjligt var, det är, han suckade, klagade, talte om förtviflan, ja til och med at *skjuta sig*, och gjorde verkligen dertil et så jämmerligt upseende, at man hade kunnat svära derpå, at det varit hans allvare. Men Friderika hade just icke lust, at göra

et skämt deraf, log medlidande öfver hans gråa hår, och sade intet vidare, än, *jag beklagar honom!* — Deraf kunde man i sanning mycket fluta, ty beklagansvärdig var han af naturen! Altså hette det: *han är för dum!* och en annan blef skickad. Denne var Gottfried von Heidhorst, äfven en modig och illflug Jägare, för hvilken nästan intet vildt gick ifrån nätet, eller eljest bedrog honom; och i hälarne på honom följde hans trogne kamerat Wilhelm von Hagenbrüch, som stält öfver sina segrar, föraktade hvarje motståndare; men bägge foro bort! — Lika öde hade de bägge hjeltärne vid spel- och tolett-bordet, Lieutenanterne von Truffel och von Escheck, ehuru de hade berömt sig, at förmå allt öfver Friderika; Herr Stallmästaren Grefve von Wallros förfökte likaledes sin lycka, och hade, sedan de nästan uttömt hela sin ox-vältalighet, icke en stafvelse mer at säga, än hvad hvar och en kunde tänka, nämli-

gen: *at något måste vara under den saken.* Sjelfve Hofmarskalken Krokus, som i sin nära femtio åra Hoflefnad sedt få många cabaler kring sig upkomma och blifva til intet — som lyckligt undfluppit många och genom många gjordt sin lycka — sjelfve denne store farlige man, för hvars skarpa öga intet under solen tycktes vara dunkelt, och i intet menniskjo hjerta eller menniskjo själ någon hemlighet kunna förborgas — sjelfve denne vände tillbaka från Friderika mera förvirrad än han ifrån Champagner-flaskan hade kommit til henne; ty — ocklå en ängla-själ har sina hemligheter, och vet draga skuggan öfver det ljus, som icke bör lysa. — Endast den vilde Hauptman von Sturm, var det förbehållit, at på något fätt uptäcka hennes hjertas sanna ställning.

Sturm var en gammal vän til hennes Edelvolf, en man, om hvars redlighet, som dock alltid blef orygglig, oaktadt all hans vildhet och Jovialitet,

hon hade det mäst talande bevis, följakteligen äfven här mycket mindre var på sin vakt än med andre. Visligt hade cabalen valt denne, för at våga den sista storm uppå Friderikas tillslutna hjerta, och hade vetat så skönt afmåla den goda faken, och intaga henne derföre, at han med det fastaste alfvare gick til sit värf. Och — då han nu stod för henne, och med lifligaste eld declamerade mot människor, dem man icke nog strängt kunde arbeta uppå, emedan de blifva desto farligare för hjertats frid och det allmänna lugnet, ju mer de bekomma inflytande uppå allmänt och privat interesse — (han ville blott förut utforska hennes sinnelag emot Robert, och den ställning, hvori hon befann sig i anseende til honom) — och ändteligen öfvergick han at beskrifva den ovaraktiga lycka, som sådane människor kunna njuta och bibehålla — o! då, då! — ty hon såg ju sin gamle vän för sig, som icke kunde hafva annat interesse än hennes — då steg en

tår i hennes öga! — ”Om Edelvolf skulle se denna tår!” ropade han, utan att veta orsaken dertil, med en eldighet, som så djupt förskräckte Friderika, att hon i ögnablicket yppade sitt hjerta för honom. Hon berättade för honom allt: — att hon älskat Robert — att hon det tillfått för honom — och att hon — ingen genkärlek funnit. Naturligt flöto under denna känslan, hennes tårar häftigare, och — Sturm förgat sin role. Hämnd! då, ropade han; brännande hämnd! — Skall min Edelvolfs enka förgäfves hafva tigt om kärlek?” — Nu föll lika såsom flagg från hennes ögon, och hon genomfåg med en enda underfull, klar och lugn blick, hela den grusliga planen! Allt stod uti fullt sollken för hennes ögon och hon förskräcktes, och bäfvade i alla nerver: hvad hon genom denna sin upptäckt kunde hafva förorsakat. Dock — det är något Gudomligt hos människjan! — Detta visar sig på
det

det lifligaste vid de ögnablick, då man synes vara öfvergifven af alla och af sig sjelf. Detta erfor Friderika nu! — Hon syntes hafva alt förlorat och nu var henne endast en enda möjlighet öfrig: at vinna *alt*. Dertil hörde — just såsom til en verlds skapelse eller förstöring — et enda afgörande ögnablick; det är, något vilt Gudomligt, som är hos menniskjan, utan at hon det sjelf vet. Det var såsom en electrisk stöt, och Friderika — var helt annorlunda. Hon infämde aldeles uti Hauptmans ton, och hon måste icke annat tro, än at hennes förra tårar, hade varit tårar af en qväfd hämd. Sturm lämnade henne i den fötaste triumph, och hela choren af hennes fändebud triumpherade, då han kom tillbaka och lämnade rapport; ty nu, då Friderika, som dervid måste hafva varit mycket interesferad, förklarade sig för honom, nu trodde de hafva et fullkomligen godt spel. — Men Friderika —

ty ockfå ljufets änglar veta at möta djef-
larne och öfverraska dem i list. — Fri-
derika antog en ton, som gaf hennes
harmonie en fällsam klang. —

”Robert! sade hon en gång, då han
mötte henne i Galleriet — Robert! du
skall ibland dine fiender uptäcka en ny
farlig ovän; och — *det är jag!* — men
(haftigt tryckande hans hand) det blifver ofs-
emellan! — Du talar icke vid mig! —
och hvar jag vill tala med dig, skall du
sedan erfara.” — Robert förstod henne,
få mörkt hennes tal var, och välsignade
könet, hos hvilket, dock alltid mycket
godt öfverväger det onda, som verlden
har medbragt! —

Elfte Capitlet.

O Kärlek! såsom Neektarn söt,
men ach! som isen glatt;
Du Paradisets strömmar gjöt,
och lyser forgens natt.

Du sånder detta ach och ve,
som uti tårar flyter ner;
Du breder ut förnöjelse,
så vidt som solen värma ger.

Din hjelte-hand den strålen för,
som sjelfva hjelten gör til flaf;
Din blick den vifes hjerta rör,
och dåren knotet öfvergaf.

Se barnet vid sin moders bröst,
Dig skänker løjets krans;
och Gubben höjer ån sin röst,
och prisar Dig med lek och dans.

Du lyfter Stoftets son,
högt öfver Kronans pragt;
Du störtar honom derifrån,
uti förtviflans grymma magt.

Robert hade icke alltid hufvudet fullt, såfom vanligt gunstlingarne, ty han gjorde blott sin skyldighet, och det så noga, som det varit honom om hjertat; följkatteligen behöfde han dertil hvarken hufvudbråk eller at spetsa sina öron, ej heller något annat dylikt tecken, eller et ständigt sinnes bekymmer, som man nu blef varse i hvarje Hof-anligte, men i synnerhet i de artiga — *femte bjulet under vagnen*, vid hvilkas frambringande naturen har i anseende til själen, gått nog œconomiskt til väga. Han, den ende lugne man, strök likväl sig stundom för pannan, och tycktes vilja bortstryka et moln, som upsteg icke ifrån hans snille, men ifrån hans hjerta. Han hade väl *inga lidanden*, ehuru han älskade, ty han älskade lyckligt och plägade öfverhufvud icke hålla med det kärleksquidandet, som i vårt århundrade gör så mången man af Civil-ståndet til föremål för löjet; men han hade dock sin besynnerliga sorg, som ingen kunde dela med

honom eller hjälpa at fördraga, emedan han hade ingen, för hvilken han tordes anförtro sig. Emedlertid gjorde detta icke den ringaste skillnad hvarken i hans finnes munterhet, ej heller i den ordning och snabbhet, hvarmed han var van at drifva fina ärender, utan han blef endast et *privat lynne*, hvarvid han utom des befann sig utomordentligt väl. —

Det gifves stunder, i hvilka den förste moraliske Jätte, hvilken endast den nedstörtande världen synes begrafva under sit grus, icke är herre öfver sig sjelf; i sådana stunder finner menniskjan väl eller ve uti denna relativa jorden — alt efter det han i allmänhet är til känsla organiserad — åtminstone dubbelt, eller til och med tiofalt. Vår Robert hade ganska starka och funda organer, följakteligen, när han en gång kände, så kände han vida starkare än andre vanlige menniskjor. I sådana stunder var altfå Roberts själ en häftig ström, emot hvilken han måste använda alla fysiska

och moraliska krafter, för at icke blifva förd utom den gräns, som Förfynen för hvarje människja utstakat — öfver denna vigtiga linje, utöfver hvilken jordens största lyckfjalighet skulle blifvit för honom det största elände. — Händelsen med Friderika hade skakat hans nerv-syftem, och en sådan skakning uti nerv-syftemet liknar en jordbäfning. Alt rörer sig! — Alt är i upror! — Alla krafter i arbete emot hvarannan! — och det behöfves mycket, för at återställa lugnet. — Ingen är säker uti det fastaste ryggvärn; — ingen undflyr.

Det selte honom något — det tryckte honom något — och han vifte dock sjelf icke, hvad det egentligen var; ty han var ingen af dem, hvilka, såsom et barn, från hvilket den kloka modren tager et farligt lekverk, yla och skrika och hafva sig, eller vilja stöta klotet för pannan, när man skiljer dem ifrån fruntimmer. — Han vifte, at den goda modren snart skall återgifva barnet det nu

farliga lekverket, när han lärer sig dermed umgå, eller omfländigheterna eljest ändra sig, som gjordt det för honom farligt; men han kände nu i sit hjerta en brist, som hvarken med qvinno-löje eller Fursta-nåd, eller någon annan prifad Hoflycka kunde upfyllas, och arbetade förgäfvess uppå et lugn, som väl icke var förloradt, men dock icke i den grad eget, at han hade kunnat säga: mig felar intet! —

En gång, då han, såsom vanligt gick stilla och för sig sjelf genom den Engelska trädgården, och tänkte på det fruntimret, som oskiljaktigt hade blifvit införlifvad i hans själ, då ropade en til honom med en trög tunga!

Hon kommer! Hon kommer! —

fräck ut dina kånföfulla armar

Lycklige!

och tryck henne djupt til dit bröst,

Hon kommer! —

Det präktiga Heidambecks stälta Gudinnor

smyga sig bleka och afundfamma,

höljde i kärleks-aggets moln,

alla förbi, som,
 när vid Maji-morgonen solen upgår,
 Månan och stjernorne fly;
 ty:

behaget följer hennes steg,
 himmelen i hennes
 blåa öga, i hvarje defs rörelse —
 värdighet och kärlek!

Denna stämman syntes honom bekant,
 ehuru den liknade den skönaste stämman
 af en vålnad uti en Comœdie. Men
 hvarifrån den kommit, kunde han med
 alla sina fem finnen icke begripa, ty han
 befann sig äfven uti en nejd, hvarest vi-
 da omkring honom knapt en mygga, myc-
 ket mindre en förnuftig människja kunde
 vistas, midt uti et djupt med säf och
 vafs betäckt kärr, — som endast för den
 otäcka grodan, den philosphiska rödrum,
 och et vildsvin var et välkommet tilhåll.
 — En enda liten irrgång förde dit, bak-
 om en dunkel lönskog, uti hvilken Har-
 pocratis buite, stod såsom sinnebild af
 tyfnaden. Men denna väg kunde endast

vin eller kärlek föra, som redan hafva
 fördt människorna vida intricatare gång.
 — "En älskande, tänkte han, och såg
 omkring sig på alla sidor; men han hör-
 de hvarken suckar eller pustar. — "En
 besupen?" — Han såg dock ingen ragla.

Ännu en gång, när han nu ville gå
 förbi, ropade den samma stämman; —

Hon kommer! —

Tindrande såg jag hennes öga, som
 kärlekens stjärna;

Hofvets pragt flög hon förbi, och

Gunstlingars smilan; Hon

sökte blott dig! —

Skynda dig, lycklige! i kärlekens arm, at
 dricka nektar af hennes eldiga kyfs —

salighet

denna nektar är för den törstande!

Skynda!

Hon kommer! — Hon kommer!

Han stod; ty saken var honom dock
 märkvärdig, ehuru rösten icke nämnde
 något namn. Hjertat begynte hos ho-
 nom häftigare klappa, och en eldig rod-

nad brann uppå hans kinder, — ”Hvem är du?” ropade han, och tog några steg fram til stället, där rösten hördes. — Declamatoriskt svarte det, ifrån den villa törnebusken, såsom förut:

Jag!

som är alt, hvad man under
denna månen kan vara.

Däre och vis, och de Stores Apa
och deras gisfel;

Alt på sin tid! —

Dock ingen Skälm.

Jag!

som ler och gråter med mine bröder
och huldömma systrar,
uppå sin tid;

Et Phantom i Andarnes verld!

men

ibland menniskjor —

en klippa, som trotsar dundret;
en hamn

i nödens tid;

Jag!

som förändrar mig tusende gånger, i et
enda ögonblick;

men

altid är den samme!

”Stig up! ropade Robert; hvar hälst du är förborgad, som den evigt dunkla framtiden; stig up och tala tydligare, til en Jägars profaiska öra! — Mig tyckes jag känner dig! — och rösten fortfor:

Mit namn

är ibland stjernerne,

min stämna

af melodisk enklang i Sphærens-harmonie,

Mig kände fornverlden;

Samtiden

håpnar för mig, och den mörka

Framtiden

skall resa mig årestoder;

Tydligare

skall jag tala på sin tid;

men — upstiga,

min kåre,

kan jag icke! —

En ande

håller mig fånglad! — hans föta

namn är: — Vin!

”Aha!” ropade Robert, sprang ned til stranden af träsket, och böjde törn- och brambärs-buskarne från hvarannan. — Riktigt! Herr Sirius låg, med benen i högden, i fötaste ro uti en törnbuske. Den lifligaste förnöjelse sväfvade i hans ansigte, och hans hatt samm uppå träsket, där han ock skulle hafva simmat, om ej den försiktiga törnbusken tagit emot honom. —

’Huru til Fanders! ropade Robert, Herr Sirius! hafven J kommit i denna critiska ställning?’ —

Sirius. En Genie måste förföka alla lägen under månen! — I den, där han finner sig bäst, föker han at blifva. —

Robert. (öfverlyjdt leende) Och altså vift icke i denna! — ty J kunnen omöjligt väl befinna Er väl deri.

Sirius. (ganska tilfredsstäld) Jag afvundas ingen Furste och ingen Konung! — O! huru mången gifve ej sit halfva

Konungarrike eller Förstendöme derföre, at han endast et ögnablick skulle finna sig få väl i sin sidenbädd, som jag mig här befinner.

Robert. Och dock tror jag icke, at du kan få länge uthärda det, som denne. Ockfå är det icke den bästa ställning i din lefnad, i hvilken du ända till dit, *Gud gifve saliga*, flut, skulle önska at blifva. —

Sirius. Nej! — Endast få länge, tills jag åter kommer i en jämnvigt.

Robert. Det må vara! — men huru har du en gång kommit derhän? — Dertil fordras dock egentligen mycket. —

Sirius. Hum! Den gamle dumme Forman hade endast något inedt lastadt. Tänk blott, stödde mig där på et skänkbord, och låter det endast så sakta rinna, och har så mit gaudium öfver de hungriga och törstiga fällarnes kifande och smickrande vid bordet; ser jag då på en gång et par tindrande blåa ögon

komma öfver borggården, som hade kun-
nat bringa Cato fjelf ifrån hans continen-
ce, och flukade för din skull, til dit nö-
je, i all skyndsambhet, tre flaskor hvit
Cap-vin. — Slå vad! och blott en flaska
rödt vin. — Det var hela felet! ty nu
hade det hvita öfvervigten, och kastade
det röda omkull. —

(Sjunger.)

Ljufva Neſtar, Gudadryck!
o, du lifvar Älskarns blick,
när fit silfver månen sprider,
och på klippans kalla bädd,
han få modfäld, blek och rädd
inför echo forgflet qvider;
O, hur' lycklig i fit val,
och hur' tjust af dig, han brinner,
och uti fit djupa qual,
blott hos dig han lugnet finner!
Dödlig! om i plågors natt
fömnens lugn dig öfvergifver,
om dit hjerta forgflet blifver
och dit öga skumt och matt;

Gå at alt dit qval fördränka
 uti drufvans fast, och sjung;
 än du eldig är och ung
 och kan löjet offer skänka!

Och om Hofvets agg och hämd
 Fridens Son! dig grymt förföljer
 och din galla, fordom dämd,
 i din blod sig redan döljer;

O, då denna bågarn tömn,
 Drick, och nidingen förakta
 och dit ödes hårdhet glömm;
 snart skall hatets storm sig sakta;
 den förtryckte njuta skygd,
 lagerkrönt skall dygden hedras,
 men förtryckarn til sin blygd,
 djupt förkrossas och förnedras.

Tiden snart förhanden är,
 Redligheten faklan bär
 och et ord för dygden talar:
 afvund tyftnar, agget flyr,
 och en stilla morgon gryr
 för det hopp som dig hugfvalar.

Gudaneftar, Gudadryck!
 du mig skänker mod och styrka,
 du min lyra ger det skick
 at i lifvet nöjen yrka.

Mer än hela jordens prakt,
 mer än smickrets tvungna stämna,
 mer än Furstars nåd och magt,
 du förmår at qvalen hämma:

(förtjuft.)

Tyrfus, Tyrfus!
 — — til min graf,
 var min enda vandringsstaf!

Robert. Det är alt rätt väl och härligt; men om denna din vandringsstaf icke bättre understödes, få kan du ännu en gång drunkna — (under det han bemödar at hjälpa honom up) såsom här gangfka lätt kunnat hända.

Sirius. (leende) Du är en narr! — har du nånsin i din lefnad hört, at en krönt Skald drunknat i et vinsfat? — heh?

Robert,

Robert. Icke det! och om detta fall varit, flår jag vad, at du skulle hafvs drunknat; men — i vatten, *dox*

Sirius. Uti vatten? — En *krönt Skald, i vatten?* — (teende) Nej, min Vän! så vanära icke Gudarne sin älskling! — *uti vatten?* Hum! och om någon gång, vid et oblidt öde, en sådan fottise skulle kunna förefalla, — (vänder sig roligt åt andra sidan) — Jag dricker inte!

Robert. Emellan dricka och *nöd-gas* dricka, är dock en grufilig skilnad!

Sirius. (demonstrerande) Då den store Verkmästaren bildade den förste Skald, fann han, at til dels substansce hörde *vin*, men icke *vatten*; följaktigt gjorde han hans strupe outöflig för *vin*; men otillgänglig för *vatten*. — Men nu hafva, enligt våre förste Vises mening, Skalderne, hvilke icke *bildas*, men *födäs*, fortplantat sig uti en oförfalskad genealogie. Ältfå tror jag mig kunna påstå, at ända til denna stund ingen Skald - Irupe

är skapad til vattu-drickande, i följe der-
af äfven ingen Skald kan drunkna,

Robert. Dina lärda flutsatser må-
ga vara braf och riktiga, ehuru jag väl
icke förstår dem, det medgifver jag; men
uppå denna fara, skulle jag likväl icke
våga at fördränka mig. Må djefvulen
hafva sit spel. —

Sirius. Djefv. hit och dit! om det
aldeles gifves någon, få är dock vift ic-
ke en from Skald skapad för honom til
lekverk; det måste du mig dock tilstå?

Robert. Jag strider icke gärna
med Er, Lärde; ty J viljen altid hafva
rätt, utan bevis. — Dig til viljes vill
jag emedlertid tro och tilstå alt, men
gör du mig endast til viljes, och lät dig
hjelpas ur denna critiska ställning. —
(fattar honom under armarne, och söker uprät-
ta honom) Kom, kom! —

Sirius. Det hjälper alsintet. Förr
kan du lära en elefant dansa, än hålla
mig uprätt på fötterne. — Kan du icke
skaffa mig en flaska rödt Cap-vin, för at

återställa æquilibrium i den öfre vänin-
gen, så gör dig icke vidare möda med
den undre. —

R o b e r t. Men så kan du dock vid
min själ icke blifva liggande, då du an-
nars måste blifva liggande. — (fattar ho-
nom åter under armarne) Kom endast up —
at jag åtminstone må veta dig vara på
fast grund och botten.

S i r i n s. At J människor likväl få
mycket bekymren eder om andre, och
äro så forglöse om Er sjelfve! — Vid Ju-
piter. Min ställning är vida säkrare än
din, också om du låge i Konungens ar-
mar. — Skaffa mig endast min snilleskärm,
at ej solen så infamt må bränna på mit
zenith. — Annars kunde jag väl ännu
med allt nöje komma til mit lilla förstånd,
— och skicka til mig den bästa närma-
ste Hofbetjent, som hämtar mig från Käl-
larmästaren en flaska rödt Cap-vin, och
bringar mig åter til jämnvigt. — Det är
allt hvad du för handen kan göra för mig.

R o b e r t. (under det han är fysselfatt at

vända honom, och med ryggen får mot franden) Det vilje vi snart göra; men i anseende til vår ömfelides fäkerhet, är jag icke länge med dig ense. Då måste du närmare förklara dig. —

Sirius. Ja, ja! — (tyckes influera i den ljufligaste ro, under det Robert tager hans hatt up från vatnet och torkar den) Det vilje vi snart gö — göra!

Robert. (trycker hatten på hans hufvud) Så! — fast den något litet fuktat dit brusande snille — det kan icke skada.

Sirius. (far häftigt up) Och du ännu där? — (störmande) O! drömmare bland människor, som J ären! — ödet må huru väl som helst mena med Er; J veten icke skatta det, och drömmen bort människolivets skönaste minuter. — Gå, fä-ger jag; (med en rörelse, som ville han stampa med fötterne) uti d - s namn gå! — Dig väntar en fällhet, som kan hända icke efter döden.

Robert. Oho! — då visste jag en

daft *något* under solen, som kunde hafva likhet dermed.

Sirius. Som du vill! — Jag kan icke nu inlåta mig uti subtiliteter. Gå endast! — gå!

Robert. Men hvart då? — Det är ingen konst at säga åt en: gå — men detta: "hvarthän?" innefattar det hufvudsakligaste af denna kroppens mechanisme.

Sirius. Hvart du vill! Rätt fram — fnedt, fram eller tillbaka. — Är du blefven så gammal, och vet icke ännu, at kärlek och kärlek hvarandra allestädes möta? —

Robert. (uti glädjefull bestörtning) Har jag dig rätt förstått? O! så måtte världen gå i spillror; — jag öfverfar en evighet.

(Hastigt bort.)

Sirius. (i den sötaste ro) Hvad det nu bränner? — hvad det flammar! — och han hade vid första ordet kunnat gissa, hvaröfver ljuset först skulle för honom upgå; men — ja, ja! så äro men-

niskjorne! — De se icke solen, för idel
 ljus, och icke skogen för idel träd, tills
 de kunna fatta det med händerne. —
 Först så kall och tråkig, at man skul-
 le haft af nöden, at lägga senapsdeg på
 hjertat, och nu — (förskräckt) ej, vid —
 Jupitet! — nu tör han til och med för-
 göta min flaska rödt Cap - vin! — (ropar
 ängfligt efter honom) Robert! — Robert!
 — hör Robert! — förgät icke min fla-
 ska rödt Cap - vin!

Jag flår vad tusende mot en! han
 hade det redan i ögnablicket totalt för-
 götit, när den arme Sirius ropade til
 honom; ty — o himmel! — där, hvar-
 est han genom Castanie - alleen, kunde se
 utföre åt borggården, såg han de rasan-
 de Mohrhufvudens gamle General Toll-
 stirn springa til stallet, och — då han
 vidare framåt och för at taga den korta-
 ste väg, öfver dälдер och häckar och
 brambär och ananas sprang — låg Nand-
 ehen i hans armar.

Nandchen hade icke måst vara Nandchen, och han icke Robert, om han ännu hade kunnat tänka på Sirius och hans flaska rödt Cap-vin, för at derigenom återbringa honom uti jämnvigt. — Förlåt det Kärleken, Vänskap! at han dig förgätit. Men — han är och blifver dock själen af alla våra känflor, det stora *Första*, hvarest det varma hjertat sträfvar. ”Jag är här,” ropade Nandchen, med des naturliga glättighet. — Ofkuld och kärlek flammade ifrån hennes klara blåa ögon, och hennes sköna arm flöt ännu fastare hans starka hals — ”Men du är dock ännu min gode Robert? — o! annars lät mig hastigt åter fly och i stillhet gråta.” — Robert var utom sig, af glädje; ty han vilte, at hvad Nandchen kände och hvad hon talte, var intet tvång efter modet, utan en varm oskyldig natur. Han tryckte henne tätt och häftigt til sit hjerta, och uti hans öga flammade til himmelen den dyraste ed. — En lång omfamning flöt å

nyo kärlekens förbund, så rent och heligt som Prästa-välsignelsen, och när de uprättade sig ifrån denna omfamning, såg hvardera på den andra lugnt och tilfredsfullt; ty — ingen af dem hade svurit falskt. ”Jag måste göra et hjerta, som älskade mig varmt och innerligt, smärta, ropade Robert; o Nandchen! förlåt mig, och — det smärtade mig hjerteligt; ty jag kunde då icke ännu svära, at du var min. — Nu kan jag det åter, o Nandchen! och nu smärtar det förra mig ej mera; ty hvem kan — älska en Drottning, när en Nandchen älskar?” — Nandchen blef bestört; men förflod denna bestörtningen icke, och — log. ”Det måste du utförligt berätta mig, när vi hafve tid! sade hon hastigt: Nu kom! den gamle Generalen vill gärna tala med dig, innan han talar med Konungen.” —

Robert. (tilfreds) O! den redelige Gubben! Han är dock frisk — och förnöjd?

Nandchen. Frisk är han; men — färligt häftig; ty — (forghälligt betraktande honom) Robert! — hvad måste emellan Er hafva förelupit?

Robert. (opartisk) Så?

Nandchen. (hastigt och glättigt) Du vet intet? Käraste Robert! alfvarfamt, intet?

Robert. Ej det ringaste, kära Nandchen, — ty jag går min gång, och bekymrar mig bödeln om det, som Hof-menniskjorne fins emellan förehafva. (med alfware och eftertryck) tils Konungen til äfventyrs skall *fråga* mig — då — skall jag *svara!*

Nandchen. (faller honom om halsen) Så kom! — Jag trodde se dig på en fruktansvärd höjd, käre Robert! — och bäfvade; nu är jag stilla! ty — om du ock vore en Gud, kunde du icke stå lugnare på denna farliga klippan!

Robert. Jag förstår dig icke! — (leende) qvinnor! och hvilken själ kunde väl hänga vid politiska spelverk, när

Hjertat — (fastare omringande henne) flämtar vid et sådant hjerta?

N a n d c h e n. Jag känner den bittra förebräelse, Robert! — *at jag kunde*; mente du. — (sorgfälligt) *Men — du var dock min enda tanke!* Den som har en önskan, har ock bekymmer! — Du var ensam bägge för mig! —

R o b e r t. (uplindar skämtande hennes långa hvita hår, at det faller ned för den hvita halfen) Det sköna håret har dock ännu icke blifvit grått.

N a n d c h e n. Sjelfsväldig! — Du beler min möda? — (under det hon åter hopfamlat håret och fäster det med kammen) När den muntra Nandchen ännu lekte i skötet på den stora Angelica, då hade hon väl intet bekymmer; men — sedan hon älskade — o, Robert! dit ärliga hjerta känner endast lyckan af et lugnt samvete, men icke den bäfvande rädflan hos et svagt fruntimmer. Du *ler* — och jag *ryser!* — Emellan bägge finnes kanske det rättaste medeltinget, men

hvilken dödlig vet det? Och om han det vet, har han nog styrka och kall blod, at hålla den gyllene medelvägen?

Robert. Du talar som en bok, Flicka! men — såsom sagt; jag förstår det icke! — Tänka *må* jag icke derpå! — och le *bör* jag icke! — Altså kan jag för det närvarande icke göra försiktigare — än *kysa* den sköna boken! — (kysfer henne).

Nandchen. Rätt nog, din skalk! — om det endast vore dermed afgjort, — (med eldiga ögon, och til honom sträckte armar; uti en lifligt skön ställning) O! Robert! Robert! — Jag må kysa hvarje känsla i dit hjerta, och hvarje tanke i din själ. — (strida tårar i ögat) Robert! men jag är så rädd för din skuld! —

Robert. (med et hastigt löje, uti et stolt lugn) Icke jag! —

Nandchen. Äfven den gode Generalen fruktar, käre Robert! — hjertligt fruktar! —

Robert. Icke jag! — också om

han går til drabbning; ty vi göra bägge endast — vår skyldighet.

N a n d c h e n. Jag vet icke hvarom, och hvarföre — (omringar honom fastare) käre Robert! men hvar och en, som menar dig väl, skakar nu bekymmersamt på hufvudet, när det talas om dig.

R o b e r t. Det är dock fällsamt! — men jag tänker alltid: det går få, när man ser genom kikare. — Jag har det för ögonen, och — ser ingen ting!

N a n d c h e n. (vid hans hals) Robert! och vet dock vist at du ej bedrager dig?

R o b e r t. (leende) Huru kan man bedraga sig, när man ingen ting ser?

N a n d c h e n. Jag tänker: när man icke tror; hvad andre se. —

R o b e r t. (med högt löje) Men hvad se då andre menniskjor? — Nandchen! och *hvad* skall jag tro, eller hvad *icke* tro? — (sålom förut) Jag vet i fanning alsintet! —

N a n d c h e n. O! — du ler åt mig,

och skall ännu mera le, om jag måste få-
ga dig: *också jag vet ingen ting.* Men
kom, och tala med den Gubben, då
skall du få höra det.

R o b e r t. Sällsamt! — En man,
som synes gjord endast för fältflag, och
en flicka, endast til *kysfar* — komma i-
från våra yttersta gränser, och vilja up-
lysa mig om vårt Hof och dess politik,
eller vanliga intriger. *Mig!* som sitter
midt deruti, såsom ankan i vatnet? —
Jag är dock icke blind? (sryker sig för ö-
gonen) Så! lät då se! —

(Arm i arm, gå bort.)

Tolfte Capitlet.

Ille non inclusus equo Minervæ

Sacra mentito, male feriatos

Troas, & lætam Priami choræis

Falleret aulam.

Hör

Detta kunde med lika rätt sägas om General Tollstirn, som om Achilles. — Han var född Soldat; men också född en ärlig man. Han kände ingen krypväg; oförryckt gick han den rätta vägen, såsom en machin, som ifrån evighet blifvit satt i rörelse. Uppå hans öppna pannna bodde tro och redlighet, och ifrån hans öga gnistrade fältslag. — Med samma hand, som skräckfull svängde dolken i fiendens skalle, förtjuste han genom en ärlig tryckning en vän, och hans öga fullt af drabbning, log frid och ömhet

för hvarje redelig man; må den bäta en fjerna eller — tiggare-påse, det var honom lika, — Han var som bror med sine bönder, på sina egendomar, och med soldaterna af sin brigade; och hvar och en kunde tala med honom, såsom med en like; men ned för hans panna flöt en stark ådra; när denna upsvall, då var det högsta tid, at hvar och en såg, hvar timmerman hade lämnat öfning; ty han liknade en stormvind, som under det den renfar luften, älven skakar frukt-träden. Kort, det var i sådan stund icke godt at vara med honom. —

Robert, som, då han i Wildenbach lärde sig jägeriet, ofta hade varit hela veckotalen i denne järnfaste redlige mannens hus, och alltså väl kände orfakerna och följderne af dessa ådrors upsvällning, förkräcktes, när han nu kom til honom i hans kammare, ty så fastligt upsvullen tyckte han sig ännu icke sedt den. Hade han icke haft et godt samvete, skulle det varit omöjligt för ho-

nom, at flå up sina ögon för honom; eller han hade åtminstone bigtat, alt, innan någon begärt det. Til lycka var det icke så med honom; och likväl — studfode han. Men det behöfdes endast et ögnablick, för at återställa hans naturliga lugn, och han flög honom gladt til mötes, såsom hans hjerta äskade, hvilket älskade denne Gubben såsom sin fader. —

Ganska vänligt, på sit fätt, räckte Gubben honom sin hand, och frågade: — Huru står det til? —

Väl! "sade Robert;" min Konung har i går skutit en fet hjort, och är bleven så glad, som — en Konung.

Tollstirn. (vänder sig ifrån honom) Jag har intet mera at tala med dig! — har blifvit en gunstling.

Robert. Det blef jag uppå Ert förord; men i öfrigt är jag ännu alltid den gamle Robert.

Tollstirn Och kan säga åt mig *väl!* — emedan Konungen har skutit en

hjort, och i all händelse en gång —
lett? — Skäms dock! — du talar med
två tungor! —

Robert. Är det icke vår skyldig-
het, som äro omedelbart kring Konun-
gen, at förskaffa honom så mycket nöje
som möjligt är?

Tollstirn. Det kan också en
Hofnarr! — Jag frågar dig ännu en
gång: huru står det til?

Robert. Och jag måste ännu en
gång säga: *Väl!* — ty uti min spher
vet jag verkligen icke annat, och at
dömma om andra ting, kommer icke
mig til.

Tollstirn. Aha! den unge Herrn
har lärt at distinguera! — det är något
annat! — Altså, för at endast blifva vid
en relatorisk ton: Hvad nytt höres vid
Edert Hof?

Robert. (efter något besinnande) Kam-
martjenaren Schmoll, om J können ho-
nom, har köpt sig et Riddare-gods. —

Stats - Rådet Sparrinkopfs löpare har blifvit Räntmästare i Trillingen, och Grefvinnan Makrones Kammarjungfru har riktat världen med et litet anonymiskt barn. — Vidare vet jag verkligen nu icke af betydighet vid vårt Håf. Man lefver här såfom uti tusenåriga riket. —

Tollstirn. Ja, ja! det måste ock vara, eljest hörde man vist mer.

Robert. Och hvad hör man i Provinsen?

Tollstirn. (med et bistert löje) krig! —

Robert. (skämtande) För hvarje menniskja är defs lif - melodie altid i öronen. —

Tollstirn. Nej! nej! — Med alt alfvare: uppenbart krig, vid Westerauer gränsen! — om vi icke snart upvakna, så draga de nattmöslan öfver våra öron, och näsbränna oss efter sit hjertas lust.

Robert. Om jag ock trodde alt,

Ja tror jag detta icke! ty man fruktar
ols nu mera än förut.

Tollstirn. Ja, ja! det tror Ko-
nungen, emedan han det önskar, och
man finner för godt at stärka honom i
denna tro, emedan man kanske ser sin
fördel; men fändebudets återkallelse är
uppå vägen, det vet jag! och uppå be-
stämmande af hans efterträdare är med
intet andetag ännu påtänkt. — Kan du
dervid något annat igenkänna, än den
solennaste krigsförklaring?

Robert. (upmärksam) Derunder är
någon kabale förborgad! — Matrasfo,
som härtills alltid sökte at hindra gränse-
stridigheterna emot de tre Karariske För-
stendömen, är gäldbunden. — För någon
tid sedan gjorde man antalter, at rädda
honom, men, som det synes, icke ut-
fört. — Han blef af sine borgersmän för-
olämpad, och —

Tollstirn. (afbrytande) Förmodli-
gen med flit; och — erhöll ingen up-
rättelse.

Robert. Ingen! — emedan han hade skutit efter en.

Tollstirn. Nu, där hafve vi det! Han är den bästa Skytt, Matrasso; om han *velat*, hade han vist kunnat skjuta det blåa ur ögat. Altså är alt — *et spel*; för at endast hafva en grund, och kunna manövrera. — Vidare!

Robert. Han skref til mig en gång: Jag måtte föka, vid et godt lynne, disponera Konungen, at afträda til sit Håf, emot något æquivalent i penningar eller annan fast grund, de sju Nervingiska Allodial - Amt, eller åtminstone — för at göra slut på allt härtills förefallet missförstånd, — afträda Jagt - Tull - och Territorial - rättigheter. —

Tollstirn. Nu, som du ej mer viste, än jag trodde? — Nu? och du talte altså med Konungen derom? —

Robert. Gud bevare! — Mycket mera fökte jag endast såsom af en händelse förekomma, at han icke måtte lå-

ta dertil öfvertala sig af någon annan, emedan jag vid hvarje tillfälle uphöjde desfa Amters fördelar. —

Tollstirn. Fördelarne vilja icke få mycket fåga, som laken i och för sig sjelf. — Det var för dem blott: *at endast hafva en fot i de Karariska.*

Robert. Det tänkte jag ock! men jag måste taga det endast på den sidan, at icke förråda; *at jag bekommit updragningen*; ty eljest, — och emedan jag icke ville göra det minsta i denna sak, hade Sändebudet kunnat taga til mistycke, at jag arbetat emot honom. —

Tollstirn. (leende) Du vet redan väl at postera dig, för at hålla ryggen fri; men — kanske icke aldeles rätt. — Nu? och huru sedan?

Robert. Vidare var det icke! — Jag skref i det sista brefvet til Matrasso: at jag aldeles icke vill inlåta mig i dylika hemliga underhandlingar, om jag ockfå hade verkligen det inflytande som man visat mig äran at tiltro.

Tollstirn. (Skakande på hufvudet)
 Alltså likväl *correspondence!*

Robert. Jag hafver alla Matras-
 fos bref, jämte kopie af mina svar, uti
 min brefväska. —

Tollstirn. Gif mig dem i denna
 afton. — Man kan icke veta, huru och
 hvaräst man kan behöfva sådana saker.
 — Förgät det icke.

Robert. Då skulle jag förgäta mig
 sjelf; Men General! och så långt är det
 icke, Gud ske lof! ännu kommit med
 mig; ehuru jag icke vet, huru jag skall
 tyda hela detta samtal.

Tollstirn. Du talar vid en vän! —

Robert. Jag bäfvar icke! ockfå
 om jag talte med min domare. —

Tollstirn. (går til et bord, dric-
 ker, och slår glaset åter fullt — likgiltigt.)
 Huru står det til med den goda Drott-
 ningen?

Robert. Väl! — som jag icke an-
 nat vet; ganska väl!

Tollstirn. (med betydelse) Ganska väl. Sedan när, har du sett och talt med henne?

Robert. (efter något betänkande) Sedan går afton.

Tollstirn. (med en skarp blick åt bordet, pekande på det påfyllda glaset.) Drink! —

Robert. (förer glaset, utan att skaka en droppe, til mun, och dricker, — med stort lugn) Hvad var det för en blick? Herr General! med hvilken J befalte mig dricka? — (leende) *Jag har ingen ting spilt!* —

Tollstirn. (något beflört, och i en förändrad ton) Gå!

Den vackra Tollstirn vände sig förnöjd ifrån honom; och Robert gick.

Trettonde Capitlet.

Nescias, an te generum beati
Phyllidis flavæ decorent Parentes
Regium certe genus, & penates
mœret iniquos.

Hörs.

Robert ilade til sin Nandchen, och efter fem minuter var i hennes armar alt förgätit, hvad han hade talt med den ädle Tollstirn. Hans öga glänsade åter klart och lugnt, och uppå hans panna, hvaräst et oväder hade syntts upväxa, sväfvade ej mera något enda moln; ty — vare huru det vill, hvarföre denne järnfaste redlige så strängt hade examinerat honom — hade han dock et godt samvete!

Nandchen tycktes forgfälligt ackta uppå honom, när han kom tillbaka, och då hon fann honom oförändrad, och fåg honom ännu muntrare i fina armar, steg hennes munterhet til en besynnerlig grad, och hon njöt en stund, såsom ödet hade det beskärt åt sin synnerliga älskling.

Men — hvem var egentligt denna Nandchen? — Skall någon fråga, Jag tilstår billigheten af denna fråga, och — svarar:

Nandchen var dotter til en vifs uti Duell förolyckad Svensk Öfverste. Denne Öfverste hade varit en god vän af Generalen, och han hade altså tagit til sig denna öfvergifna Flicka, såsom fällskap för sin Fru.

Detta är den allmänna saga om Nandchen, som vi haft nöjet allaredan at lära känna.

Nandchen var för öfrigt en god älskvärd Flicka, som hvarj ochj en för hennes egen skull måste hafva kär, och

ingen tänkte eller frågade mer efter hennes härkomst. Hon sjelf tänkte icke mera derpå, det var henne nog — enligt hennes eget godhjärtade uttryck — när människor höllo henne kär. Altså ville mine gode Läfare och Läfarinnor vara så goda, och — äfven icke mera fråga, ty jag kan dem aldeles icke för det närvarande annorlunda underrätta, än — såsom jag redan gjordt — efter det dåvarande ryktet.

Robert berättade för Nandchen sin händelse med den ädla Friderika — icke för at yfvas, utan på det hon icke måtte til äfventyrs af andra erfara något prat derom, och anse honom för icke nog ärlig mot henne. Deruppå hade solen gått ner och månan runnit up, och — han kände hastigt uti sin rock-ficka. Nandchen log deröfver, och frågade: hvad så hastigt inföll honom? Men han höll det för ingen synd, at denna gången säga ofanning, för at göra åt sig

och henne en genom öfverraskande ännu skönare afton. — Han föreflog en spatsergång, öppnade vid förbigående helt öskyldigt en trädgårdsport, och innan ännu Nandchen kunde göra honom någon fråga deröfver, låg hon redan — i Friderikas armar. —

Det är bedröfligt, när tvänne människor önska möta hvarannan i en punkt. Den ädlaste mensklighet snafvar vid denna klippan och det gifves emellan vännerna en fruktansvärd föntring, för alltid. Endast ibland fruntimmer, sådana som dessa, gifvs det et undantag. Bägge greto af glädje och smärta. — *Af glädje*, at finna hvarannan i detta älskade möte, och *af smärta*, at, i anseende til deras hjertas önskningar nödgas skilja sig i detta samma sköna ögnablick. — ”Har du mig förlåtit, Friderika!” frågade Robert, ömt lutande emot de sig omarmande fruntimren, och omsfamnade dem bägge än varmare och fastare. — ”Du förolämpade mig icke,” ropade Frideri-

ka, och höjde sig up, med en blick, i-
från hvilken hennes sköna själ talte; kä-
re Robert! ty hvem är herre öfver fit
hjerter? — Jag känner detta äfven på
det högsta — (med en liflig blick uppå Nand-
chen) — Nandchen! min ömmaste sy-
ster - kärlek — (med obeskrifligt uttryck fal-
ler henne om halsen) *om du gör bonom lyck-
lig!* — (efter en kort paus, med en brinnan-
de blick hastigt utropande) men — *glödande*
— evigt outplånligt bat — om du
icke är för bonom, hvad jag skulle va-
rit bonom! — (håftigt skakande hennes hand)
märk detta, Flicka! — *Jag är Hustru!*

Hon sprang bort, at fördölja den häf-
tiga tårefström, som nu bröt ifrån hennes
ögon. — Detta ädla fruntimmer blygdes
icke för sin kärlek, men för denna lidelsen.
Arm i arm invefd, följde Robert och
Nandchen henne; ty det hade varit
grusligt af dem, at lämna henne i denna
storm; men hon flydde snällare, än de
det märkte, ty nu var åsynen af desse
lycklige för henne odräglig. Dock —

et fruntimer, såsom detta, har endast *ögnablicks* lidelse; des *ädla känsla* — mäter sig med evigheten. —

Robert och Nandchen sågo på hvarandra bestörte, när Friderika så outhörligt flydde dem. Robert skakade på hufvudet, och de voro äfven i begrep at lämna trädgården och henne, utan at efterse henne; ty — de visste icke, at denna redliga flydde *sig sjelf*; Då vände hon, stilla och muntert, sig tillbaka, genom en sidogång, och syntes le öfver stormen, som hade fördrifvit henne. —

Hon lät hämta förfriskningar, och först vid midnatten åtskiljdes de ganska tilfredsstälde,

---

At de samtliga skulle hafva såvitt roligt? — derpå är billigt at tvifla; ty allas blod var i rörelse. Men vida **oro**ligare än de, såfde dock visserligen den alltid leende hären af gunstlingar, som

hade intet godt samvete; ty de hade sett den gamle Tollstirn uti Konungens kabinet, och Robert spatsera med et skönt obekant fruntimmer. — Hvad förskräcker icke menniskjor, öfver hvilkas hufvud alltid det dragna svärdet hänger? —

Tredje Afdelningen.

Robert
ibland sine Fiender.

Vis consilii expertis mole ruit sua
Vim temperatam Di quoque provehunt
In majus. —

Hor.

Tredje Afdelningen

Robert

ibland sina vänner

Enligt ett uttalande från
den svenska riksdagen
i maj 1848

Fjortonde Capitlet.

Te suis matres metuunt juvenis,
Te fenes parci, miseræque nuper
Virgines nuptæ, tua ne retardet
Aura maritos.

Hör.

Det är en fällsam scene, när uti en gård, full af fins emellan bekanta höns, på en gång oförmodadt en ny obekant höna kommer. — Alla sträcka långa halfar, stå och kackla, eller gå med breda gravitetiska steg omkring den nyfskomna, och beskåda med vidt utspända ögon det underdjuret, likfom hade det kommit gerad ifrån månen fram. Ockfå gifvas stundom någre våghalfar eller knorrande etterdjar och afvundsjuka trollpackor, som med yfviga fjädrar, up-

fvullen högröd kamm och vilde brinnande ögon, alltid komma närmare och närmare, eller snörrätt fyfta derhän och plocka den flackars enfamma, at hon — måtte för ängslan släppa fjädrarna. Några kasta en föraktlig blick på henne, och — gå med bortvänd rygg, ifrån henne.

Gud förbarme sig öfver den usla! när hon icke har hjerta nog at slå sig igenom, eller åtminstone visa dem det hvita i ögonen. Tar icke en ädel Tupp henne i sit beskydd, som har nog mod och styrka och autoritet, at tala et strängt ord med dem, och i nödfall handgripligt demonstrera för dem, at de äro — narvar, så är hon utan räddning förlorad. Men håller hon blott de första två, tre dagarne ut, kryper icke i någon vrå, eller, efter hönspråket, kurrar ödmjukt för dem, utan går modigt ibland dem, synes icke låta sig bekymras för dem, och äfven stundom, när någon näsvis kommer henne för nära, uphöjer sin stålta kamm, och plockar fjädrarne, lika-

Som ville hon säga: *Kom bit endast, om du bar hjerta!* O! då är det förbi; — komma de alle efter hand och bedja om hennes vänskap, ty de äro i sjelfva verket icke på långt när så farliga, — som de — *synas*.

Just så gick det med vår Nandchen, då hon — kom til Hofvet. Alla utsträckte sina hälsningar, alla snuflade och bekikade henne upifrån nertil, och gaf sig et mäktigt stort anseende, at hålla den djerfva varelsen, med sina två klara blåa ögon, i vördnad. — Nandchen var skön, och i alt hänseende älskansvärdig; Alltså hade Damerna orsak, at til och med frukta henne. Hvert och et mans öga var fästadt på henne; derföre lämnade också fruarna henne icke ur ögonen, på det hon icke til äfventyrs måtte spela dem et strek och bortkapa de intressantaste män. För öfrigt lät man henne så mycket som möjligt var, förstå, at hon — var blott et sällskap åt Fru Generaliskan, Nandchen tycktes icke låta sig

märka det första, sväfvade forglöst och oskyldigt omkring i den glänfande sphæren, och underhöll, äfven utom Damer-
nas kloka samtal: om stads-nyheter, *små Hof-* och *stora kärleks-*intriger, tillräckligt samtal bland männen, til hvilka et obekant förtroende hade henne dragit. Men knapt märkte den gamle Tollstirn det sednare, så syntes hon nästa Assemblé vid hans arm, och hans blick, som förskräckte fiender, tycktes säga: *Jag vill utmärka henne!* — Då bekom faken straxt en hel annan vändning. — Prinsar, alle hjeltar, för hvilka en vink af deras Fader Tollstirn, under hvilken de upstigit från vanlige Prinsar, til deras glänfande pragt, var såsom et gudafvar. — Prinsarne följde hans exempel, samtalte med Nandchen, och funno deri nöje; och efter desse åter följde en hel ung svärm af civil- och militair-ståndet. Man vet redan, huru det vid sådane tillfällen går: *Alt far med vinden!*
— Alla trängde sig omkring Nandchen,

ty man visste, at det blef väl uptaget. Nandchen var utom des i och för sig sjelf älskvärdig, altså hade man icke en gång nödigt, at göra sig något tvång. Det kom snart så vida, at de Damer, som hade utmönstrat den arma Nandchen, och velat förorsaka henne ledsnad, nu sjelfva voro enfamma, och skul- le haft den svåraste ledsnad, om icke de- ras eget critiska lynne gifvit dem anled- ning til samtal. — Sjelfva Drottningen, som redan i hemlighet, genom den ädla Friderika von Thalen blifvit inta- gen för Nandchen, utmärkte henne up- penbart, och hon blef för henne flute- ligt, för sit snille och naturliga munter- het så nödvändig, at hon icke kunde såfva, utan at — hafva sett denna Nand- chen. — Et dusin af desä fordom så viktiga Damer, syntes nu genom Nand- chen, blifva öfverflödiga, utan at hon let vara sig angeläget, at göra sig an- fedd. Ville altså desä Damer väl eller illa, ville de åtminstone ännu något va-

ra, för at icke blifva aldeles förgäten, så måste de bita uppå en hård nöt, och — nu sjelfva fira denna Nandchen, som de förut fökt at förödmjuka. Ack! tillfanders, huru detta skar i hjertat, huru det förargade! men — hvad ville det hjälpa? För at endast vara *något*, när man är nära, at helt och hållet utlockna; o! hvad gör man då icke? Och när man hållt en gång blir *något*, har man hopp, at med tiden och tillället åter blifva *alt*. — De bita altfå en gång uti et furt äpple, visa en glad upsyn uti et mager spjel, och smickra hurtigt detta fruntimer, som de *bata*, emedan de måste — *frukta* henne. Nandchen var klok nog at veta detta; men hon skickade sig så förträffligt dervid, at det icke gjorde det minsta hinder uti den allmänna sällskaps-ton. Detta gjorde hennes förstånd ära! och at hon nu icke förtryckte dem, som förut velat trycka henne, icke en gång talte i någon tvifvelaktig ton om dem,

då hon hade kunnat förta dem, gjorde hennes hjerta en ära.

De förste och redligaste män talte med högaktning om henne, och man fåg det på Robert, at han kände sin lycka; lyckan nämligen, at vara älskad af detta fruntimmer. —

Femtonde Capitlet.

Auream quisquis mediocritatem

Diligit, tutus caret obfoleti

Sordibus tecti, caret invidenda

Sobrius aulæ.

Horæ.

Och när nu sålunda Robert stod näst Konungen, och Nandchen bredevid Drottningen, och alle männens ögon voro fästade på den sköna hvitlätta Nandchen, och alla fruars ögon uppå den sköne brune Robert; så gafs midt under bullret af detta flöfande Hof en sällsam stillhet, at man inbillade sig, at höra hjertat klappa. — Och den öppna eldiga blick, hvarmed denne Robert hängde vid sin Nandchen, och det stora

lugn, hvarpå man trodde sig kunna bygga en Monarchie, och den ljufva rodnad, som utbredde sig uppå Nandchens kinder, såsom morgonrodnad öfver den klara Maji-himmeln — när hon stundom glömde sig, och med sin lifliga blick mötte hans stora eldiga blickar. — I sanning! det gaf et skådespel, som gjorde Naturen ära. — Robert tänkte förmodligen äfven på den gärliga glada stunden i irrgången; tänkte: huru han låg fänt i hennes arm, och af hela vida världen ej visste mera, än *benne*, och lindade sin arm omkring hennes lockar, och — *råkade de blåa ådrorne i hennes förtjusande hvita bröst*. — Nandchen kände til äfventyrs ännu den ljufva smärtan af hans sista kys, tryckte, med en dunkel upsyn, det purpurröda minnesmärket deraf och gladde sig redan hjerteligt öfver den påföljande, som — skulle betäcka den med ännu en större, Robert behöfde endast kasta en blick på sidan til den nedför horisonten lutande solen, och —

man såg icke mer rodnaden af hans kyfs;
ty — hela hans anfigte var likfom i låga.

Apothekare hade aldrig sedt flera recepter emot gallan, än nu! —

Det var också i sanning vida kommet! — och man kunde icke förtänkas desfa personer, at de förargade sig. Nandchen gaf, utan at veta eller vilja det, åt hela Hofvet ton; ty hon behöfde blott finna något skönt, så funno straxt alle männer det skönt; hon behöfde blott önska något, så önskade alle det. — Men Nandchen ansåg intet förhatligt såsom skönt, och önskade ingenting annat, än det som var godt; Derföre hade redan Naturen vil hennes själs och hjertas daning beförjt. — Äfven så var det med Robert. Han, af alle den beskedligaste, behöfde blott gifva et oförgrifligt förslag, så var det redan så godt som verkitäldt; han behöfde blott yttra en tanke, så blef ingen mera til-

spord, utan det hette: *fiat!* — Skulle någon ting blifva besluttet, så såg Konungen på honom, och tycktes läsa beslutet i hans upsyn; ofta frågade han, när det gafs färskilda meningar öfver en sak, just honom om hans mening, och man kunde icke erinra sig et exempel, at denna icke blef antagen och gillad. Amandus hade nu en gång funnit sin Roberts tankar alltid goda och vida lämpeligare, än många andres meningar, och — den *Gode* önskade uti hvarje sak alltid välja det bästa.

Robert talte dock vid sådana tillfällen ganska beskedligt, men med en trygghet, som naturligtvis måste sära. Men vid himmelen! hvad kunde han dertil göra. Det var så hans hjertas mening, som han måste säga, om han icke, efter sin öfvertygelse, ville vara en slätt karl. Konungen hade ju frågat honom, och frågade äfven andre, viste någon annan upgifva något bättre — o då, i Guds namn, fårade det honom icke det minsta. Men

derföre var han ock icke en, som egentligen skulle *tilfrågas*, eller *råda*, utan endast borde *lyda* — med glädje hörde han Konungens befallning; ingen lydde mera til pricka! — men på Fruntimrens och Gunstlingarnes lynnen och cabaler hörde han icke en gång, om ockfå verlden hade gått til sit intet! — Det var rätt väl eftertänkt; men — om ock någon kunde med denne tanke bestå vid et Hof, och i sådana farliga förbindelser, det var en annan fråga. — Mången klok och redlig man skakade bekymmersamt på hufvudet, när han såg och hörde det, suckade och tänkte: huru skall alt detta fluta sig? En Furstes största nåd för en Älskling, är den största olycka, största förtroendet är den farligaste klippa! — Robert! jag beklagar dig! och vore Du en Gud — du undgår icke ormens tand, som fördöljer sig under dina fötter. —

Nandchen var för skön, än at hon kunde bestå; Robert för redlig; bägge

för mycket *vigtiga*. — Hvar och en red-
lig, för hvilken desse bägge voro gan-
ka välkomne til Hofvet, bäfvade, och
sågo darrande omkring sig på alla fidor,
hvaräst ovädret skulle skocka sig, som,
enligt politiska barometern skulle komma
— ja snart komma, at — til äfventyrs
med *et* förskräckligt slag — krosfa dem
bägge.

Endast Robert och Nandchen vo-
ro lugne, ty de sågo och visste i hela
verlden ingen ting annat, än sig inbör-
des. Och hvad skulle de också veta?
hvad skulle de se? — Hvardera talte och
gjorde, såsom det var om hjertat, och
gjorde med vilja åt ingen någon förtret;
hvad ville människorne mera hafva af
dem? — At då och då en klemig yng-
ling eller gammal getabock tryckte med
större häftighet den sköna Nandchens
hand, än den första Hof-Fruns, som ej
mera hade någon tand i munnen och in-
gen känsla i hjertat — at då och då en

varmare blick kastades åt Robert, än åt Herr Criminal-Rådet, som hela natten arbetat med de arme fyndares spöken, för hvilka han förkortat vägen til afgrunden, — o Himmel! det var ju en ganska naturlig sak, — Man ville icke veta det! — De kunde väl ofta icke lämna löjet, när kärleken och svartjukan förorsakade scener, som hade gifvit en Målare den skönaste anledning til en mästerlig grupe — när den farligaste smickraren fastnade i sin skönaste lögn, genom hvilken han ville gifva kärleken uti en reducert Stats-Dams förtorkade hjerta, som hade vetat ockra med sit pund, det lidta offer, för at rädda sig ifrån sina borgenärer, som ifrån alla sidor liksom glupande ulvar anfatte honom, såsom ällkarena Nandchen, emedan Nandchen äfven häruti förekom, och kastade åt Robert en betydande blick — när Abboten Mentor, med sit evigt mörka apocalyptiska ansigte, Do-

Stor Tietsman, uti sin älskade beqväm-
 lighet, och Stats-Secreteraren Corvinus,
 med synbar oro uti sina kringfladdrande
 blickar, sitta vid Lombre-bordet, och
 Stats-Secreteraren, hvars lycka och sin-
 het i spel dock alla fruktade, til sin
 störta förundran, utan at veta huru, rik-
 tigt förlorar det skönaste Solo, med fyra
 matadorer, letierne, och en Force, som
 han eljest i fönnen hade vunnit; — men
 Robert och Nandchen stödde sig gent-
 emot honom, på et fönster, och sade
 hvarannan, vift icke — några sottiser,
 — o, Himmel! och den hale Probstsen
 Heidenvald smög sig äfven dertil, och
 sökte då och då gifva sin kraftiga hand-
 tryckning. — Det var dock i sanning ic-
 ke at gråta åt? — Men alt, hvad nå-
 gonfin kunde fåra en menniskja — ne-
 driga bespottelser, ryckningar på axeln
 och näsan, och besynnerligen äfven sken
 af en illa anställd uphöjelse, alt detta
 sökte de på det sorgfälligaste at undvi-

ka, och voro tilfreds, när man gaf dem, skilde ifrån Hof-trängfeln, blott en enda flund, där de kunde lefva blott för hvarannan, och tryckte til hvarandras bröst och läppar, kunde säga inbördes: *Jag älskar dig!* —

O! huru väl var det, då de uti den stilla dalen flydde hvarannan til mötes, Nandchen bäfvande ler sig omkring med fina stora blåa eldiga ögon, deruppå faller honom om halsen och det föta monotono af den redliga kärleken: *Jag är din!* — hvilket man icke tröttnar at höra — tusende gånger på en timme uprepas — när läpparne svida, af de millioner kysfar — snörlifvet blifver trångt för Nandchen, och västen för honom — och världen synes vända sig omkring med dem. — O! då tänkte de sanerligen icke på några cabaler, för at gifva sit kärleksödes tröga gång en svängning; nej! — de voro tilfreds med det

när

närvarande, och hade ända hittills icke kastat någon blick på framtiden. — Längge måste ännu det frodiga hvetet, af deras välsignelser fuktadt, växa; *de voro bjerteliga!* — Men de voro för lyckliga, äfven som de bägge voro för vigtiga, för at vara det länge; ty verlden lämnar aldrig sina gamla myggor, och när människjan är som lyckligast, lurar alltid afgrunden på henne. —

Timmarne förflögo för dem såsom ögnablick; men dagarne framlupo långsamt, såsom århundraden. Suckar utmärkte de *sednare* — brinnande kinder och klapande hjertan de förra. En stillhet, såsom för den annalkande stormen på hafvet, herrskade vid Hofvet. — Konungen fortfor, at dagligen mer utmärka sin Robert, såsom Drottningen sin goda Nandchen. — Nandchen hade för henne upptäckt sin kärlek, och den *Adla*, redan genom Friderikas och Roberts erkända förtjenster bifallande, arbetade u-

tan uppehåll, hemligt och offentligt, på en plan: at skaffa den sköna Skytten bort ifrån upvaktandet bakom Konungens stol och gifva honom en plats vid sjelfva Tafeln. — Hon förundrade sig, at det blef henne så svårt; då han likväl var en erkänd älskling af hennes Gemål, och yttrade en gång, kan hända icke utan en synbar förtrythenhet i sin panna, offentligt denna sin förundran för honom. Konungen log och sade: ”Robert är förnöjd med sin post. Det vet jag! och om jag förfäkrar: at jag älskar honom, och en gång skall låta honom upstiga högre, än han nu kan utbedja sig; så — kunnen J ock vara det!”

Han visste alltså icke något om hans kärlek til Nandchen; annars hade han kanske annorlunda talt. — Til olycka höll ockfå den goda Drottningen ord, och teg derom, emedan hon hade låfvat det åt Nandchen. —

Quid quisque vitet nunquam homini satis

Cantum est in horas. —

Sextonde Capitlet.

Nil pictis timidus navita puppibus

Fidis; tu, nisi ventis

Debes ludibrium — cave!

Hor.

Konungen hade med hela sit Jägarefölje, en gång uti den mäkt brännande solhettan, stadnat vid en skog, som skulle vara så full af feta hjortar, som Herr Profesorn, hvars försmäktande hustru har så elaka drömmar, är full af Grekiska. Alt var i bästa tilrustning! — Utbyggna voro skärmarne — bösörne laddade — (Jagtreddkap hade man ej mera, sedan Konung Amandus regering; ty han sköt hälre hjortarne på fältet, och — för at äfven på sit sätt bidraga til den sköna vetenskapens utbredande, hade

han låtit gifva de gamla jagtlapparne åt Lumphandlaren). — Det felte endast Bönder, som skulle upjaga och drilva de feta lättingarna ifrån skogen åt dem, — starkt svor Herr Grefve von Brunft öfver de slätta anstalterne; ty det var nämligen anstalter af Skytten Robert; och honom ville han nu gifva en fläng, emedan han väl visste, at en Konung ofta af otålighet gör, det han under tålmod hjerteligen ångrar, men — icke mera kan ändra; och — Amandus var vanligt vid sådane tillfällen ganska otålig. — Denna gången var han emot all väntan tålig, och lät solen bränna sig på ryggen, utan at knota.

Upsyfningsmannen, Gottfried von Heidhorst, kom i fursprång. — Hans häst svettades af loppet, och han — af tjenste-ilver. —

Rebellion! skrek han med fragga för munnen; ”de canaille Bönderne vilja icke jaga!” —

Konungen. (full af förundran, skakande på hufvudet) Hum! — och hvarföre icke?

Heidhorst. Emedan det är skörd! — De säga, at de hafva det i sina bref: *at de icke behöfva uti de fyra skördeveckorne jaga och öfver hufvud göra in- tet dagsverk och tjenst; de hundarne!*

Konungen. (mildt tiltalande) Åter- håll, Heidhorst! — Jag är Konung öf- ver menniskjor och icke öfver hundar. — (leende) I sjelfva verket hafva de rätt! och — de hafva det i sina bref — (med en blick på sidan åt Jagtmästaren von Hagen- bruch, åt hvilken deslä orter voro underlagde) man hade bordt veta det och säga mig! — Robert kunde icke veta det. —

Hagenbruch. O! väl har jag ve- tat det, at de hafva det i sina bref; men — Konungens närvaro, gör et undan- tag! — *Det bar alltid så varit!* —

Konungen. J. gören alltid gärna un- dantag uppå Er Herres bekoltnad! Det vet jag redan; men landets rätt måste

derunder aldeles icke lida, det utber jag mig för framtiden! —

Brunft. Och om de alltså icke godvilligt vilja? — (med et spotskt löje), Skole vi *bedja* dem?

Konungen. (fördragamt). Det får man se! —

Brunft. (med et tyranniskt utseende). Et Commando foldater skulle lära dem lyda. —

Nu red äfven Herr Lieutenanten von Truffel til, som låg i Garnison uti en af de nästa städer, men — *i anseende til sina connexioner* — måste vara i Konungens ivite, och väntade befallning: at drifva de flitige Bönderne som boskap tillsammans uppå deras åkerfält, och — förskaffa sig et odödligt beröm; men uppå den älskansvärde Konungens panna sammandrog sig en fruktansvärd skrynkla, och han satte fakta sin hatt uppå sig, som han, för at emottaga det angenäma befälet, tagit af sig, och drog sig tillbaka. —

”Nej!” sade Konungen: ”man skall icke kunna säga om mig: at jag tvungit mine underfåtare til en tjenstaktighet, som det då vore, såsom många vid bedröfliga tillfällen, tvinga dem til glädje och äre-betygeller.” —

Brunft. Men om *detta* blifver för dem onäpft, Allernådigste Konung, hvem är för oss borgen, at de icke uti andra stycken äfven förföka det?

Konungen. Det göra de icke! — underfåtare äro gode menniskjor, och jag vet, — (med et förnöjdt löje) de *älska mig!*

Brunft. Men derpå gifva de nu i fanning icke Ed. Majestät något bevis! (argt) ty, om detta icke är en verklig motspänfighet, så vet jag icke, hvad man så skall kalla. —

Konungen. Det får man se! — Ännu kunne vi icke dömma derom, tils Robert kommer; ty han har utan tvifvel talt med dem. —

Brunft biter händerne tillsammans, och en brinnande rodnad betager hans anfigte; men han teg! — eljest hade han nu visserligen talat hufvudet af sig. — Alle tego och sågo på hvarannan; och undertiden kom Robert ridande kring skogen — svett och damm syntes i hans anfigte, men icke det ringaste spår til harm och förtret; hos alle de öfrige herrskade et brinnande hat, och illistig tyftnad. — ”Altså vilja de visserligen icke?” — ropade Konungen til honom; ”vilja icke til deras egen nytta bidraga til en förnöjsam dag åt sin Konung?”

Robert, (under det han rider fram) Icke vilja? — (med förundran) Hvem säger, at de icke *vilja*?

Heidhorst, (trotsande) Jag! De hafva mig i synnerhet sagt — de rebellerne.

Robert, (något bittert) Jag har deraf intet hört! — (mildt, til Konungen) De äro inge rebeller! — Allernådigste Konung! — eller om de äro rebeller, få

gifves ingen folkets kärlek mera til, under solen för deras Monarck. —

Brunft. (bittert leende) En skön folks kärlek! — Man kunde deraf bygga hus! —

Heidhorft. (listigt, som Brunft) Om det ockfå vore endast — Tukthus!

Konungen. De böra åtminstone tydeligare förklara sig. — Man förstår dem icke! —

Robert. De kunna icke tydeligare förklara sig! — endast man *vill* förstå dem. — Där stå de, vid sit hvete, som redan tre dagar varit skuret och ännu icke blifvit hopbundet — där stå de, och sträcka sina händer til himmelen, för det kringom dem sammandragne oväder; Det har redan en gång blifvit för dem vått — blifver det ännu en gång — och det blir, om de icke i dag berga det, — så blifver det för dem liggande på fältet. — (en djup tyftnad råder, och han fortfar) Vi älske vår Konung såsom en Far, säga de; det vet Gud! och låta med glä-

dje lif och blod för honom; men — vårt bröd här — ach! vårt bröd, och — äfven hans bröd; ty hvadan skole vi eljest gifva honom vår skatt och utlagor? — Han älskar oss äfven! och hans vilja är det vist icke, at vår mödosamma svett skall förgäves blifva använd, och vårt bröd förloras, för — en enda jagt skull,

Konungen. Nej! i fanning, nej! Om det är rätta orsaken — om icke annars någon motspänstighet derunder är förborgad, som skulle göra mig ondt. —

Robert. Nej! Allernådigste Konung! den är i intet fall derunder förborgad, ty alle ropa: "i morgon! när vi hafve bergat vårt hvete, i morgon vilje vi gärna af hjertat jaga, så länge han vill, ehuru vi under skörden äro frie ifrån jagt; ty vi skulle frukta at begå den synd, at förneka vår gode Konung et nöje, om det ock lå ej vore til vår omedelbara fördel." —

Konungen. (tilfreds) Hafva de det verkligen sagt? —

Robert. (slående för sit bröst) Så fant Gud lefver, det var deras allmänna röst, då jag talte til dem; och — (skakande på axeln) jag kunde icke säga: *Å bafven orått!* —

Konungen. Äfvenså icke jag! — (lcende) och alltså i morgon — menen J — morgon? Ja nu då! — det låter sig väl höra. —

Brunft. (utbristande) Men hvad skall det då blifva i dag? —

Konungen. (vänder fogligt sin håft om) vi ride tillbaka hem, och — spela Lombre, emedan intet vidare är at göra. — (til Robert) Rid tillbaka och fäg dem: til bevis, at jag icke är ond på dem, vill jag i morgon återkomma. — Du kan sedan blifva här, och foga dina anstalter. —

Dit bort åt red nu Konungen, och Robert hit. — Konungen åtföljdes af

sin svite, men Robert af deras förbannelser, som han få oskyldigt hade sig åsamkat. —

En djup tyftnad herrskade ibland Konungens följe, ty de visste icke, hvad för en ton de skulle taga sig, för at dölja sit hjertas rörelser, och nu, — nu blef Roberts undergång besluten! fast och oryggeligt besluten; ty — han växte dem i fanning öfver hufvudet, om de låtit honom längre vara kring Monarchens person. De talte icke et ord; men — en blick — en grym handtryckning — et gniflande med tänderne, och dylikt mer, — o! det är et språk, som djeflarne väl förstå, äfven då de tiga. — Jag nämner dem djeflar, och tiltror mig kunna försvara det för Gud och hela verlden, at jag få nämner dem; ty den som tar en oskyldig i nacken, för at dermed bryta halfen af en annan, få at bägge måste blifva olycklige, den handlar

väl icke menckligt? — Det vore en vanæ ära för menckligheten, om man låter sådana gärningar stå på des räkning! — Alla kommo öfverens i en punkt, det såg man på deras djefvulfska löje; ty det kunde icke fela dem, då det, hvarvid de ville angripa, var Konungens svagaste sida. När de kommo hem, stötte hela bandet tillammans, och höll en fruktansvärd criminal-rätt. — *Quinnor* och en *belig man* bekommo de första roller vid utförandet. — Hvem tviflar alltså, at vår Robert oåterkalleligt och i grund var förlorad? — Det aflopp i stillhet, och utförandet följde så snällt och öfverraskande, såsom et dunderslag vid den klaraste himmel. — Robert sjelf påskyndade det. —

Hans faker voro arrangerade — Bönderne hastade at inberga sit hvete, för at morgon bittida vara beredde på jagt. — Upsyningmännen voro beordrade, at taga vara på hjortarne — alt gick sin

gång! Under et träd låg Robert, och — tänkte på sin Nandchen. Han skulle icke se henne i dag? och i morgon — kanske ock senare? — Han var ingen apa, för hvilken alltid en Flicka skall hänga om halsen; men — at uti två långa dagar icke se sin Nandchen? det var för honom *två fördömt långa dagar*. — Ännu icke var det honom så fällsamt om hjertat! — Det var honom så ängfligt — så beklämt; — ”endast en kys^s” tänkte han; och denne tanken spände hans nerver til et beslut. — Han kunde fätta sig på sin häft — han sprang up, sadlade och — flög derifrån. Åskan kom väl alt närmare, men — hvem skyr åskan, när han flyger til en Flicka? och uti en timme hade han redan residencet uti åsyn. —

Åskans annalkande åstadkom honom en tidigare och välkommen skymning. — Han drog sin häft, uti et aflägte hus, och smög sig okänd i staden. Uti Gene-

ralens hus fann han henne icke; altså måste hon vara hos Drottningen! — *också dit* — ty hvilken klippa är för kärleken nog brandt? hvilken afgrund nog farlig? hvilken håla af vidunder nog ryflig? — *Också dit* fann han sin väg obemärkt; en väg, som endast han och en mård kunde finna. — Drottningens rum var aflägs, och hade trädgården til utfikt. Genom trädgården hade han smygt sig up, och lurade nu på Galleriet, hvaräst Nandchen måste förbi, om hon blef här, som det stundom skedde, och ville gå til sin vanliga sáfkammare. — En dör öppnade sig, och en späd flämma frågade: hvem är här? — Det var Drottningen! — Hon hade, som hon ofta gjorde, flitit sig lös från spelet och ensam sutit i sit rum, vid en bok; Den djupa tystnaden förrådde för henne Roberts lätta stig. — Han kände snart hennes röst, och — kastade sig til hennes fötter, — ”Du föker din Nandchen,” frågade den Gudomliga, med det henne

egna milda löje; — uti denna hörnkammare skall du finna henne! Han kyste med häftighet hennes hand, gick, och Nandchen flög i hans arm.

O! hvad var det för en stund! Hon hade ej kunnat förmoda det, emedan hon hört, at han måste blifva på landet, desto större var glädjen at öfverraskas. — ”Men, förvägne!” ropade hon ändtligt, hvaräst upföker du mig? — i himmeln eller afgrunden, sade hon leende; alt är mig lika! — Men en ängel har visat mig vägen til dig! altså kan det omöjligt vara afgrunden!” —

Nandchen. (bekymmerfull) Äfven djeflarne smyga sig ofta genom himmeln, för at störta änglar! —

Detta föll Robert på hjertat såsom en verldsbörda. Han såg nu först hvar han var, och hade ingen ro eller hvila mer. — Han visste icke, at äfven nu, genom hans skuld eller oskuld, uppå den första dygdens bekoftnad, dödsdomen öfver

Ver honom var förkunnad — at lidelser
 luto til doms öfver honom, och djeflar-
 ne dömde; — få fant Gud lefver! jag
 tror han vore annars förtviflad! Men u-
 ti hans hjerta brann, och i hans hjerta
 klappade häftigt en fruktansvärd aning,
 och — han flet sig lös. Ryfligt brusade
 redan ovädret i dalen, och dunder hör-
 des på dunder; det förskräckte honom
 icke. Ängfligt gret hans Nandchen,
 och hängde honom om halsen bedjande,
 at låta ovädret gå förbi; men han hörde
 det icke! Häftigt tryckte han henne til
 sit hjerta, och ropade: ”Gånge verlden
 til intet! Nandchen — du är min!”
 Hans stålfafta nerver darrade, när han
 detta ropade, och Nandchen — blek-
 nade. Han sprang fort, kastade sig uppå
 sin häft, och flög bort uti det grymmafte
 åskväder, — Blixten gniftrade fram om
 honom, och förkrosfode ekstammarna. —
 Han red igenom, ty Guds åskor äro bil-
 ligare än människornas —

Ängfligt vred Nandchen sina händer, och kunde icke lägga igen ögonen; men han — kom lyckligt tillbaka til sin by, och fönk, af lidelser utmattad, uti en döfvande fömn. —

Sjuttonde Capitlet.

Quæ saga, quis te solvere Thesfalis

Magus venenis, quis poterit Deus?

Vix illigatum te triformi

Pegasus expediet chimærae. —

Hor.

Han vaknade. — Långt dit åt bergen
brusade ovädret, och under dem fram-
bröt den härligaste morgon; — då sprang
han förnöjd up, ty detta hade vist varit
en af de skönaste dagar, som man kunnat
en gång önska sig under solen. — O ve!
om jag dock kunde säga: *Han bedrog
sig icke!* — han bedrog sig! — så gruf-
ligt hade ingen människja änn, vid den
sköna morgonrodnans blickar, bedragit
sig uti sit hopp om en skön dag, som
han! —

Alt var i ordning. — Alle Skogsbe-
 tjenter bragte honom de mäst önskade ef-
 terrättelser, at de fedt den hurtigaste
 hjort roligt draga til sit läger, och han
 var äfven i begrep, at med sine Bönder
 draga ut; då erhöll han genom en ri-
 dande Jägare, den esterrättelse, at Ko-
 nungen i dag icke skall jaga; men han
 — nämligen Robert, skulle straxt kom-
 ma tillbaka, emedan hans närvaro är
 högst nödvändig. — Han studsade, kun-
 de icke finna — icke begripa; — skulle
 Konungen hafva blifvit sjuk, så hade man
 dock låtit säga honom det rätt fram. —
 Aha, tänkte han slutligt, visserligen en
 liten cabale af Brunft, som icke unnar
 dig den lyckan, at i dag förskaffa Ko-
 nungen et nöje; och han begynte äfven
 at harmsna öfver den sköna dagen, öfver
 de capitala hjortarne, som nu icke skulle
 blifva jagade, och — öfver det fatala
 dumbufvud, som förorsakat honom detta;
 då erhöll han genom et annat ridande
 Bud, hvars hätt icke hade et torrt hår

uppå sin kropp, följande billet ifrån Nandchen.

”Du skall erhålla befallning! at skynd-
 ”samast komma tillbaka, men — för
 ”Guds skull! käre Robert; fly, så långt
 ”du kan, ty uppå dig lurar här en un-
 ”dergång, från hvilken ingen Gud räd-
 ”dar dig. — Fly! och lät den första
 ”stormen gå förbi. Jag vet väl icke,
 ”hvad det är; men — den gamle Toll-
 ”stirn bäfvar, och då måste det vilt va-
 ”ra ytterst farligt, när han icke kan le.
 ”— Vi alle simma i tårar! — O Gud!
 ”— jag hör honom ladda sina pistoler.
 ”— Äfven vill jag kasta mig för Konun-
 ”gens fötter och bedja om uplysning, i
 ”denna förkräckliga natt. — Fly! Ro-
 ”bert; alt går öfver dig! — Fly til Ca-
 ”pitain Kiel; genom hans Broder kunne
 ”vi altid hafva underrättelse om hvaran.
 ”— Är det möjligt, så kommer jag ef-
 ”ter, Evigt din

Nandchen.

Efterskrift.

"O Gud! — då jag vill försegla det-
 "ta, blir jag tagen i fängsligt förvar,
 "Jag ropar efter Drottningen; — också
 "hon är icke mera fri! — Robert! för
 "Guds skull, hvad är det? Alla lemmar
 "darra i mig. Det kan du se af desä bok-
 "stäfver. Rohr håller mig, at jag icke
 "sjunker ned; Genom honom skall du er-
 "hålla detta bref. — Jag har gifvit Lieu-
 "tenant Ahorn en kyfs, at han risque-
 "rar casation, och låter mig ännu skrif-
 "va desä rader! — Gånge verlden til
 "grus! Robert! — du är min! —

N.

Monne han flydde? — Den som det
 kan tro, måste icke känna Roberts ca-
 racter, för hvilken likasom Lejonet, mo-
 det växer med faran. — Han genomlä-
 ste ännu en gång brefvet, och et stilla
 löje märktes i hans anfigte. "En kvin-
 no-tanke" tänkte han, lämnade vänligt
 sine Jagtbröder, och flög så hastigt fram

til Residencet, at de tvänne ridande Buden icke kunde följa honom. —

Bakom stadsporten blef han tagen i häckte och förd til en ort, hvarest i egentligaste förstånd, hvarken sol eller måne lyfte. Han må hafva frågat om orsaken til sin fängsling, huru han ville; han bekom intet svar. Han förnamm äfven ingen ting i allmänhet, om orsaken til det allmänna upror; ty alle menniskor som anförtrodt honom sina behof, syntes vara döfva och stumma. Man kan icke vara ensam i grafven, än han nu var! — men han vände sig efter hand dervid, och var tilfreds och munter. Han hade altid roligt såfvit, emedan han hade et godt samvete. Nu kände han denna lyckan som högst, då detta var det enda, som uti denna tvifvelaktiga ställning blef honom öfrigt. Endast hans kärleks öde, och i synnerhet den goda Drottningens öde, om hvilken Nandchen hade gifvit honom en dunkel vink, bekymrade honom, ehuru han ej kunde be-

gripa, huru detta skulle sammanhänga med hans öde, hvilket han naturligtvis från första ögnablicket hållit för en sina fienders imagination, och äfven af samma grund hade icke fruktat, — äfven som intet i världen — emedan han visste och var öfvertygad, at fiender väl stundom kunna trycka en ärlig man, men icke kunna triumfera öfver honom och den goda faken.

Redan öfver åtta dagar hade han tillbragt uti denna skilsmässa, och förgäfvades dageligt hoppats någon uplysning i denna förvirrade händelse, då i en stormig natt en lindrig skakning väckte honom up ur sömnen. Han såg up — en lång hvit gestalt, som tycktes hafva förorsakat denna skakningen, flydde framåt dörren; han såg endast deraf ännu såsom en skugga. — ”En Ande,” tänkte han, ”ty endast andar kunna gå genom slutna dörrar.” — Och så sprang han up från sitt läger, för at öfvertyga sig. Til sin största förundran, fann han alla dörrar öppna,

och hörde och såg intet spår af någon människja. Han gick vidare — intet lås i hela hufvet hindrade honom, och redan stod han med ena foten i det fria, på en art af vall, då det föll honom in, at han, uppå Konungens befallning, blifvit fängslad; då drog han snällt och förskräckt tillbaka sin fot. För at under tiden andas litet fri luft, blef han vid dörren, stödjande sig. — ”Kom!” ropade någon ganska sakta, och, såsom en skugga sväf-vade den hvita gestalten åter framför honom; men han log, och blef obeveklig. — ”Kom!” ropade det ännu en gång, något högre; jag är en vän!” ”Omöjligt kan du vara min vän!” sade han ganska öfverlyjdt, eljest kunde du icke råda mig til flyckt. *En bof flyr, Robert stadnar kvar!* — Emedlertid tackar jag dig, ehö du ock är, för din välmening.” —

Han tilflog dörren, och ropade til sin väcktare. Denne kom, och man såg tydeligt förskräckelse och förundran i hans

ansigte; — *förskräckelse*, at han nu viste alt, och *förundran*, at han ännu var där. — ”Följen J få edes Herres befallning, at edra fångar sjelfve måste tilluta dörren för sig?” — ropade han emot honom, och väcktaren störtade bäfvande för hans knän, och bad för Guds skull, at förtiga denna händelse. — ”Denna gången må det ske,” sade han; ”men at icke något sådant en annan gång åter förefaller, ty annars risquerar du, at jag går och angifver dig; ty jag vill ej som en skälm bortlöpa, utan som en ärlig man blifva rättfärdigad.” — Väcktaren skakade på hufvudet, likasom han tviflade på det sednare. — ”Men,” fortfor Robert, ”en kärlek är värd en annan! *Jag tiger; tala du!* — (läggande handen på axeln) ”Hvarföre är jag din fånge?” — ”Du har påmint mig om min plikt,” sade Väcktaren, och — så sant Gud lever! jag skall ifrån denna stund vara dig trogen; ty jag känner, at man ganska flätt befinner sig vid otro. — (med qväfd

känfla och bortvändt anfigte) gå i din kam-
 mare!" — "Väl dig," sade Robert, och
 gick; Väcktaren följde honom på långt
 håll, och — tillföt dörren, — Några da-
 gar deråppå, fann han uti et litet bröd,
 då han upskar det, följande billet: Ro-
 bert! — fly! alle dine vänner ligga för
 dig på knän, och bedja dig derom för
 Guds skull, De kunna icke annorlunda
 rädda dig, än genom flykten! Hör du
 icke deras bön, få är du förlorad. Skrif
ja eller *nej* på en *sedel*, och kasta den
 utanför dit fönster, där skall någon fin-
 nas, som uptager den. — Du måste ännu
 i dag! i morgon är det kanske redan o-
 möjligt!" —

(utan underskrift.)

Robert trodde sig känna Frideri-
 kas hand, och — kände han äfven ic-
 ke handen, få kunde dock hjertat icke
 misskännas; men — om det och hade
 varit en ängel, hade han icke ändrat
 honom, —

”Robert flyr icke!” skref han på en fedel, kastade det ner, och — förtärde med största appetit, sin middags-måltid, sträckte sig sedan på sit läger, och såf — så roligt och lugnt, at icke en gång råttor och möfs väckte honom, som voro nu hans trognaste fällskap. Vid aftonskymningen kom en pil, genom hans järngaller flygande; han uptog den full af förundran, och fann följande fedel deruti invecklad: —

Robert! — bed om nåd! flykten är nu omöjlig. — I denna natt dör den gamle Tollstirn; hvem vet om du och Drottningen. — Ert hemliga förstånd är uptäckt, Konungen ryter. — Bed om nåd!” —

(utan underskrift.)

Denna hand var honom obekant; äfven som det hemliga förståndet med Drottningen; men hans lugn var borta; ty nu insåg han hela den fördömda plan, enligt hvilken de ville störta honom, och

hade få när med hufvudet ränt i väggen af längellet, och med tänderne bitit järngallret i sit fönster. — En plan, som skulle hafva gjort djeflarna ära! —

”Robert beder icke om nåd! — Skref han med blyarts-penna uppå pilen ty han är oskyldig!” —

Han kastade pilen åter ut igenom gallret, kastade sig på sina knän, och bad. — Så hade ännu ingen menniskja under folen bedit! — Tänderne skallrade för honom och bittra tårar flöto ner för hans kinder. — En förkräcklig bön!

Adertonde Capitlet.

Nej! intet för hämden — heligt nog är;
Nej, hämden är gruflig, och bister och frödig;
Men oskuld och fanningen där
Så naken och blott och så blodig!

Hvar finner du flöd,
Då thronen fjelf bäfvar;
Och fiendens brännande glöd
Kring spiran ren härjande sväfvar?

Förgäfves den dygdige ber
För oskuldens fon: han har ju ej brutit!
Men smädelsen trotsande ler,
Ler och i bojer förtjensten han flutit.

Ack! ve när en medömkfam tår,
Ned ifrån kinderna strömmar,
När hjertat så bäfvar och klappar och flår,
Hvem är, som för oskuld ej ömmar?

När vänskapen, rädd och förkräckt,
Ej drifrar at dygden försvara,
Ve yfvigt, som nordliga vindarnes fläckt,
Där smilar de hämnande fienders skara.

Når tårefullt dår hvar redelig man
 För afvunden skålfver och ryser,
 Dets suckan och klagan til himlen ej hann,
 Dets råddning ej himmelen hyfer.

Då ler du, försmådare, ve!
 Men blygd och förtviflan dig bränner,
 Och snart ifrån molnen du håpen skall se
 Hur' dagen bestrålar fanningens vänner.

Skälmeriet vågar alt, för at störta det
 en gång utfatta föremålet för dets hat!
 — At våga sig emot detta mönster bland
 fruntimmer, Drottningen, var dock alt
 vågadt; och de vågade det, för at desto
 fäkrare och grymmare störta den förha-
 tade Robert.

När Brunft och hans sällskap kom-
 mo tillbaka från det fatala Jagt-partiet,
 upkastade Grefvinnan Makrone för dem
 denna stora plan; ty hvem annan, än —
 en qvinna, kunde upkasta en sådan plan?

Det heliga Kyrko-Rådet Oexel, som ingen ting begynte, utan et suckande *vill Gud!* och slutade intet, utan et *Gud ske lof!* öfverkom vid denna Rollens utförande, som icke skickade sig för en qvinna; alt det öfriga styrde Grefvinnan Makrone sjelf genom fruntimmer. Jägarna voro för ovige, Statsmännen för betänklige, än at det hade kunnat genom dem anställas; de blefvo altfå nyttjade blott til verktyg.

Det var et förskräckeligt uptråde, då denne helige Bos, legd af den hämndgigaste qvinna, och af uslingar, som icke genom annat än bosstrek, vilte uprätthålla sit anseende — då denne helige Bos, med sin uplyn full af Religion, som redan så ofta hade bedragit så många ärlige Lekmän, stod för den gode Konungen, — för at, genom långsamma marter, göra honom desto benägnare, at tro en gammal Kärings sqvaller, ingaf honom det först uti små droppar, och sedan,

dan, när han bälvande för fanningen, hvars skugga han såg uti denna, som han trodde, oförfälskade spegel, välträdde sig i sin länsstol, hela hund-kopplet öfverföll honom, och förvirrade honom så, at han hvarken hade mera kraft eller förstånd. — Hans svagaste fida var svartsjuka! Det visste de; de hade nu tagit honom på den sidan, och det feltes icke mer än öfvertygelse, så voro de mästare af hans hjerta och hufvud. — Alla upträdde och vitnade emot den goda Drottningen! — Hennes oförtrutna bemödande, at gynna Robert, och den synbara förtrytellen i hennes anfigte, då det icke ville lyckas; scenen, då hon fann Robert uti förmaket med den lilla Edelwolf på armen, sålvande — jämte tusende dylika tvifvelaktiga sador, af hvilka alla, den förra nattens händelse, då man hade sett honom smyga sig in i Drottningens kammare, ligga för hennes fötter, och sedan glättigt springa i et af Robert.

henne anvist rum. — Detta, af de trovärdigaste vitnen bekräftadt, som samtelige sträckte sit hufvud under svärdet, om de icke talt fanning — o! detta måste väl öfvertyga en man, som har vida mera hjerta än hufvud? — ”Philipp *)! ropade han, med händerne sammanflagne öfver sit grånande hufvud, och kastade sig tillbaka i sin länstol. — Dödsblekheten herrskade i hans anlete, och förtviflan i hans orörliga blickar. — Alle tyftnade och sågo på hvarannan; ty detta var et afgörande ögnablick. — ”Gören!” ropade han, med svag utpräslad röst, efter några ögnablick; den som har et ärligt hjerta, och älskar sin Kung, föranstalte hastigt, hvad *rätt* är; jag förstår det icke!” — Äfven inträffade hans halfbror, Furst Röfus från Arnstein, hvilken de derangerta ansigten, och Betjenternes ängsliga löpande hit och dit,

*) En idé af Philipp den Andre i Spanien. —

hade gjordt upmärksam. — Allas ögon voro fästade på honom; man gaf honom, på hans efterfrågan, huru Konungen mår, uti en hast upplöfning öfver denna bedröfveliga händelse, och för denne — som redan länge önskat, göra sig et anhang och spela en vigtigare roll vid Hofvet, — var detta det önskligaste tillfälle, at ställa sig i spetsen för de vigtigaste män, och träda på en bana, som kunde föra hans efterkommande til detta Rikets thron. Med nöje antog han det alltså, lät, för at fullbörda Konungens vilja, för sig nämna de personer, som skulle vara invecklade i denna saken, och — verkade. Ingen hade härtil tänkt på den farlige Tollstirn; men nu, — då det gick så väl, — under en så hög protection — o! nu var det redan at våga, för at til äfventyrs flå tvänne flugor med en smäl- la. Man förestälte alltså Prinsen, den nära vänskap, uti hvilken denne lefde med åtskillige vigtige män vid Velterauer Hof-

vet = förefälte honom, at Roberts
correspondence med Matrasfo, i anse-
ende til färskilda gräns-angelägenheter,
vore i hans händer, — (vet Himmelen,
huru de detta förnummit), — följaktigt
äfven han måste vara deri invecklad. —
Korrt, man framletade alt, at göra denne
desutom på sit interesfe ytterst upmärk-
samme Furste, ännu upmärksammare, och
vid utförandet häftigare. —

Hans första ord, då han talte, var
Arrest! och alla flögo, at det utföra, ty
det var alla om hjertat, at förfäkra sig
om motpartiet, och uti et oförmodadt ö-
gnablick, för det närvarande, eller om
möjeligt vore, för altid göra det overk-
sam. — Det gafs väl män, som lade
fingret på näsan, och icke ville rätt fram
dermed; men — hvem kan simma emot
strömmen? — De fläste voro ända til ö-
ronen i skuld, altfå tordes de icke flöta
sig med det herrskande partiet, om ock-
få deras *bufvud* och *bjertan* fäde: *Det*
är orätt! =

Den goda Drottningen fördrog denna gruflighet, med et mod, hvar med dygden och ofskulden en gång skall möta den sista Domens fasa; men Friderika, som nu var hos henne, fönk i en vanmagt, ty henne anade nidingsverket. Til fällskap för henne, blef hon äfven tagen i fängsligt förvar, för at åtminstone icke kunna vara den andra til *nytta*, då hon väl icke kunde *skada*. Med nöje hörde hon denna efterrättelse, ty hon trodde, at få blifva hos sin Konungliga vän; men hon var otröslig, när man frånskilde henne. Dock hon blef endast några dagar i fängelse. Då den första stormen var förbi, lät man henne åter på fri fot, för visfa orfaker. Man sade: Riddaren Taxus hade sagt någon i örat! — och i allmänhet ville man gifva sig den mine, som hade man mer handlat af försiktighet, än privat interesse. Tollstirn ville, som man sade, ej mera hållas i huden; och nu var han i begrep, at blifva det, hvar-

före man honom höll, sit *fäderneslands förrådare*. — Han hade just ännu så mycken tid, at berätta denna förskräckliga händelse för Furst Rio di Gava, Konungens första Gemåls Broder, som gälde alt vid Vesterauer Hofvet, och håren reste sig på honom, så väl öfver denne gamle mannens förslag, som öfver sjelfva händelsen, hvilken förorsakade detta förskräckelige beslut. Ty han hade intet mindre i sinnet, än at för detta Hof upptäcka den hemliga planen, som var gjord i anseende til succession uti de Nervin-giska Arfländerne. — O! Himmel! det hade vist gjordt det förderfliga Nationalhatet ännu outplånligare, och upblåst den länder härjande krigs-elden, som altid gnisttrade i askan, til den fullkomligaste låga. — Nandchen var lugnast öfver sit öde; men desto oroligare öfver sin Roberts öde, och hade fallit i förtviflan, om hon vetat, huru långt nidingsverket hade velat drifva det. —

Röfus gjorde alt, hvad man förblindade honom såfom varande godt och nödvändigt; men — at undeskriiva dödsdomen, ville han alsintet, ehuru väl Konungen uti en något lugnare stund, formligt honom autoriserat til alt. Det var, som en ofynlig magt hade hållit honom tillbaka ifrån denna grufliga gärning. Emedlertid utbredde sig ryktet derom i hela staden, då man visste, at den verkligt i hemlighet blifvit utfärdad. —

Konungen åtrade sig väl efter några dagar, och begynte fredligare tänka på faken. Men de höllo honom så fast invecklad, at han alsintet kunde komma til fakens förstånd. Ockfå var faken redan — *med all flit* — för mycket kunnig i hela verden, än at den kunnat i tyfthet blifva afgjord, eller de förmente skyldige lindrigt straffade. — Sorgfälligast arbetade man emot et *förbör*; ty hvar och en kände Konungens veka hjerta, och fruktade Sanningens röst. Och — hvad! var detta äfven nödigt? — Man

hade ju bevis, vid hvilka man kunde umbära den egna bekännelsen. —

Det sista Domslutet föll ändteligen ut; at de åtminstone måtte känna dödens fa-
sa, och alltså i all itillhet blifva förde til
färskilda fästningar, i evig fångenskap. —

Vi lämnade vår Robert äfven i den
natten, då denna Domen skulle verkställas.

Nittonde Capitlet.

Sperat infestis, metuit secundis

Alteram fortem, bene præparatum

Pectus, informes hyemes reducit

Jupiter, idem

Summovet. — Non, si male nunc, & olim

Sic erit! —

Hor,

Eldigt sprang han up; ty uti hans fjäl hvimlade bilder, vid hvilka endast en kall Tyrans blod icke kunde förbytas til brusande eldtrömmar. Nu kunde han alt! — kunde fly, kunde bedja om nåd, — alt! Icke för sig, utan, för at rädda menckligheten ifrån en gärning, som skulle för henne varit en evig skamfläck. — Rytande slog han emot sin *dör*, men ingen hörde.

Han skrek ifrån sit galler; hela världen tycktes för honom vara död! —

Nu föll honom en gruflig tanke i hjernan! Han fattade hastigt i sin ficka! — ja! riktigt. — Man hade uti hastigheten förgätit at främtaga honom tvänne starkt fyllda kruthorn. — ”Här är räddning!” ropade han i full glädje, fyllde krutet uti et hål af sin sten-dörr-tröskel, och var i begrep, at spränga sit fängelse — och sig sjelf med — i luften. Under tiden knarkade låsen, och — uti full prydnad inträdde en Andelig. — ”Jag skall bereda Er til döden!” sade den Andelige, med högtidelig röst. ”Det är jag längesedan!” ropade Robert med et urfinnigt löje; o! J Eländige! som fram-basunen edra mekaniska tröst-flosklar såsom en Käring-saga, och sjelfve darren, som et alplöt, när J springen öfver en graf — tillbaka! nu är det icke tid at bedja; nu — Räddning! — Tillbaka! (med en brinnande svamp i sin hand, visande honom på krutet) Tillbaka! — den som icke

med mig vill flyga i luften!" — Den Andelige och hans handfasta följe bäfvade af förskräckelse tillbaka. — "Men," fortfor Robert något faktare, "hvarföre vill jag förstöra boet för mösset och hemvistet för ugglan? — (med förskräcklig stämma) Rum!" — så sprang han midt ibland Rättegångs tjenarena, kastade sig härs och tvärs, såsom en förlärlig stormvind på gamla rutna pilar, och skulle utan vidare hinder undkommit, om han icke tagit niste om trappan, och fallit ner. — Han låg bortdånad; då föllo de uppå honom, och redan var han til fot och arm sluten uti en tung kedja, då han kom til sig, endast den andra felade ännu, som, genom förbindelse med den förra, skulle beröfva honom all styrka. Dock — det behöfdes endast en enda tanke på den olyckliga Drottningen, och — han var oölvervinnelig. Med jättekraft sprang han up, flog hvad som satte sig emot honom ner med sina kedjor, och — var på fri fot. Men nu — hvart-

hän? Hvar finna den punkt, där han kunde verka? — ty, at fly — för sit lifs räddning? — o, det var icke hans mening! — Grufligt flamrade kedjorne efter honom fram på gatorne, och alt flydde, såsom för et nattspöke. — Han tog i akt undertiden vaktens rörelser, och vid det klara skenet i alla palats, hvad viktigt måste förefalla; men *hvar- äst?* — *Hvad?* — Ingen stod honom til tals; — "*Tollstirn har bestuckit Befälhafvaren!*" ropade halligt en soldat til den andre, *och är hos Konungen.*" — Aha! det var altså vägen, som man borde nu taga? — Med lik betecknad? och — med hvilka lik kanske redan? — Det gick altså fort med vår Robert, under hans grusliga skrammel med kedjorne, i fullt språng gerad up til flottet. — "*Hel- dau commenderar!*" ropades det då — "*Riddaren Taxus håller vakt!*" — där; — hvad har det för nöd? — Alla des- sas namn trösteligare, än välignelser! — Män, uppå hvilka man kunde bygga hus! — Fort! — Fort! —

”Robert! Robert!” — hviskade in-
 bördes vakterne, då han kom til flottet,
 och ingen stälde sig för honom i vägen.
 — *Det gaf hans mod säkerhet*, och —
 han vågade mera. ”Gif mig din sidvär-
 ja, gamle man,” sade han hemligt til en
 gråhårig Under-Officer, som stödde sig
 på vindbron. — ”Du behöfver ingen! sa-
 de den gråa krigsmannen, och klappade
 honom på axlarne; gå i Guds namn!” —

Han gick — eller *sprang* snarare up
 för trapporne — til höger och vänster
 sprungo vakterne nedanom honom, och
 det hördes allestädes: *Arrest!* — Har-
 py! — Brunft! — Sparrinkopf! —
 Grefvinnan Makrone! — Namn, för
 hvilka ännu för en kort tid, hela Hof-
 vet och Landet hade bäfvat; — det var
 curieust? — Alle gladdes öfver honom
 — eller förbannade hans kedjor, eller
 — ilade förbi. —

Riddaren Taxus stod med blottadt
 svärd för Konungens cabinet, hölt för

hvar och en misstänkt person, som ville in, det samma för bröstet, och sade: *Tilbaka! eller vid min Ed, denna spets ränner dig genom hjertat; tillbaka hastigt! — J hafven länge nog afgjort — Nu är ordningen til ofs! — Men — Aha!* ”ropade han emot Robert; du kommer just rätt? — skramla in med dina kedjor!” —

Emedlertid vänder jag mig til källan af den nya Revolutionen; den är icke mindre *årofull*, än den första, är *nedrig*.

Tjugunde Capitlet.

Demittat atras bellua centiceps
Aures! —

Hor.

Den gode Konungen stödde sig darrande på sin länstol, och öfvertänkte sit öde. — Nu hade han ändteligen åter finnes- och fattnings- styrka, men ingen fömn ville ännu infinna sig i hans ögonlock, och ingen ro i hans hjerta; men — af alla öfvergifven, på hvilka han eljest hade fatt sit första förtroende — omgifven af anligten, uti hvilka lyste en nedrig hämnd och illistig fägnad at skada, visste han icke, hvart han skulle vända sig, eller för hvem — klaga sit

hjertas känflor? Den förfärliga tanken, at det redan kunde vara för sent, gjorde honom darrande. Redan skymtade för hans ögon och i hans fjäl upgick det härligaste fannings ljus — han skådade uti en natt full af bedrägeri och förfåt, och — svigtade; Gud, i himmelen! men åt hvem skall han förtro sig? — Det feltes ännu blott et enda litet utslag, för at gifva hans hjertas känflor öfvervigt, endast en staf, vid hvilken han kunde hålla sig, så var den goda fakens feger fullkomligt afgjord. —

De störste Talare voro förfamlade kring honom, och alle sammanräffade sin konst och styrka, at icke låta honom komma til fakens förstånd. — Sparrinkopf talte om Stats-författning, Harpy om Oeconomien, Salamander om hela verdens nyheter, Krokus om hans högstfäliga förfäders etikett, och Herr Grefven von Brunft spelade för alla sit högvisa raisonnement, emedan de sjelfve viste

viste ingen ting. — Det var et verke-
ligt mäterstycke, at nu göra en diver-
sion! — Där raglade Herr Sirius in —
fönk omärkligt för alla och orädd på en
Sopha, och — tycktes influmra.

Hvarjehanda annat blef ännu aftalt
och beslutadt, och de ljufvaste föreställ-
ningar om den lyckligaste framtid, öfver-
stego tankarne om sjelfva Elyseen. Nu
raglade Herr Sirius up, stälde sig alde-
les i en Talares positur, raglade och be-
gynte på följande sätt: — "O! Konung!
vet du ockfå, hvad du besluter? — En
Konungs beslut är et viktigt beslut; hela
Länders väl beror deraf! — Vet du ock-
få, hvem du har för dig? o, Konung!
och hvem du anförtrod dig!" — Somli-
ge logo hjertligt, öfver den evigt besup-
ne Poëten, andre skrattade med ömskampt
öfver honom, andre visade honom ho-
tande miner. Konungen ensam betrakta-
de honom med upmärksamhet, och befal-
te honom fortfara. — Harpy drog ho-

nom i rocken, Sparrinkopf knöt näfven åt honom, den häftige Brunft förböd honom straxt at öppna munnen. Då fattade Koningen mod, och befalte honom ännu en gång, at tala. — ”Man har intet exempel, at en krönt Skald har blifvit hängd — fortfor Herr Sirius raglande, men med en föraktelig blick upå de förnäme kringstående; altfå — lärade väl icke upäta mig! — Herr Konung! — Här äro autentiska bevis, *at man bedragit dig!*” —

Här inträdde Riddaren Taxus med dundrande steg, och blef, med handen lagd på sit svärd, obevekligt stående för dörren. — Förundran bredde sig uti Konungens anligte, i de öfrigas en blek förskräckelse. — Herr Sirius tog et paquet med bref ifrån fickan, och fortfor i ro: ”Här! (alt flycke för flycke föreläggande Konungen) et bref af Herr Stats-Rådet til Herr Grefve Matrasfo, rörande gränse-stridigheterne, och huru man velat inveckla Robert deri — här äfven Ro

berts svar, uppå samma Matrasfos bref, uti copia, jämte desfa bref in originalibus." — Herrarne voro orolige och afbröto honom, at hans desutom staplande tunga kom i confusion. — "Lät honom tala! sade Taxus, klingande med sit svärd, eller — *talat detta med Eder!*" — och Herr Sirius fortfor: "Här — en handbillet af den ädla Grefvinnan Makrone, rörande den kyfs, hvilken Drottningen gifvit icke Robert, utan det i hans sköte såfvande barnet af von Thalens Enka; här — två bref af den samma, angående den famösa nattens händelse, hvarest man sett Robert uti Galleriet frammanför Drottningens kammare." — Kort, ropade nu med grof stämma den ädle Riddaren Taxus, för hvilken tiden blef nog lång: *Du är bedragen, o Konung!* — Genomögna med stillhet de bevis, som denne ärlige man samlat, och — du skall med förskräckelse finna." —

Sirius. (figurerande) Och huru jag kommit dertil? — Ja, sen J, mine Herrar! J tänkten väl alltid: Herr Sirius är dumm? — O, när han, optime potus, låg i en vinkel, så var han alltid mycket klokare än J, när J arbetaden i Cabinettet. — En annan gång betalen E-dra Spioner bättre! — märken det!

Konungen. (som under tiden hastigt sett igenom de för honom liggande brefven) O, det är förskräckligt! — (betäckande sitt ansigte) En bedragen Konung är den eländigaste varelse under Solen! —

Taxus. Och hvad vill du göra med desä? — Skall jag vrida halsarne af dem, såsom af unga dufvor, eller skall det blifva tils Tollstirn kommer?

Konungen. (med ängflig smärta) O! Tollstirn! Tollstirn! — äfven du är oförrättad? ädle Gubbe! — och du, goda Lilla! förskräckligt fårad! — (hastigt) J skolen hafva en fruktansvärd försoning! — Taxus! släpp dem fria! — Taxus!

o, du vet kanske icke, hvad detta är för en förskräckelig natt för de oskyldiga! —

Taxus. Jag vet allt! men — til äfventyrs behöfves det icke. — Heldau commenderar,

Konungen. Godt! — Jag vill hålla en husmönstring i mit hus, at tänderna skola för Er eländige skullra. — Lät dörrarne tillutas!

Taxus. De äro redan tillutna! —
Furst Camill inträdde. —

Alle bleknade vid detta namn; men glädjen intog Konungens anlete. — ”Är han här? ropade han; o, så var tillfreds, mit hjerta — du skall flämta vid en väns hjerta!” —

Taxus. Rätt! — (med eftertryck) *Camill har ingen son!* —

Konungen. (förskräckt) Ha! nu ser jag det först — Mijsfotter! hvem står i spetsen för Er,

Harpy. (löstigt) Vi voro de olyckliga verktygen — Allernådigste Konung! — Högfidenfammes Herr Broder —

Konungen. (stampande med fötterne) Ifrån mina ögon! Uffe vareller! — Man träffar Er alla timmar på Edra kamrar!

Taxus. Eller — uppå galgarne!

Med dödsbleka anfigten gingo de up-täckte Nidingarne bort, och den ädla Friderika von Thalen, och Nandchen störtade in med fladdrande hår, kastade sig til Konungens fötter, och befvuro dyrt och heligt, som de kunde, Drottningens oskuld. — Den gode Konungen var rörd ända til tårar! — Taxus gick äfven bort, lät tils vidare fastspärra alt hvad fastspärras borde, och besatte flottet med vakt.

Ännu lågo fruntimren för Konungens fötter, och han hade all möda at stilla dem; då kom Tollstirn, med blottadt hufvud och med en blodig dolk i handen, springandes in. ”Jag har begått et

mord, ropade han gnifflande, och kasta-
de den blodiga dolken för Konungens föt-
ter. Där har du den på dit samvete!
— Den trycker väl icke mer är desfa
oskyldigas tårar, men — *den trycker
dock!* på det du må lära at känna, hvad
du gjordt!” —

”På det jag må känna? skrek Konun-
gen bäfvande tillbaka i sin stol; Gruflige!
likfom hade jag et hjerta af stål och järn!
— (med bäfvande röst) Gråhårsman! jag
har djupt förolämpat dig!”

”Och denna!” sade Tollstirn! pe-
kande på Robert, som inträdde blodig,
flamrande med sine kedjor. — Fruntim-
ren skreko öfverljuddt, vid denna åsyn,
och Konungen betäckte jämrande, sitt
anlete.”

”Han är väl en af dina ringaste tje-
nare, fortfor Tollstirn; men — ingen
Cannibal-Tyran fördömmar en af sina slaf-
var ohörd, såfom du fördömt honom! —
Han är en menniskja!

Konungen. (med beklåmd röst) Ingen vet bättre hvad han är, än jag! (upser med rysning) För Guds skull, Robert! skaffa mig deså kedjor bort från ögonen! De trycka allenast din hand; men mig — fåra de hjertat!

Robert. (något bittert, under det han håller kedjorne för hans ögon) Hvem har lagt dem uppå mig?

Konungen. (springer up och omfamnar honom) Jag tackar dig för detta dolkslyng! och förlåter dig med blödande hjerta. (kånflofull och något munter) Robert! — när våra hjertan känna hvarannan närmare, — o, då förlåter du mig! — (rårcker handen åt Tollstirn) Gråhårsman! och du! — (til fruntimren) och äfven J! — o, förlåten! förlåten! Hafven medlidande med en bedragen Konung! —

”Där är ännu en, som vill se en bedragen Konung,” sade Riddaren Taxus, inträdande genom dörren, och honom åtföljde den store Camill, Furst von Rio di Gava.

Camill öfverfåg med en alfvarlig up-
syn denna scene, räckte åt den om ho-
nom glättigt flygande Konungen handen,
och frågade, visande på Nandchen:
”Är denna skyldig eller oskyldig?” —

”Oskyldig! sade Konungen; o! hon
har vackert försvarat sin Drottning, för
hvilken hon lider!”

Camill. (fattar i Nandchens hand och
ter fint och noga henne i ögat) Om jag vo-
re din Far Flicka! — Kan du se på mig?

Nandchen. (hastigt, med en eldig blick,
full af ostördt lugn) Om ock du vore en
Gud! — Jag kan det. —

Camill. (fallande dem om halsen) Du
är min dotter! —

Uti deras anleten omväxlade förun-
dran och glädje, Konungen såg på sin
Robert, som nu första gången i sin lef-
nad flog ned ögonen, och Camill fort-
for: ”Hade jag funnit dig skyldig! —
hade du, såsom jag i första ögnablicket
fruktade, låtit dig nyttjas af den förs

dömda cabalen, at bedröfva et fruntimmer, för hvilket alla verdens kronor, äro för ringa — vid Gud, så hade du icke erfarit, at *du är en boren Furstinna och arfvinge til mit Land*; ty — för at pröfva dit hjerta, lät jag dig i stillhet upfostras, och endast efter hand lära känna Hofvet. Du har således hållit ut! — Men — det hade dock, som jag märker, kunnat vara dig farligt. Alltså ilade jag at visa den plats, hvarest du framdeles skall stå. — (räckande handen åt Tollstirn) Jag tackar dig, ädle Tollstirn, at du så väl bevarat henne åt mig; nu öfverlämnar jag henne åt Konungen! — (til Konungen, pekande på Robert) och det är alltså din *berömda Skytt?*”

Konungen. (tilfreds) Ja! — du skall närmare lära känna — och älska honom!

Camill. Det vilja vi se til! — i morgon hafve vi mycket at skaffa; men för i dag lät mig såfva! — ty, mit hjerta är lättadt. —

Konungen. Ockfå mit! — Men först måste jag bedja min Gemål om förlåtelse, förr än jag kan fåfva; — (till Nandchen; räckande vänligt åt henne handen) Prinsessa! viljen J låta mig kalla Er.

Nandchen. (bestört, såsom upvaknad ur en dröm) Jag, — jag vara få lycklig!

Hon kastade en eldig blick uppå Robert, och gick bort med Friderika. —

Men, oacktdadt denna blick, gick vår Robert, ibland de öfrige glade, bort forgfen. — Herr Sirius — var in-
flumrad. —

Ände på Första Delen.

R Å T T E L S E R.

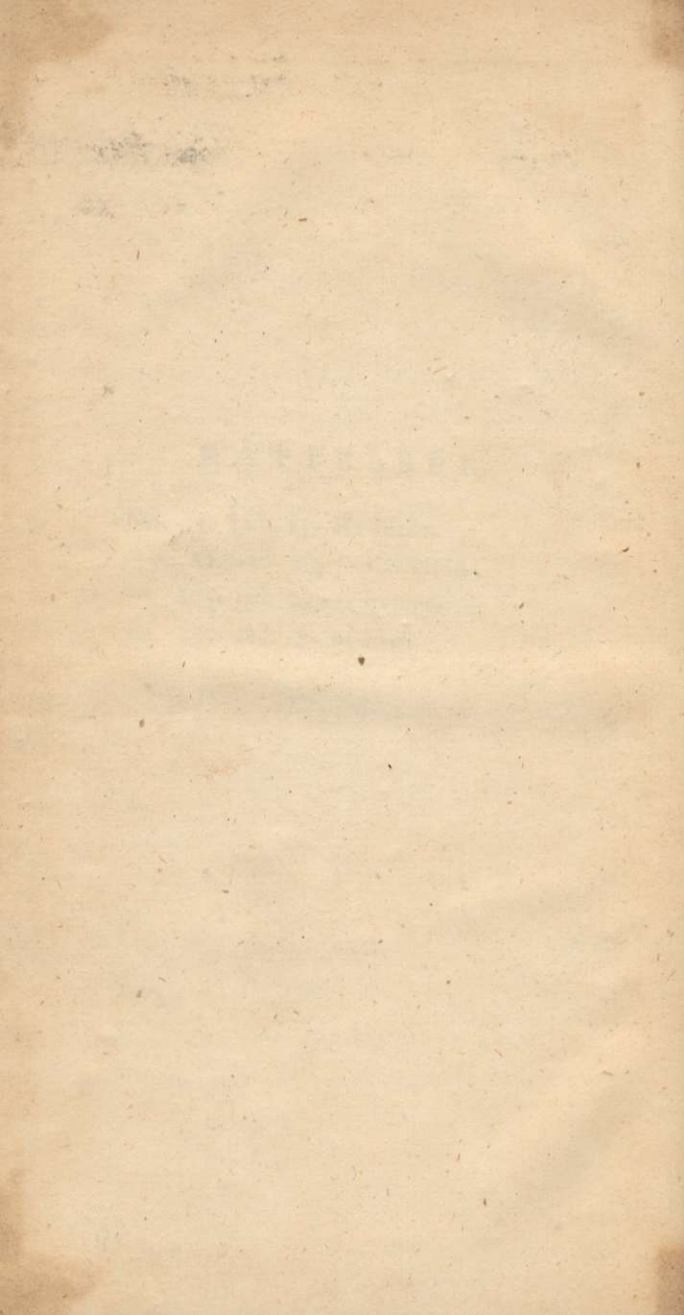
Sid. 21. rad. 15. läs locka.

— 42. rad. 17. — fårkildt.

— 125. rad. 23. — qvinna.

— 250. rad. 3. — eder.

~~311. VII. 55.~~

~~Jo. sköml. 2.~~

~~Ro. Kammokirj. ja tulle 2~~

Cramer

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 1913

mt X

